

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალის“ პასუხისმგებელი პირების განცხადება

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანება 181/04-ისა და „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად ვადასტურებთ, რომ:

- ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) მიხედვით მომზადებული სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალის“ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის სრულად, სწორად და სამართლიანად ასახავს ემიტენტისა და კონსოლიდაციის შემთხვევაში, ყველა შესაბამისი სუბიექტის აქტივებს, ვალდებულებებს, ფინანსურ მდგომარეობასა და მოგება-ზარალს;
- მმართველობის ანგარიშგება 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის სამართლიანად და ამომწურავად მიმოიხილავს ემიტენტისა და კონსოლიდაციის შემთხვევაში, ყველა შესაბამისი სუბიექტის საქმიანობის განვითარებას, შედეგებსა და მდგომარეობას, ასევე არსებული ძირითადი რისკების აღწერას.

ილია რვია
უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი

არჩილ ბაკურაძე
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

2024 წლის 30 აგვისტო
თბილისი, საქართველო

ნახევარწლიური ანგარიში 2024

ჩვენ შესახებ

სააქციო საზოგადოება მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „კრისტალი“ („კრისტალი“) საქართველოში წამყვანი ფინანსური ჩართულობის ორგანიზაციაა. „კრისტალი“ მართავს 483.4 მილიონიან სასესხო და სალიზინგო პორტფელს. მის 48 ფილიალში დასაქმებული 999 თანამშრომელი ქვეყნის მასშტაბით 104 ათასზე მეტ უნიკალურ მომხმარებელს ემსახურება. „კრისტალი“ ოპერირებს როგორც ეკონომიკური განვითარების პლატფორმა და მიკრო და მცირე მეწარმეებსა და ფერმერებს მათზე მორგებულ ინოვაციურ ფინანსურ (მათ შორის, სალიზინგო) პროდუქტებსა და მომსახურებას აწვდის. „კრისტალი“ რეგიონში პირველი არასაბანკო ფინანსური ინსტიტუტია, რომელმაც საერთაშორისო კომპანია Fitch Ratings-ის ფინანსური შეფასება (B-Positive) მიიღო. გარდა ამისა, 2021 წელს კომპანიამ გლობალური სარეიტინგო სააგენტოს Microfinanza– საგან სოციალური რეიტინგი „A-“ მიიღო.

ქალთა გაძლიერებისა და მხარდაჭერის მიმართულებით განხორციელებული პროექტებისთვის 2021 წელს კრისტალს ათასწლეულის გამოწვევის ფონდის მთავარი ჯილდო გადაეცა. საერთაშორისო მიკროსაფინანსო ასოციაციამ (MFC) კომპანიის „მწვანე მიმართულება“ (ენერგოეფექტური კრედიტები და განვადებები) მსოფლიოს მასშტაბით ხუთ საუკეთესო ინიციატივას შორის დაასახელა. საუკეთესო წლიური ანგარიშისა და გამჭვირვალობის კონკურსში BARTA „კრისტალი“ საქართველოში მეხუთედ გახდა ჯილდოს მფლობელი. ამგვარი აღიარება დამსახურებულად აყენებს „კრისტალს“ წარმატებული მსხვილი ფინანსური ინსტიტუტების გვერდით და ცხადყოფს მის სამართლიან მისწრაფებას ბანკად ტრანსფორმირებისაკენ.

სტრატეგიული ანგარიში	3
მიმოხილვა.....	3
ფინანსური და საოპერაციო მაჩვენებლები	4
კორპორაციული სტრატეგია	5
ბიზნესმოდელი	7
რისკების მართვა	11
კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა	13
ადამიანები ჩვენს ორგანიზაციაში	15
ოპერაციების მართვა	17
ინფორმაციული ტექნოლოგიები	18
მმართველობითი ანგარიში.....	22
სამეთვალყურეო საბჭო	22
თავმჯდომარე	22
საბჭოს შემადგენლობა	23
კორპორაციული მართვა.....	25
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები	25
მმართველი გუნდი	28
კომიტეტების ანგარიშები	31
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება.....	35
დანართები.....	109

სტრატეგიული ანგარიში

„კრისტალის“ მისიაა მეწარმეების კაპიტალით, ცოდნითა და უნარებით გაძლიერება, რათა მათ თავიანთი შესაძლებლობები საყოველთაო კეთილდღეობად გარდაქმნან.

მიმოხილვა

კრისტალის ხედვაა გახდეს წამყვანი საბანკო ინსტიტუტი რომელიც მოემსახურება მიკრო და მცირე მეწარმეებს, კომერციული საქმიანობისა და სოციალური/გარემოსდაცვითი მდგრადობის პრინციპების დაცვით.

„კრისტალის“ სტრატეგიაა, **გამოიყენოს არსებული ბრენდი, მომხმარებელთა ბაზა და ფილიალების ვრცელი ინფრასტრუქტურა** და ამავდროულად, მოახდინოს შეთავაზებული პროდუქტის დივერსიფიკაცია, რაც მოიცავს შემნახველ დეპოზიტების, ფულადი გზავნილების, ვალუტის კონვერტაციის, მობილური ბანკის, საკონსულტაციო და ტექნოლოგიურ მომსახურების როგორც არსებული, ისე ახალი მომხმარებლისათვის შეთავაზებას, აქცენტით სოფლის მეურნეობის, მიკრო და მცირე მეწარმეების სეგმენტებზე.

„კრისტალი“ მართავს 483.4 მილიონიან სასესხო და სალიზინგო პორტფელს და 49 ფილიალში დასაქმებული დაახლოებით 999 თანამშრომლით ქვეყნის მასშტაბით 104 ათას უნიკალურ მომხმარებელს ემსახურება. „კრისტალის“ ინსტიტუციური აქციონერები არიან Incofin IM და Developing World Markets. კომპანიას აქვს გრძელვადიანი ურთიერთობა 25 პარტნიორთან, რომელთა შორისაც არიან საერთაშორისო საინვესტიციო ფონდები, ფინანსური ინსტიტუტები და ადგილობრივი კომერციული ბანკები.

2023 წლის თებერვალში კრისტალმა 25 მილიონი ლარის მოცულობის კორპორაციული ობლიგაცია გამოუშვა, რომელიც სამხრეთ კავკასიასა და საქართველოს საფონდო ბირჟაზე პირველ სერტიფიცირებულ გენდერულ ობლიგაციას წარმოადგენს.

აღსანიშნავია, რომ კრისტალი გამარჯვებულად გამოცხადდა ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (EBRD) და ევროკავშირის მიერ ინიცირებული კაპიტალის ბაზრების მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში, რის შედეგადაც ბონდების გამოშვებასთან დაკავშირებული ხარჯების მნიშვნელოვანი წილი დაუფინანსდა.

2024 წლის პირველ ნახევარში კრისტალის მიერ ჯამურად მოზიდულ იქნა 144 მილიონი ლარის მოცულობის საკრედიტო რესურსი. კაპიტალის გაძლიერების მიზნით, კრისტალმა ასევე მიიღო სუბორდინირებული სესხი 2 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით პარტნიორი კომპანიისაგან "BlueOrchard Impact Credit Fund".

ფინანსური და საოპერაციო მაჩვენებლები

წმინდა მოგება

Δ	+ 84.57%
2024 H1	9,417
2023 H1	5,102

მთლიანი აქტივები

Δ	+ 15.78%
2024 H1	537,354
2023 H1	464,115

სასესხო და სალიზინგო პორტფელი

Δ	+ 22.31%
2024 H1	483,362
2023 H1	395,209

მთლიანი კაპიტალი

Δ	+ 23.98%
2024 H1	88,172
2023 H1	71,117

ROA

Δ	+ 2.61%
2024 H1	3.72%
2023 H1	1.11%

ROE

Δ	+ 15.31%
2024 H1	22.66%
2023 H1	7.35%

უმოქმედო სესხები

Δ	- 1.58%
2024 H1	7.62%
2023 H1	9.20%

რისკის ხარჯი

Δ	+ 0.60%
2024 H1	1.74%
2023 H1	1.14%

ხარჯი შემოსავალთან მიმართებით

Δ	-4.23%
2024 H1	65.14%
2023 H1	69.37%

ფილიალები

Δ	+2.08%
2024 H1	49
2023 H1	48

მომხმარებლები

Δ	- 8.53%
2024 H1	104,665
2023 H1	114,421

თანამშრომლები

Δ	+ 1.01%
2024 H1	999
2023 H1	989

კორპორაციული სტრატეგია

მიკრობანკის მოახლოებული ლიცენზირების და მნიშვნელოვანი შესაძლებლობების გაჩენის ფონზე, ჩვენ ახლებურად შევხედეთ ჩვენს მისიას, ხედვასა და სტრატეგიას, ამავდროულად, განვაახლეთ ჩვენი ბრენდის დაპირება, ჩამოვაცალიბეთ ახლებური ხედვა მომხმარებელთა სეგმენტის, პროდუქტებისა და იმ სერვისების მიმართ, რომელთა შეთავაზებასაც ვგეგმავთ.

„კრისტალის“ განახლებული მისიაა **გააძლიეროს მეწარმეები კაპიტალით, ცოდნითა და უნარებით**, რაც მათ შესაძლებლობების კეთილდღეობად გარდაქმნის საშუალებას მისცემს. ფინანსური პროდუქტებისა და სერვისების, ცოდნის, ტექნოლოგიებისა და უნარების გაზრდილი ხელმისაწვდომობის წყალობით, კრისტალი საშუალებას მისცემს ქართველ მეწარმეებსა და ფიზიკურ პირებს შექმნან სამუშაო ადგილები ეკონომიკაში, გაზარდონ აქტივები და გააუმჯობესონ ცხოვრების დონე მთელი ქვეყნის მასშტაბით.

განახლებული ხედვის მიხედვით, „კრისტალი“ უნდა იყოს წამყვანი ბანკი, რომელიც მოემსახურება მიკრო და მცირე მეწარმეების სეგმენტებს, კომერციული საქმიანობისა და სოციალური/გარემოსდაცვითი მდგრადობის პრინციპების დაცვით.

„კრისტალის“, როგორც **ბრენდის დაპირებაა, საქმიანობა წარმართოს როგორც სანდო პარტნიორმა**, უზრუნველყოს ბიზნესი თუ ინდივიდუალურ მომხმარებელი შესაძლებლობით დაიწყოს ახალი ან განავითაროს არსებული საქმიანობა, გააუმჯობესოს საარსებო წყარო და ააშენოს უკეთესი მომავალი საკუთარი ოჯახისა და საზოგადოებისათვის.

„კრისტალის“ **სტრატეგიაა, გამოიყენოს არსებული ბრენდი, მომხმარებელთა ბაზა და ფილიალების ვრცელი ინფრასტრუქტურა და, ამავდროულად, მოახდინოს შეთავაზებული პროდუქტის დივერსიფიკაცია**, რაც მოიცავს შემნახველ დეპოზიტებს, ფულად გზავნილებს, ვალუტის კონვერტაციას, მობილურ ბანკს, საკონსულტაციო და ტექნოლოგიურ მომსახურებას როგორც არსებული, ისე ახალი მომხმარებლისათვის, აქცენტით **სოფლის მეურნეობის, მიკრო და მცირე მეწარმეების სეგმენტებზე**. მიკრობანკის ლიცენზიის მოპოვების შემდეგ, „კრისტალი“ გააგრძელებს მომხმარებელთა იმავე სეგმენტის მომსახურებას, თანდათანობით მოიცავს მცირე და საშუალო ბიზნესის სეგმენტს ბევრად უფრო მძლავრი ფინანსური და ინსტიტუციური პლატფორმის გამოყენებით და შექმნის მეტ ღირებულებას ყველა დაინტერესებული მხარისათვის.

საშუალოვადიანი პერიოდისთვის, სტრატეგიული ამოცანები შემდეგია:

1. წამყვანი პოზიციის მოპოვება ბაზრის მიკროსაფინანსო სეგმენტში და გაუმჯობესებული ფინანსური მაჩვენებლების მიღწევა.
2. ძირითად (მიკრო) მომხმარებელზე ფოკუსირების შენარჩუნება, ასევე მცირე და საშუალო ბიზნესის სეგმენტში ბიზნესის წილის თანმიმდევრული ზრდა.

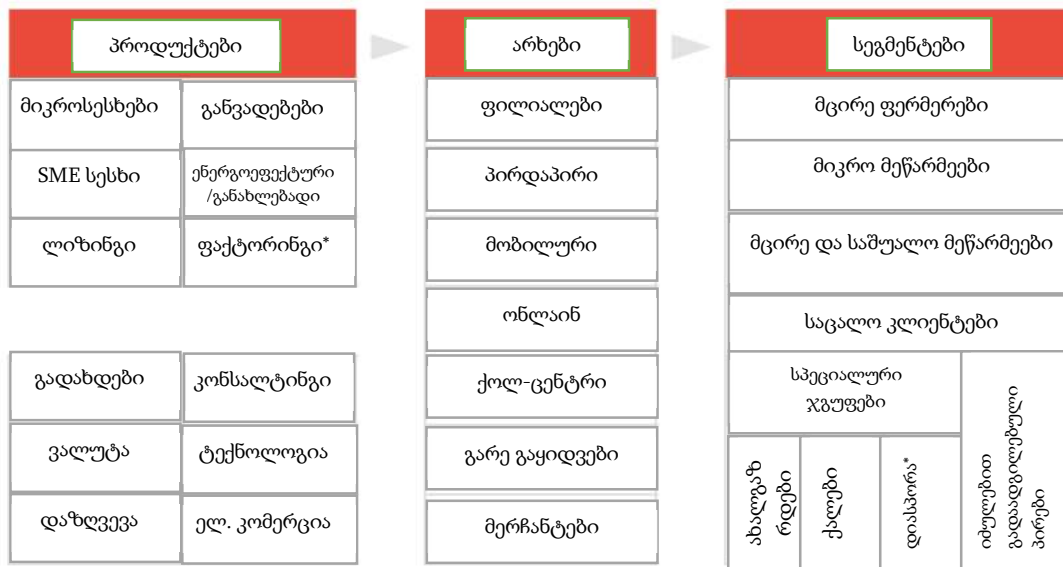
3. შემნახველი პროდუქტების დანერგვა, ფოკუსირება ძირითად მომხმარებლებზე ან იმ მომხმარებლებზე, რომლებსაც ამჟამად მცირე თანხა აქვთ დასაზოგი, მაგრამ არ აქვთ ბანკებთან ურთიერთობის გამოცდილება, ასევე მაღალი შემოსავლის მქონე პირებზე და კორპორაციებზე.
4. არსებული საკრედიტო პროდუქტების (სესხები, ლიზინგი და ა.შ.) შემდგომი განვითარება.
5. არასაკრედიტო პროდუქტების შემუშავება.
6. ინსტიტუციური ინფრასტრუქტურის, ადამიანური რესურსების შესაძლებლობებისა და ოპერაციული პროცედურების განახლება ტრანსფორმირებული ინსტიტუტის საჭიროებების მხარდასაჭერად.
7. ძირითადი ბიზნესპროცესების გაციფრულება და ეფექტიანობის უზრუნველყოფა.

ბიზნესმოდელი

„კრისტალი“ არის წამყვანი ქართული ფინანსური ჩართულობის ორგანიზაცია, რომელიც მომხმარებელს მრავალფეროვან ფინანსურ და არაფინანსურ მომსახურებას სთავაზობს.

ჩვენ ფოკუსირებული ვართ მიკროსაფინანსო მომხმარებლისათვის საუკეთესო და პერსონალიზებული გამოცდილების შეთავაზებაზე ფილიალებისა და ციფრული არხების გამოყენებით.

ქვემოთ მოცემული დიაგრამა ასახავს „კრისტალის“ ბიზნესმოდელს:

* სამომავლო პროდუქტები და სეგმენტები

კრისტალის საკრედიტო მიმართულება საცალო და ბიზნეს მომხმარებლებს პროდუქტების ფართო არჩევანს სთავაზობს, ხოლო კომფორტული და ინოვაციური მიკროსაფინანსო გადაწყვეტილებები, ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამებით გათვალისწინებულ პერსონალიზებულ კონსულტაციებთან და განვითარებაზე მიმართულ სერვისებთან ერთად, მომხმარებელთათვის განსაკუთრებული გამოცდილების შექმნას უზრუნველყოფს.

არასაკრედიტო მიმართულება მომხმარებლებს ტრანზაქციული პროდუქტების ფართო სპექტრს სთავაზობს, როგორცაა გადახდები, ფულადი გზავნილები, ვალუტის კონვერტაცია, დაზღვევა და მასთან დაკავშირებული მომსახურება.

„კრისტალის“ დაფინანსების წყაროები დივერსიფიცირებულია და მიღებულია უცხოური ფინანსური ინსტიტუტებიდან, თუმცა დაფინანსების მნიშვნელოვან წყაროს ასევე ადგილობრივი კომერციული ბანკები წარმოადგენს. გარდა ამისა, „კრისტალმა“ შეიმუშავა დაფინანსების ალტერნატიული წყარო, როგორცაა კორპორაციული ობლიგაციების გამოშვება და განთავსება.

მნიშვნელოვანი სიახლეები

2024 წელი საკრედიტო ბიზნესისთვის შედეგების გაუმჯობესების, არასაკრედიტო ბიზნესისთვის კი ახალი პროდუქტების დანერგვის წელიწადია.

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, საკრედიტო პორტფელი დაახლოებით 470 მილიონ ლარს შეადგენს, აქტიური საკრედიტო კლიენტების რაოდენობა კი 105,000 გადასცდა. 2024 წლის პირველ ნახევარში კრისტალი საკრედიტო მიმართულებით 75,000-ზე მეტ კლიენტს მოემსახურა, ხოლო არასაკრედიტო კუთხით 435,000-ზე მეტი ტრანზაქცია განახორციელა.

2024 წელი პროდუქტების განახლების კუთხით საკმაოდ აქტიური წელიწადია. წლის პირველ ნახევარში მნიშვნელოვანი ცვლილებები განხორციელდა სწრაფი სესხების და განვადების მიმართულებით. განახლდა პროდუქტების მახასიათებლები და ბაზარზე არსებულ კონკურენტულ გარემოს მოერგო. შედეგად აგრო მიმართულების პორტფელმა 108 მილიონ ლარს მიაღწია, რაც წინა წლის იგივე პერიოდთან შედარებით 6%-ით მეტია.

ბიზნეს მიმართულებით პორტფელმა >184 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც წინა წლის იმავე პერიოდის მონაცემს 8.2%-ით აღემატება.

ავტო დაკრედიტების პორტფელმა 42 მილიონ ლარს გადააჭარბა, რაც 35%-ით მეტია წინა წლის ანალოგიური პერიოდის პორტფელთან შედარებით. სამომხმარებლო პორტფელი 73 მილიონ ლარამდე გაიზარდა, რაც წინა წელთან შედარებით დაახლოებით 9%-ით მეტია.

კომპანიამ მათის თვიდან მომხმარებლებს ცვლადგანაკვეთიანი სესხები შესთავაზა, როგორც ბიზნეს, ისე სამომხმარებლო მიმართულებით.

საკრედიტო პროდუქტების ოპტიმიზაციის მიზნით კომპანიამ თანამშრომლობა საერთაშორისო კომპანია „Rubyx“-თან დაიწყო. პროექტის ფარგლებში 7 მილიონ ლარზე მეტი გაიცა და მომსახურებით 1,200 მომხმარებელმა ისარგებლა.

აქტიურ ფაზაში შევიდა კრისტალისა და IFC-ის თანამშრომლობა, რომელიც გულისხმობს საქართველოში მცხოვრები უკრაინელი ლტოლვილებისათვის სხვადასხვა სერვისის მიწოდებას.

კომპანია აქტიურად აგრძელებს DFC-ის საგარანტიო მექანიზმის ფარგლებში სესხების გაცემას. საგარანტიო მექანიზმის მოქმედების მანძილზე გაცემულია 8,000-ზე მეტი სესხი, 37 მილიონი ლარის ოდენობით. საგარანტიო სქემა გარკვეულ მოქნილობასა და სითამამეს მატებს კომპანიას დაფინანსებისას, რაც, თავის მხრივ, მნიშვნელოვნად ზრდის ჩვენი მომხმარებლის ფინანსურ რესურსზე ხელმისაწვდომობას. 2024 წლის 1-ლი ნახევრის მანძილზე, კომპანიამ საგარანტიო მექანიზმით 91 პრობლემური სესხის ანაზღაურება შეძლო, 116,000 ლარის ოდენობით.

კრისტალი აქტიურად განაგრძობს მწვანე მიმართულების გაძლიერებას. 2024 წლის პირველ ნახევარში 3,800 კლიენტზე მეტი დაფინანსდა, ხოლო გაცემულმა თანხამ 8 მილიონ ლარს გადააჭარბა. 30 ივნისის მდგომარეობით მწვანე მიმართულების პორტფელი 16 მილიონი ლარია, ხოლო კლიენტების რაოდენობა - 11,000-ზე მეტი.

2024 წელი აქტიურად დაიწყო თამასუქების მოზიდვის კუთხითითაც. შეიცვალა თამასუქის მახასიათებლები და საპროცენტო განაკვეთები, რის შედეგადაც ბაზარზე არსებულ კონკურენტულ გარემოს მოერგო. წლის პირველი ნახევრიდან შესაძლებელი გახდა მომხმარებელთათვის ევროს თამასუქის შეთავაზება. 2024 წლის ივნისის მდგომარეობით, თამასუქების პორტფელის მოცულობამ 8 მილიონ ლარს გადააჭარბა.

კრისტალი აქტიურად განაგრძობს დაზღვევის მიმართულებით მუშაობას. 2024 წლის მე-2 კვარტლის ბოლოსთვის, სიცოცხლის დაზღვევის პორტფელის მოცულობა 427 მლნ ლარს აღემატება, რაც ჯამური პორტფელის 91%-ს შეადგენს. აღსანიშნავია, რომ წინა წლის ანალოგიურ პერიოდში ეს მაჩვენებელი 84% იყო. სიცოცხლის დაზღვევის პირობების გაუმჯობესების მიზნით სადაზღვევო კომპანიებთან მოლაპარაკების საფუძველზე გაიზარდა უპირობო ანაზღაურების ლიმიტები, რაც აუნაზღაურებელი შემთხვევების შემცირების შესაძლებლობას იძლევა. მომხმარებელთათვის შეთავაზების გაუმჯობესების მიზნით კომპანიაში დაიწყო ახალი პროდუქტების დანერგვა, როგორცაა ქონებისა და მესამე პირის პასუხისმგებლობის დაზღვევა.

მიუხედავად იმისა, რომ წინა წელთან შედარებით ფულადი გზავნილების ბაზარი ქვეყანაში 30%-ით შემცირდა, რაც ძირითადად „კონტაქტის“ ფულადი გზავნილების ბაზრიდან გასვლას უკავშირდება, კრისტალმა 2024 წლის პირველ ნახევარში ფულადი გზავნილებიდან 234,329 ლარამდე შემოსავლის მიღება შეძლო.

განვადების არხს მოკლე ტექსტური შეტყობინებით (SMS) მომსახურება დაემატა, რომლითაც 65,400 მომხმარებელი სარგებლობს. 2024 წლის პირველი ნახევრის მდგომარეობით, არასაკრედიტო შემოსავლების ჯამურმა მოცულობამ 740,000 ლარზე მეტი შეადგინა, რაც 2023 წლის პირველი ნახევრის ანალოგიურ მონაცემს 34%-ით აღემატება.

2024 წლის იანვრიდან, კომპანიამ მომხმარებლებს პარტნიორი კომპანიის „ვოლიფი“-ს ბარათები შესთავაზა, რის შედეგადაც კლიენტებს შესაძლებლობა მიეცათ ისარგებლონ ვოლიფის ბარათით და მობილური აპლიკაციით.

2024 წლის მაისიდან კლიენტებისთვის ხელმისაწვდომი გახდა ახალი ონლაინ კაბინეტი განახლებული დიზაინით, რომელიც როგორც Desktop, ასევე Mobile ვერსიასთან არის თავსებადი.

მიკრობანკად გარდაქმნის პროექტის ფარგლებში კომპანიამ აქტიური მუშაობა დაიწყო პლასტიკური ბარათებით ოპერირებაზე. საწყის ეტაპზე შეირჩა საგადახდო სისტემა, ძირითადი პარტნიორი ბანკი და საპროცესინგო ცენტრი. დასრულდა ხელშეკრულების განხილვის პროცესი ვენდორებთან და დაიწყო ინტეგრაციის სამუშაოები. დაინერგა ბარათების მოდული ძირითად საბანკო სისტემაში.

2024 წლის პირველ ნახევარში კომპანიის ამოცანა იყო სალაროს ოპერაციების ოპტიმიზაცია. ამ მიზნით გადაიხედა და დაჩქარდა შემოსავლის/გასავალის ოპერაციები. კონვერტაციის პროცესი გახდა ავტომატიზირებული; განხორციელდა მობილური ნომრის ცვლილების პროცესის ოპტიმიზაცია, ასევე ფულადი გზავნილების ფუნქციონალის დახვეწა. შედეგად, გაუმჯობესდა კლიენტის მომსახურების ხარისხი და შემცირდა მოცდის დრო.

კომპანია აქტიურად ემზადება საბანკო ტრანსფორმაციისათვის. აღნიშნულის ფარგლებში, ბიზნესის კუთხით მუშაობა მიმდინარეობს შემდეგ პროდუქტებსა და სერვისებზე:

- ფიზიკური და იურიდიული პირებისთვის რეგისტრაციის, ანგარიშის გახსნა/დახურვისა და რეგისტრირებულ კლიენტებზე მონაცემების ცვლილება;
- ფიზიკური და იურიდიული პირებისთვის ანაბრის გახსნა/დახურვის წესი და პროცესი;
- სამოქალაქო რეესტრიდან კლიენტის მონაცემების გამოთხოვის მეთოდის ცვლილება, რაც საშუალებას მოგვცემს კლიენტის მომსახურება ბევრად უფრო მარტივი და სწრაფი გავხადოთ.

2024 წლის 1-ელ კვარტალში საფილიალო ქსელი გაძლიერდა და 6 რეგიონად ჩამოყალიბდა. მოხდა ქსელის ოპტიმიზაცია. კერძოდ, დაიხურა ვარკეთილის ს/ც და ვარკეთილის ფილიალს შეუერთდა. ქალაქ ბათუმში საფილიალო ქსელს მეორე ფილიალი დაემატა, რაც აჭარის რეგიონში კომპანიის პოზიციების გამყარებას უზრუნველყოფს. 2024 წლის აპრილიდან აქტიურად მიმდინარეობს დიდუბის სერვის ცენტრისა და ქუთაისი 1 ფილიალის გაფართოების სამუშაოები.

ქსელის გაფართოებისა და მომხმარებელთა მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით 2024 წლის 1-ელ კვარტალში ქოლ-ცენტრი სტრუქტურულად ბიზნესის განვითარების დირექტორატში გადავიდა. აქტიურად დაიწყო ქოლ-ცენტრის კონტაქტ-ცენტრად ტრანსფორმაციის პროექტი.

რისკების მართვა

რისკების მართვის გაუმჯობესების მიმართულებით 2024 წლის 1-ელ ნახევარში კომპანიამ შემდეგი ნაბიჯები გადადგა:

საკრედიტო რისკის მართვა

- 2024 წელს დასრულდა ანდერაიტინგის ცენტრალიზაცია, რაც მოიცავს საკრედიტო რისკების მართვის გაძლიერებას და კომპანიის ეფექტიანობის ზრდას.
- 2023 წლის ბოლოს სტატისტიკური მოდელი დაინერგა, რამაც კომპანიას სესხის განაცხადის ავტომატური განხილვის პროცესის დაწყების საშუალება მისცა. შედეგად, განაცხადზე პასუხის გაცემა 3-5 წუთის შუალედში გახდა შესაძლებელი. სტატისტიკური მოდელი განსაზღვრავს დეფოლტის ალბათობას მას შემდეგ, რაც დადასტურება კლიენტის შემოსავლები რეგულაციის მოთხოვნის შესაბამისად. მოდელი 2024 წლის მეორე კვარტალში განახლდა დაგროვილი სტატისტიკის შესაბამისად.
- მნიშვნელოვნად გაძლიერდა პორტფელური რისკების მიმართულება. გაიზარდა ფოკუსი მონაცემებსა და სტატისტიკურ ანალიზზე დამყარებულ გადაწყვეტილებებზე. პორტფელის ანალიზის პროცესი განახლდა და გაცილებით უფრო ინფორმაციული გახდა, რაც რისკების უკეთ იდენტიფიცირებას უწყობს ხელს.
- განახლდა მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების დათვლის მოდელი, IFRS 9 მოთხოვნების შესაბამისად. მოდელი კომპანიას საშუალებას აძლევს გაცილებით უფრო მაღალი სიზუსტით დათვალოს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და უზრუნველყოს მისი პრევენცია.
- საკრედიტო დანაკარგების მინიმიზაციის მიზნით 2023 წლის ბოლოს კომპანიამ პრობლემური სესხების მართვის პროცესის განახლება დაიწყო, რაც აღნიშნული პროცესის ცენტრალიზაციას გულისხმობს. პრობლემური სესხების მართვის პროცესის დახვეწა 2024 წელსაც გრძელდება.

საოპერაციო რისკის მართვა

- 2024 წელს აუტსორსინგის მართვის პოლიტიკა და პროცესი დაინერგა, რამაც საშუალებას მისცა კომპანიას უკეთ შეაფასოს სხვადასხვა კრიტიკული მომსახურების მომწოდებლებთან დაკავშირებული რისკები.
- მიკრობანკად ტრანსფორმაციის პროექტის ფაგლებში ახალი საოპერაციო პროდუქტები შემუშავდა, სადაც განსაკუთრებული ყურადღება ოპერაციული რისკების მართვას დაეთმო. კერძოდ, გაძლიერდა რისკების მართვის კონტროლის მექანიზმები ყველა ძირითად ბიზნეს პროცესში.

- ყველა ახალი პროცესისა და პროდუქტისთვის ახალი რისკების მართვის შეფასება (NRA) განხორციელდა, რაც ხელს უწყობს ახალ პროდუქტებთან, არხებთან თუ პროცესებთან დაკავშირებული მოსალოდნელი რისკების წინასწარ ინდენტიფიკაციას და შესაბამისი კონტროლის მექანიზმების დანერგვას.
- შემუშავდა მსხვილი საოპერაციო რისკ-მოვლენების აღმოჩენისა და საქართველოს ეროვნული ბანკისათვის შეტყობინების წესი.

შესაბამისობის რისკის მართვა

- შესაბამისობის რისკის მართვაში მნიშვნელოვანი ადგილი ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის რეგულაციასთან შესაბამისობას უჭირავს. 2022-2023 წლებში კომპანიამ მნიშვნელოვნად დახვეწა აღნიშნული პროცესი, გაითვალისწინა რა რეგულატორის მიერ გაცემული რეკომენდაციები. განახლდა პროცედურები, დაიხვეწა პროცესები და გაუმჯობესდა პროცესის ტექნიკური მხარდაჭერა. 2024 წელს საეჭვო ტრანზაქციების ონლაინ მონიტორინგის პროცესის დანერგვა მიმდინარეობს.
- შესაბამისობის შესახებ ყოველკვარტალური ანგარიში სისტემატურად წარედგინება სამეთვალყურეო საბჭოს.

ლიკვიდობის, საპროცენტო და სავალუტო რისკების მართვა

- 2023 წელს კომპანიიში მნიშვნელოვანი სტრუქტურული ცვლილებები განხორციელდა: რისკების დირექტორატში შეიქმნა შესაბამისი სტრუქტურული ერთეული, რომელმაც ლიკვიდობის, სავალუტო, საპროცენტო, კონტრაგენტის და კაპიტალის ადეკვატურობის რისკების მართვის პროცესში დაცვის მეორე ხაზის ფუნქცია აიღო. აღნიშნული ცვლილებით, მენეჯმენტმა რისკის მართვის ყველა ზემოხსენებულ პროცესში სამი დონის დაცვის მექანიზმი დანერგა.
- 2024 წელს კომპანიამ განახლა ALCO-ს დებულება და კომიტეტმა ფუნქციონირება ახალი დებულების შესაბამისად დაიწყო. ALCO ფინანსური რისკების მართვის ძირითად ორგანოს წარმოადგენს.
- სრულად განახლდა ფინანსური რისკების მართვის მოდელი, ასევე ALCO-ს ანგარიშგება შესაბამისი სტრუქტურული მოდელით.

გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობა

➤ ქალი მეწარმეების ეკონომიკური და პიროვნული გაძლიერების მხარდაჭერა

აზიის განვითარების ბანკთან (ADB) ერთად გამოშვებული გენდერული ობლიგაციის ფარგლებში, აქტიურად მიმდინარეობს ქალი მეწარმეების მხარდაჭერა და გაძლიერება. შეხვედრა გაიმართა ადგილობრივ მეწარმე ქალებთან სოფელ დიმში თემაზე: გარემოს დაცვის და ქალთა ეკონომიკური გაძლიერების მჭიდრო კავშირი. ამასთანავე, შეხვედრის მონაწილეები მწვანე დაფინანსების შესაძლებლობებსაც გაეცნენ. იხ. სტატია: შეხვედრა დიმელ ქალებთან.

➤ მწვანე კრისტალი და გარემოზე ზრუნვა

გარემოზე ზრუნვის მიმართულებით კომპანიაში რამდენიმე თვეა პროექტი „მწვანე კრისტალი“ დაიწყო, რომლის მიზანი სხვადასხვა ეკომეგობრული პროექტების გახორციელება, თანამშრომელთა ცნობიერების ამაღლება და ამ პროექტებში მათი ჩართულობის გაზრდაა.

- ქართული USB კაბელების მწარმოებელ „ტენესთან“ თანამშრომლობით, სათავო ოფისებში მწვანე ყუთები დაიდგა, რომლებშიც გამოყენებული პლასტმასი, ელემენტები და ელ. სიგარეტები თავსდება.
- დაიწყო “გრინკასატორების” პროექტი, რომლის ფარგლებშიც ფილიალები ერთმანეთს ელ.ენერჯის დაზოგვაში ეჯიბრებიან.
- ფილიალებიდან და სათავო ოფისის დეპარტამენტებიდან გამოვლინდა თითო-თითო თანამშრომელი, რომლებიც “მწვანე ელჩები” გახდნენ. ისინი სხვადასხვა ლოკაციაზე გარემოსდაცვითი, ცნობიერების ასამაღლებელი კამპანიების/ინიციატივების მხარდაჭერები და წარმომადგენლები იქნებიან.
- კომპანიის შიდა საინფორმაციო პორტალზე (Yammer) აქტიურად მიმდინარეობს ცნობიერების ამაღლების და გარემოზე ზრუნვის შესახებ საჭირო საინფორმაციო მასალების განთავსება.

➤ კონფერენცია „ინვესტირება ქალებში“

გაეროს გლობალური შეთანხმების საქართველოს ქსელის/UN Global Compact-ის ორგანიზებით, შვედეთის მთავრობის მხარდაჭერით, საქართველოს ეროვნულ ბანკთან და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოსთან თანამშრომლობით გაიმართა კონფერენცია ინვესტირება ქალებში: გენდერულად პასუხისმგებლიანი დაფინანსება საქართველოში. ღონისძიებაში მონაწილეობა მიიღო „კრისტალის“ გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა, როგორც ერთ-ერთი პანელური დისკუსიის გამომსვლელმა. დისკუსიის თემა იყო ქალთა ეკონომიკური გაძლიერების

ინიციატივები, გენდერულად პასუხისმგებლიანი დაფინანსების ხელშეწყობა. იხილეთ ღონისძიების ლინკი: [UNGLOBALCOMPACT](https://www.unglobalcompact.org/)

➤ **კრისტალი “ევროპული მიკროსაფინანსოების პლატფორმის/European Microfinance Platform”-ის მიერ ორგანიზებული საერთაშორისო კონკურსის „European Microfinance Award 2024” მონაწილეა**

კონკურსში მონაწილეობას იღებს 50-მდე ორგანიზაცია მთელი მსოფლიოდან, რომლებიც იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდასაჭერად პროექტს/ინიციატივას ინკლუზიური ფინანსური ჩართულობით ახორციელებენ. სააპლიკაციო ფორმების წარდგენა 2024 წლის თებერვლიდან დაიწყო. მას შემდეგ, კრისტალის მიერ წარდგენილმა პროექტმა 3 ტური გადალახა და 26 ქვეყანას შორის ფინალში გავიდა (კონკურსის საბოლოო ფინალისტების შესახებ ინფორმაცია აგვისტოში გახდება ცნობილი).

➤ **კლიენტთა დაცვის საერთაშორისო სერტიფიცირება (Client Protection Certification)**

2024 წლის თებერვალი-აპრილის პერიოდში კრისტალმა საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანია MFR-ის (მიკროფინანსას) შეფასების გუნდს უმასპინძლა. კლიენტთა დაცვის სერტიფიცირების მისაღებად MFR-ის ანალიტიკოსთა გუნდმა კომპანიაში მოქმედი წესები და პოლიტიკები შეისწავლა; ინტერვიუები ჩატარდა საფილიალო ქსელის თანამშრომლებთან და კლიენტებთან სხვადასხვა რეგიონში. სერტიფიცირების პროცესი 2024 წლის სექტემბრისთვის დასრულდება.

➤ **კრისტალის E&S სტრატეგიის შექმნა**

კომპანიის გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობის, ამასთანავე საბანკო ტრანსფორმაციის შესაბამისი ESG სტრატეგიის მოსამზადებლად, განხორციელდა ადგილობრივი და საერთაშორისო ექსპერტ-საკონსულტაციო ორგანიზაციების მოკვლევა, მათ მიერ შემოთავაზებული E&S სტრატეგიის ნიმუშების განხილვა და საკონკურსო ინტერვიუები. გამოვლენილ 2 საუკეთესო კანდიდატთან მიმდინარეობს ჩაღრმავებული ინტერვიუები.

➤ **კრისტალის სოციალური გავლენის კვლევა**

2024 წლის პირველ ნახევარში, კრისტალის კლიენტთა სოციალური გავლენის კვლევა 2023 ჩატარდა, რომელიც მიზნად ისახავდა მომხმარებელთა ბიზნესსა და ცხოვრების ხარისხზე კრისტალის პროდუქტების გავლენის შესწავლას. 286 კლიენტთა შორის რაოდენობრივი კვლევა საერთაშორისო საკონსულტაციო ორგანიზაცია 60 Decibels-მა ჩაატარა.

ადამიანები ჩვენს ორგანიზაციაში

2024 წლის პირველი ნახევარი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო ტალანტების განვითარებისა და მართვის მიმართულებით.

- კომპანიამ შრომითი ხელშეკრულებით 106 ახალი თანამშრომელი აიყვანა, მომსახურების ხელშეკრულებით კი - 56. სტაჟირების პროგრამის ფარგლებში 83 სტაჟიორი შეირჩა. პოზიცია 62 თანამშრომელმა შეიცვალა, საიდანაც 39 დაწინაურება იყო; მათგან, 17 თანამშრომელი სათავო ოფისში, 22 კი - საფილიალო ქსელში.
- მიმდინარე საბანკო ტრანსფორმაციისა და სხვადასხვა პროცესის ცენტრალიზაციის ფარგლებში, კომპანიის ორგანიზაციულ სტრუქტურაში არაერთი ცვლილება განხორციელდა.
- თანამედროვე კომპენსაციისა და შეფასების სისტემების დანერგვის მიზნით, კრისტალმა საკონსულტაციო კომპანია ACT-ისთან დაიწყო თანამშრომლობა. აღნიშნული პროექტის ფარგლებში, მიმდინარეობს მუშაობა შესრულებული სამუშაოს შეფასების სისტემისა და კომპენსაციის სქემების ძირეულ განახლებაზე.
- თანამშრომელთა მოტივაციის ასამაღლებლად წლის განმავლობაში არაერთი ღონისძიება ჩატარდა. მათ შორის აღსანიშნავია კრისტალელებისათვის იანვრის თვეში გამართული კორპორაციული წვეულება, ასევე სარვაშარტო საჩუქრები ქალბატონებისთვის; 1 ივნისს, ბავშვთა დაცვის დღეს საჩუქრებით გავახარეთ პატარა კრისტალელები. 2 მაისს ქუთაისის თანამშრომელთათვის „გვირილობა“ აღინიშნა. სადღესასწაულოდ აღინიშნა არაერთი ფილიალის საიუბილეო მრგვალი თარიღი. განხორციელდა კომპანიის შიდა ტრენინგებისა და მენტორების კლუბის წევრებისთვის პიროვნული საგანმავითარებლო გასვლითი ღონისძიება. მთელი ამ პერიოდის განმავლობაში აქტიურია კრისტალ კარიერის სოციალური არხები, სადაც გამორჩეული ფილიალებისა და ამ ფილიალებში მომუშავე თანამშრომლების შესახებ წარმატების ისტორიები ზიარდება.
- HR მიმართულება მჭიდროდ თანამშრომლობს სახელმწიფო თუ კერძო უნივერსიტეტებთან და ქვეყნის მასშტაბით რეგიონებში გამართულ არაერთ ფორუმში იღებს მონაწილეობას. კომპანია ასევე ხშირად მონაწილეობს USAID-ის მიერ გამართულ ფორუმებში.
- ცვლილება შევიდა თანამშრომელთა შერჩევისა და აყვანის მარეგულირებელი წესში, გადაიხედა და განახლდა შვებულების მარეგულირებელი წესი.
- მიზნების დასახვისა და შესრულებული სამუშაოს მართვის მხრივ კომპეტენციების განვითარების მიზნით განხორციელდა სათავო ოფისის ყველა მენეჯერული რგოლის თანამშრომლის გადამზადება, როგორც მიზნების დასახვის, ასევე უკუკავშირის ტექნიკებში.

- განახლდა მომსახურების კონტრაქტით დასაქმებულ პირთა ხელშეკრულებები
- განახლდა თანამშრომელთა დაზღვევის პირობები.
- სტრატეგიული და მაღალი რგოლის მენეჯერების (მმართველი გუნდი და დეპარტამენტის ხელმძღვანელები) პიროვნული და პროფესიული საგანმავითარებლო კურსებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და განვითარების უწყვეტობის მხარდაჭერის მიზნით კომპანიაში განხორციელდა Udemy for business ონლაინ საგანმანათლებლო პლატფორმის დანერგვა;
- კომპანიაში დასაქმებულ მენეჯერთა (სათავო ოფისი და საფილიალო ქსელი) შორის რისკების შესახებ ცნობიერების ასამაღლებლად, ჩატარდა ვებინარები შემდეგ თემებზე: საოპერაციო რისკები, ამლ, შესაბამისობა, საკრედიტო რისკები, შიდა აუდიტი.
- პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ კანონში განხორციელებული მნიშვნელოვანი ცვლილებების გათვალისწინებით, ჩატარდა კომპანიაში დასაქმებული თანამშრომლების სწავლება მონაცემთა დამუშავებისა და დაცვის სტანდარტებში.
- შეიქმნა ვადაგადაცდილებული ქოლცენტრის ოპერატორების საბაზისო სასწავლო პროგრამა;
- განხორციელდა შესაბამისი მიმართულების თანამშრომელთა სერტიფიცირება შემდეგი მიმართულებით:
 - საჯარო რეესტრის ავტორიზებული პირების სასერტიფიკატო პროგრამაზე;
 - უძრავი და მოძრავი ქონების შეფასების სასერტიფიკატო პროგრამაზე.
- განხორციელდა სწავლებები შემდეგი მიმართულებების მიხედვით:
 - საადაპტაციო სასწავლო პროგრამა გაიარა - 134 თანამშრომელმა;
 - პროფესიული საბაზისო მომზადების კურსი გაიარა - 171 თანამშრომელმა;
 - სხვადასხვა სახის პროფესიული გადამზადება გაიარა - 205 თანამშრომელმა;
 - ლიდერული და მენეჯერული უნარების განვითარებასთან დაკავშირებული სწავლებები გაიარა - 148 თანამშრომელმა (მენეჯერმა)
- გარდა ზემოაღნიშნული სწავლებებისა, სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფისთვის ჩატარდა თემატური ვებინარები (AML, სესხის ამოღებასთან დაკავშირებული ეთიკის კოდექსი; ინფორმაციული უსაფრთხოება; პერსონალური მონაცემების დაცვა; უსაფრთხოება სალარო კვანძში და ა.შ).

ოპერაციების მართვა

ოპერაციული მიმართულება აქტიურად განაგრძობდა მუშაობას მიკრობანკის ლიცენზიის პროექტით გათვალისწინებული სტრატეგიული ამოცანებისა და ქვეპროექტების მხარდაჭერაზე, კერძოდ, შემდეგი მიმართულებით:

- მიკრობანკის სტატუსის მიღების შემდეგ ოპერირებისთვის სავალდებულო და მნიშვნელოვანი სერვისების აწყობის, ტესტირებისა და პარტნიორებთან კომუნიკაციის მხარდაჭერა.
- ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით განხორციელებული ანალიზის საფუძველზე პროცესების ცვლილება, კონსოლიდაცია, ასევე ბექ-ოფისში არასაკრედიტო მიმართულებით ფუნქციების მომზადება და განვითარება.
- ნაღდი ფულის მართვასა და ინკასაციასთან დაკავშირებული მარეგულირებელი დოკუმენტაციის გადახედვა და განახლება.

2024 წლის დასაწყისში განხორციელდა კრისტალის რეგისტრაცია SWIFT Alliance სისტემაში. ორგანიზაციას „Non-connected BIC“ კოდი მიენიჭა, რომელიც ISO დირექტორიაში გამოქვეყნდა.

დასრულდა სასესხო დოკუმენტაციის ცენტრალიზებულად მართვისა და დაარქივების პროექტი, რის შედეგადაც კრისტალის ყველა ფილიალში დოკუმენტბრუნვასთან დაკავშირებული ახალი მეთოდოლოგია დაინერგა.

ეკომეგობრული კამპანიის „მწვანე კრისტალის“ ფარგლებში, საოპერაციო მიმართულება აქტიურად ახორციელებდა ეკო იდეებთან დაკავშირებული ინიციატივების მხარდაჭერას, რაც მოიცავდა რიგი აქტივობების დაგეგმვასა და განხორციელებას ქაღალდისა და ელ. ენერჯის მოხმარების შემცირების მიზნით.

2024 წლის დასაწყისში საოპერაციო მიმართულების თაოსნობით დაიწყო პროექტი, რომელიც მიზნად ისახავს ელექტრონული ხელმოწერის დანერგვას, მატერიალური დოკუმენტაციის გამოყენების შემცირებას და ციფრული სახით დოკუმენტაციის შენახვის შესაძლებლობების განვითარებას.

ადმინისტრაციისა და შესყიდვების მხრიდან აქტიურად ხორციელდებოდა სამუშაოები გაბანკებასთან დაკავშირებული ამოცანების თუ სხვა მიმდინარე პროექტების მხარდასაჭერად.

ინფორმაციული ტექნოლოგიები

2024 წლის პირველ ნახევარში ინფორმაციული ტექნოლოგიების დეპარტამენტი ფოკუსირებული იყო საბანკო ტრანსფორმაციისთვის საჭირო მოთხოვნების მხარდაჭერაზე. ამავდროულად, განხორციელდა რიგი პროექტები დეველოპმენტის მიმართულებით, რაც აუცილებელი იყო ბიზნესის უწყვეტობისა და ზრდადი კონკურენციის ფონზე პოზიციების შესანარჩუნებლად. პარალელურად დაიწყო მუშაობა ინფორმაციული ტექნოლოგიების სტრატეგიის შემუშავებაზე. განახლდა პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარების სასიცოცხლო ციკლის (SDLC) სახელმძღვანელო; შემუშავდა ინფორმაციული ტექნოლოგიების კუთხით ფილიალების ინფრასტრუქტურის განვითარების სქემა.

ინფორმაციული ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურისა და ოპერაციების მიმართულება

2024 წლის პირველ ნახევარში შემდეგი აქტივობები განხორციელდა:

- განახლდა და სრულად ჩანაცვლდა ორგანიზაციის რესურსებზე წვდომისა და ავტორიზაციის/აუტენტიფიკაციის სისტემა Active Directory. ამ მიმართულებით გაწეული ძალისხმევის შედეგად გაიზარდა ორგანიზაციის ბიზნეს უწყვეტობისა და უსაფრთხოების დონე.
- დისტანციურად მომუშავე თანამშრომლების კომპანიის შიდა რესურსებთან უსაფრთხო დაშვების უზრუნველსაყოფად ახალი VPN ტექნოლოგია - Fortinet VPN Auto Connect დაინერგა.
- ქსელური ინფრასტრუქტურის ეფექტური მართვისა და უსაფრთხოების დონის ამაღლების მიზნით განხორციელდა არსებული DHCP სისტემის ახლით ჩანაცვლება.
- კომპანიაში წარმატებით დასრულდა DevOps მეთოდოლოგიის/მიდგომის დანერგვა, რომელიც ხელს უწყობს პროგრამული სისტემების შექმნისა და დანერგვის პროცესის დაჩქარებას, მათი ხარისხის გაუმჯობესებას.
- დაინერგა ახალი მონიტორინგის სისტემა Prometheus/Grafana.
- ქორ-სისტემის მონაცემთა ბაზის სერვერს გამოეყო სხვა სისტემების მონაცემთა ბაზები.

პროექტების მართვისა და ბიზნეს ანალიზის მიმართულება

2024 წელს პირველ ნახევარში კომპანიაში წარმატებით განხორციელდა 45 სხვადასხვა სირთულისა და მასშტაბის პროექტი, მათ შორის ისეთი პროექტები, როგორებიცაა დისტანციური თანხმობების მოპოვების უზრუნველყოფა, ადმინისტრაციული პანელის ჩანართების დახვეწა, დადასტურების მეთოდის ცვლილება, ინფორმაციული უსაფრთხოების მოთხოვნების გათვალისწინება, ცვლილებები UMTS სისტემაში, გზავნილის გაუქმებისას პროგრამაში ავტომატური გასავლის ორდერის გენერირების

უზრუნველყოფა; განახლებული Crystal One პროექტი, რომლის მიზანაც მოდერნიზებული და მოქნილი კლიენტის კაბინეტის შექმნაა; საოპერაციო რისკების მონაცემთა ბაზის შექმნის პროექტი, რომელის მეშვეობით შესაძლებელი გახდა რისკ-ინციდენტის დარეგისტრირება და მართვა; 14 დღიანი უარის თქმის უფლების შესაძლებლობა კლიენტებისათვის, ცვლილებები გარიგების მოდულში, გადაწყვეტილების მონიტორინგის დანერგვა DM მოდულში, ცვლილებები კრედიტ ინფოს სერვისში, ლიზინგის მიმართულებით გაფრთხილების წერილების ავტომატიზაცია, კლიენტური ინფორმაციის გასწორება და ა.შ.

აღნიშნული პროექტების პარალელურად აქტიურ ფაზაშია გადასული კომპანიის მთავარი მიზანი - მიკრობანკად ტრანსფორმაცია, რომლის ქვეშ პარალელურ რეჟიმში მუშაობა 18 პროექტზე მიმდინარეობს.

ინფორმაციული სისტემის უსაფრთხოების მიმართულება

2024 წლის პირველ ნახევარში ორგანიზაციაში SIEM (Security information and event management) სისტემა დაინერგა, რაც მნიშვნელოვნად გაზრდის ორგანიზაციის მზაობას კიბერ ინციდენტების აღმოჩენისა და მათზე რეაგირების კუთხით.

ჩატარდა ინფორმაციული უსაფრთხოების ცნობიერების ასამაღლებელი პროგრამა სხვადასხვა სამიზნე აუდიტორიისთვის. ცნობიერების ამაღლების ფარგლებში ასევე ჩატარდა ფიშინგის სიმულაციური შეტევები.

ჩატარდა ორგანიზაციისთვის კრიტიკული ინფორმაციული აქტივების შეღწევადობის ტესტირება. მიმდინარეობს აღმოჩენილი სისუსტეების აღმოფხვრის პროცესი.

საფუძვლიანად გადაიხედა და დაიხვეწა მონაცემთა გაჟონვის პრევენციის სისტემა DLP, რაც ორგანიზაციაში არსებული ინფორმაციის მეტ დაცულობას უზრუნველყოფს.

განახლდა ინფორმაციული უსაფრთხოების დოკუმენტები, რაც მნიშვნელოვანია როგორც გაბანკების თვალსაზრისით, ასევე შიდა ინფორმაციულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული პროცესების გასაუმჯობესებლად.

პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარების მიმართულება

2024 წლის პირველ ნახევარში IT განვითარების დეპარტამენტში შემუშავდა კომპანიისთვის მნიშვნელოვანი არაერთი პროგრამული უზრუნველყოფა. მათ შორის აღსანიშნავია სესხების მართვის სისტემაში (Akido) ვიდეო ვიზიტით კლიენტისგან დისტანციური თანხმობის მოპოვება, განაცხადის დამუშავების პროცესის დახვეწა ელექტრონული ხელშეკრულების და დისტანციური თანხმობის ელემენტებით. პარალელურად მოხდა Akido-ში გამოყენებული

პროგრამული ინსტრუმენტების მოწინავე ვერსიებით განახლება, ინფორმაციული უსაფრთხოების რეკომენდაციების გათვალისწინება და პროგრამული პროდუქტების შესაბამისობაში მოყვანა.

ასევე მნიშვნელოვანი მიღწევაა განახლებული ფუნქციონალითა და განვითარების შესაძლებლობებით გამდიდრებული CrystalOne-ის გაშვება, რომელიც არის responsive ვებ-პლატფორმა, ადაპტირებული როგორც კომპიუტერზე, ასევე მობილურ მოწყობილობებზე სამუშაოდ და წარმოადგენს კლიენტსა და კრისტალს შორის შეხების ციფრულ სივრცეს. ამჟამად, CrystalOne-ში შესაძლებელია: განაცხადების ელექტრონული დადასტურება, გრაფიკებისა და აქტიური სესხების თავსართი ხელშეკრულებების დათვალიერება, ვალუტის მიმდინარე კურსის ნახვა და სასესხო კალკულატორით სარგებლობა.

2024 წლის პირველი ნახევარში IT განვითარების დეპარტამენტში შემუშავდა შემდეგი პროექტები: CFA (Phase 2), ShortUrl, eAgreements, FSF, OTP, გრაფიკის და გადახდის ტიპის ლოგიკის განსაზღვრა, ათობით SMS ინფორმირების პროცესი, რომელიც წარმოადგენს მიკრო-ბანკად ტრანსფორმაციის ერთ-ერთ წინაპირობას; შემუშავდა კომპონენტები, რომლებიც უზრუნველყოფს ქორ-სისტემაში მომხდარი ცვლილებისა და ივენთების სინქრონულად ასახვას სხვადასხვა მოდულებში, დაყოვნების გარეშე.

ამავე პერიოდში შემუშავდა და დაინერგა კომპლექსური პლატფორმა eagreement.crystal.ge რომლის საშუალებითაც შესაძლებელია კლიენტისგან ელ. თანხმობების მიღება და ხელშეკრულებების ცვლილების ჩვენება. ასევე ცვლილებები შევიდა ისეთ პროექტებში როგორებიცაა: PTI, Expense, Compliance Criteria, AML Matrix, ECL Rates, SMS Middleware, სხვადასხვა ადმინ პანელები.

რეპორტირგ სერვისზე განთავსდა 30-მდე ახალი ანგარიში, განხორციელდა 50-მდე არსებული რეპორტის მოდიფიკაცია.

პროგრამული უზრუნველყოფის ხარისხის მიმართულება

კომპანიაში მუდმივად მიმდინარეობს არსებული ქორ სისტემებისა და ახალი მოდულების ხარისხის შეფასება, ასევე პროდუქტების ხარისხის მონიტორინგი.

წარმატებით გაიტესტა და დაინერგა საოპერაციო და საკრედიტო სისტემები, როგორც არის Crystal One, CFI, RED და სხვა მრავალი მოდული.

პროგრამული უზრუნველყოფის ხარისხის მართვის კუთხით მნიშვნელოვან მიღწევად შეიძლება ჩაითვალოს ტესტირების ავტომატიზაციის მიმდინარე პროცესი.

უკვე არსებულ და ახალ პროდუქტებზე მუშაობის პარალელურად, განყოფილების მიერ ინტენსიურად მიმდინარეობს მიკრობანკად ტრანსფორმაციისთვის აუცილებელი პროდუქტების და ახალი მოდულების ტესტირება.

მმართველობითი ანგარიში

ჩვენი პასუხისმგებლობაა 2024 წლის I და II კვარტლის პერიოდზე მმართველობითი ანგარიშის წარდგენა და აქციონერებისათვის ფინანსური ანგარიშგების მიწოდება.

მიგვაჩნია, რომ ანგარიში არის სამართლიანი, დაბალანსებული და გასაგები. იგი აქციონერებს აწვდის აუცილებელ ინფორმაციას კომპანიის პოზიციისა და საქმიანობის, ბიზნესმოდელისა და სტრატეგიის შესაფასებლად.

ეს ანგარიში შედგენილია ბუღალტრული აღრიცხვის, აუდიტისა და ანგარიშგების შესახებ საქართველოს კანონის მიხედვით და გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მმართველობის კოდექსის გამჟღავნების სპეციფიკური მოთხოვნების შესაბამისად (იხილეთ დანართი N 1).

განცხადება მმართველობის საკითხებზე წინამდებარე ანგარიშის განუყოფელი ნაწილია. მასში აღწერილია კორპორაციული მართვის ძირითადი ასპექტები, მიმოხილულია მთავარი მიღწევები და გეგმები.

სამეთვალყურეო საბჭო

„კრისტალს“ ხელმძღვანელობს სამეთვალყურეო საბჭო, რომელსაც კომპანიის გრძელვადიანი წარმატების კოლექტიური პასუხისმგებლობა აკისრია.

სამეთვალყურეო საბჭო შედგება შვიდი წევრისაგან, მათ შორის არის ოთხი დამოუკიდებელი წევრი და ინვესტორების სამი წარმომადგენელი. წევრებს აქვთ ბიზნესის განვითარების, კორპორაციული მართვის, საბანკო საქმის/მიკროფინანსირების, ტექნოლოგიების, ინოვაციებისა და ადამიანური რესურსების განვითარების მდიდარი გამოცდილება.

თავმჯდომარე

საბჭოსა და თავმჯდომარის ფუნქციები ცალსახად გამიჯნულია მმართველი გუნდის პასუხისმგებლობებისაგან. თავმჯდომარე პასუხისმგებელია საბჭოს ხელმძღვანელობასა და მისი საქმიანობის ეფექტიანობის უზრუნველყოფაზე. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის, არჩილ ბაკურაძის (საქართველო) მოვალეობები არსებითად არ შეცვლილა. იგი ფინანსისტი, მეწარმე და „კრისტალის“ დამფუძნებელია. იგი ფონდ „კრისტალის“ გამგეობისა და მიკროსაფინანსო ცენტრის საბჭოს თავმჯდომარეა, ამავედროულად ჩართულია რამდენიმე არასამეწარმეო ორგანიზაციის მართვაში. ფონდ კრისტალში არჩილ ბაკურაძის ჩართულობა შემცირდა პროგრამების კლების, ასევე მისი ახალი როლის ფონზე სს Lotus Impact Finance-ში - საინვესტიციო პლატფორმაში, რომელიც ხელს უწყობს მიკროსაფინანსო

ინსტიტუტის განვითარებას უზბეკეთში. თავმჯდომარე საკუთარი დროის ნახევარზე მეტს „კრისტალს“ უთმობს. მისი ფუნქციები და პასუხისმგებლობა რეგულირდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული პოლიტიკით. თავმჯდომარეს ირჩევენ აქციონერები და იგი ანგარიშვალდებულია მათ მამართ. თავმჯდომარის საქმიანობას, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ ჩატარებული საქმიანობის შეფასების საფუძველზე, აფასებენ კომპანიის აქციონერები; საბჭოს რეკომენდაციით, აქციონერები ამტკიცებენ თავმჯდომარის შრომის ანაზღაურების ოდენობასა და მის ნებისმიერ ცვლილებას.

საბჭოს შემადგენლობა

„კრისტალი“ იყენებს სამეთვალყურეო საბჭოს პოლიტიკასა და პროცედურას, რომელიც მკაფიოდ განსაზღვრავს საბჭოს ვალდებულებებს, ფუნქციებსა და პასუხისმგებლობას, არეგულირებს მის საქმიანობას. იგი ადგენს პროცედურებს, კომუნიკაციის წესებს, უზრუნველყოფს ინტერესთა კონფლიქტის მართვას, განსაზღვრავს საბჭოს წევრების დანიშვნისა და გათავისუფლების წესებს.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები არიან (ანბანური თანამიმდევრობით): გიორგი არველაძე (საქართველო), დამოუკიდებელი წევრი და უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორი; ლილიტ გარაიანი (სომხეთი), დამოუკიდებელი წევრი, ხელმძღვანელობს აუდიტის კომიტეტს; მატანგი გოვრიშანკარი (ინდოეთი), დამოუკიდებელი წევრი, ხელმძღვანელობს ადამიანური რესურსების, კომპენსაციისა და ანაზღაურების კომიტეტს; იან დევინგაერტი (ბელგია), დანიშნული Incofin IM-ის მიერ; რობერტ სკოტ კოსმანი (აშშ), დამოუკიდებელი წევრი, ხელმძღვანელობს რისკების კომიტეტს; ალექსანდრე რემტულა (აშშ), დანიშნული DWM-ის მიერ, ხელმძღვანელობს გარემოსდაცვით და სოციალურ კომიტეტს.

სამეთვალყურეო საბჭოს მუშაობა

2024 წლის I და II კვარტლის განმავლობაში სამეთვალყურეო საბჭომ გამართა 6 შეხვედრა: 1 უშუალო და 5 ვირტუალური. საანგარიშო პერიოდში სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული კომიტეტი შეიკრიბა:

- აუდიტის კომიტეტი - 1-ხელ;
- აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი (ALCO) - 3-ჯერ;
- რისკების კომიტეტი - 2-ჯერ;
- გარემოსდაცვითი და სოციალური კომიტეტი - 1-ხელ;
- ადამიანური რესურსების, კომპენსაციისა და ანაზღაურების კომიტეტი - 2-ჯერ.

სამეთვალყურეო საბჭო იღებს დეტალურ კვარტალურ ანგარიშს კომპანიის ძირითადი მაჩვენებლების შესახებ, მათ შორის, ფინანსური ანგარიშგების საბალანსო უწყისს. გარდა ამისა, სამეთვალყურეო საბჭო განიხილავს კვარტალურ ანგარიშს რისკების შესახებ. სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები ეცნობიან დეტალურ ანგარიშებს და განიხილავენ საკითხებს თავიანთი კომპეტენციების შესაბამისად. სამეთვალყურეო საბჭო რეგულარულად ახორციელებს კომპანიის წლიური სტრატეგიული გეგმის შესრულების მონიტორინგს. სამეთვალყურეო საბჭოს მთავარი დანიშნულებაა კომპანიის ეფექტიანი მართვისა და ზედამხედველობის უზრუნველყოფა; სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები შეეხება სტრატეგიულ საკითხებს, კომპანიის ზოგად სტრუქტურას, ფართომასშტაბიან პროექტებს, უფროსი ოფიცრების შეფასებასა და მოტივაციას, წლიური სტრატეგიული გეგმების დამტკიცებას, ფინანსურ პროგნოზებს, აქციონერებისათვის ისეთი გადაწყვეტილებების შეთავაზებას, როგორებიცაა: დივიდენდების გაცემა, ახალი აქციების გამოშვება ხელმძღვანელობის წამახალისებელი გეგმის ფარგლებში, ცვლილება საბჭოს შემადგენლობაში და ა.შ.

საბჭოს მხარდაჭერა

სამეთვალყურეო საბჭოს მხარდაჭერას უწევს კორპორაციული მდივანი, რომელიც მნიშვნელოვან როლს ასრულებს კომპანიის სხვადასხვა მმართველი ორგანოს, მათ შორის აქციონერების, სამეთვალყურეო საბჭოს, საბჭოს კომიტეტებისა და მმართველი გუნდის ზედამხედველობაში. კორპორაციული მდივანი უზრუნველყოფს სხდომების გამართულად ჩატარებას, ზუსტი ჩანაწერების წარმოებას და გადაწყვეტილების მიღების პროცესის კოორდინაციას. გარდა ამისა, კორპორაციული მდივანი მონაწილეობს კორპორაციულ მმართველობასთან დაკავშირებული რეგულაციების შემუშავებაში და ხელს უწყობს შიდა თუ გარე მხარეებთან კომუნიკაციას. კორპორაციული მდივანი მხარდაჭერას უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს კორპორაციული მართვისა და სამართლებრივი მოთხოვნების შესრულებაში, საჭიროებისამებრ აწვდის კონსტრუქციულ რჩევებსა და რეკომენდაციებს, მონაწილეობს შეფასების პროცესში და ეხმარება ახალ წევრებს ონბორდინგში. კორპორაციული მდივანი ასევე უზრუნველყოფს სხდომების დღის წესრიგისა და დოკუმენტების მომზადებას საბჭოს ინსტრუქციების შესაბამისად, კონფიდენციალურობის დაცვას, თავმჯდომარის, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და უფროსი აღმასრულებლების მიერ კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებული დავალებების დროულ შესრულებას.

კორპორაციული მართვა

კრისტალის კორპორაციული მართვა განასახიერებს კომპანიის გამჭვირვალობის, ანგარიშვალდებულებისა და ეთიკური ქცევის უმაღლეს სტანდარტებს, რაც უზრუნველყოფს ჩვენს სტრატეგიულ ხედვასა და გრძელვადიან მიზნებთან შესაბამისობას.

ამ დროისთვის, კრისტალი ადასტურებს მის შესაბამისობას გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსთან, რომლის დეტალური ანგარიში მოცემულია N1 დანართში.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები

არჩილ ბაკურაძე /სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე/

სამეთვალყურეო საბჭოს, აგრეთვე აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტის თავმჯდომარე. არჩილ ბაკურაძე არის მიკროსაფინანსო ცენტრის (პოლონეთი) საბჭოს თავმჯდომარედა მოღვაწეობს სხვადასხვა არაკომერციული ორგანიზაციის მმართველობაში. ამჟამად ხელმძღვანელობს სს „ლოტუს იმპექტ ფაინენსს“, რომელიც პასუხისმგებელია უზბეკური მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის სტრატეგიულ განვითარებაზე. იგი ფლობს ლანკასტერის უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს (2004), არის ჯონ სმიტის ფონდის (2000) სტიპენდიატი და ჰოლანდიის დევნილთა ფონდის (Stichting Vluchteling) Van HeuvenGoedhart-ის სახელობის საერთაშორისო პრემიის ლაურეატი (2003).

გიორგი არველაძე /უფროსი დამოუკიდებელი წევრი/

სს „მისო კრისტალში“ უკავია სამეთვალყურეო საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრის პოზიცია; გიორგი არველაძე ქართველი ბიზნესმენია, რომელსაც საბანკო სფეროში საქმიანობის 20 წელზე ხანგრძლივი გამოცდილება აქვს. უძრავი ქონების, ტრანსპორტირებისა და ენერჯეტიკის სექტორში სამეწარმეო საქმიანობის დაწყებამდე, იგი საქართველოს უმსხვილესი ბანკის – „თიბისი ბანკის“ მმართველი დირექტორი და არასაპროცენტო შემოსავლების, კვლევებისა და საბროკერო საქმიანობის მიმართულებას ხელმძღვანელობდა. მანამდე კი „ლიბერთი ბანკის“ - საქართველოში სიდიდით მე-3 ბანკის (650 ფილიალითა და 5,300-ზე მეტი თანამშრომლით) გენერალური დირექტორი იყო. მისი დირექტორობის პერიოდში ბანკმა შთამბეჭდავ შედეგებს მიაღწია და 2 წელიწადში წმინდა მოგების წლიურმა ზრდამ დაახლოებით 200% შეადგინა. გენერალურ დირექტორად დანიშვნამდე მას იმავე ბანკში გენერალური დირექტორის მოადგილის პოსტი ეკავა და სტრატეგიული პროექტების, ხაზინისა და კერძო ბანკინგის მიმართულებას ხელმძღვანელობდა (2009-2011); მოგვიანებით ასევე ეკავა საოპერაციო დირექტორის პოზიცია (2011-2013).

2009 წელს საქართველოში დაბრუნებამდე, იგი მუშაობდა ლონდონში, BNP Paribas-ში, სტრუქტურირებული პროდუქტების გუნდში, მანამდე კი საქართველოს ეროვნულ ბანკში. გიორგი არველაძე ლონდონის ბიზნესსკოლის მაგისტრის ხარისხს ფლობს.

მატანგი გოვრიშანკარი /დამოუკიდებელი წევრი/

40 წელია საქმიანობს მმართველ პოზიციებზე ბიზნესისა და ადამიანური რესურსების მიმართულებებით როგორც ინდოეთში, ისე მის ფარგლებს გარეთ. ამჟამად „კრისტალის“ ადამიანური რესურსების, კომპენსაციისა და ანაზღაურების კომიტეტს ხელმძღვანელობს. აქვს სხვადასხვა დარგში მოქმედ წამყვან კორპორაციებთან, მათ შორის, Standard Chartered Bank-თან, Reebok-თან, GE-სა და Cummins Inc-თან მუშაობის გამოცდილება. ბოლო დროს ის დასაქმებული იყო BP plc-ში, სადაც გლობალური შესაძლებლობების განვითარების ხელმძღვანელისა და გლობალური ლიდერობის აკადემიის დირექტორის პოზიცია ეკავა. იგი მდიდარი გამოცდილების მქონე დამოუკიდებელი დირექტორია; ამჟამად არის ინდოეთში მოქმედი არაერთი საბჭოს წევრი ისეთ მრავალფეროვან დარგებში, როგორებიც არის ფინანსური სერვისები, IT და წარმოება. როგორც ბიზნესისა და ადამიანური რესურსების პროფესიონალი, მატანგი ასევე ეწევა დამოუკიდებელ საკონსულტაციო პრაქტიკას აღმასრულებელი რგოლის ქოუჩინგსა და ადამიანური რესურსების მართვის საკითხებზე. მას აქვს ბიზნესპროცესების, ადამიანური რესურსების მართვისა და ორგანიზაციული განვითარების პრაქტიკული საკითხების სიღრმისეული ცოდნა. ფლობს ბაკალავრის ხარისხს სოციოლოგიაში, ასევე ინდოეთის წამყვანი ბიზნესსკოლის (XLRI, Jamshedpur) მაგისტრის ხარისხს მენეჯმენტსა და სამრეწველო ურთიერთობებში. მისი მიზანია ეფექტიანი გუნდების ფორმირება. რამდენიმე ორგანიზაციაში აქტიურად არის ჩართული ხელმძღვანელი პირების მენტორინგისა და სწავლების პროცესში.

იან დევინგაერტი /წევრი/

იან დევინგაერტი Incofin IM-ის კერძო ინვესტირების ფონდის დირექტორი და agRIF-ის ფონდის მენეჯერია. სამეთვალყურეო საბჭოში agRIF-ის ფონდს 2016 წლიდან წარმოადგენს. მას აქვს კაპიტალის ბაზარზე სააქციო კაპიტალის შეძენის, მართვისა და რეალიზების მიმართულებით მდიდარი გამოცდილება. განხორციელებული აქვს ევროპასა და აზიაში 70-ზე მეტი საინვესტიციო ტრანზაქცია; იყო არაერთი კერძო ფონდის მმართველი პარტნიორი, მმართველი დირექტორი და საინვესტიციო კომიტეტის წევრი. ბატონ დევინგაერტს საბჭოს შემადგენლობაში საქმიანობის მდიდარი გამოცდილება აქვს, მრავალ ქვეყანასა და სექტორში. ამჟამად, კრისტალის საბჭოში მოღვაწეობის გარდა, ის ბანკების - Lovcen-ის (მონტენეგრო) და Arvand-ის (ტაჯიკეთი) საბჭოს წევრია; ასევე არის წყლის რესურსების მართვის ფონდის საინვესტიციო კომიტეტის წევრი.

რობერტ კოსმანი /დამოუკიდებელი წევრი/

რობერტ კოსმანი საერთაშორისო გამოცდილების მქონე ბანკირია. 33 წელია, რაც ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის 13 სხვადასხვა ქვეყანაში საცალო, მცირე და საშუალო საბანკო მომსახურების სფეროში მუშაობს. ამჟამად ხელმძღვანელობს „კრისტალის“ რისკების

კომიტეტს. 2004-2020 წლებში მას Raiffeisen Bank International-ში, უკრაინის ოფისში საცალო/SME ბანკინგის დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის პოსტი ეკავა; ხელმძღვანელობდა SME რისკებს ავსტრიაში, 3 წლის მანძილზე ეკავა CIO-სა და COO-ს თანამდებობები. მანამდე კი განვითარების უფროსი ბანკირის რანგში EBRD-თან, მსოფლიო ბანკთან, აზიის განვითარების ბანკსა (ADB) და USAID-თან მსხვილი ფინანსური ინსტიტუტების რესტრუქტურისაციის კუთხით თანამშრომლობდა. ამჟამად იგი აქტიურად საქმიანობს როგორც Fintech Angel ინვესტორი, ასევე არის მრავალი სტარტაპის მრჩეველი/მენტორი უკრაინაში.

ლილიტ გარაიანი /დამოუკიდებელი წევრი/

ფინანსისტი, „კრისტალის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2018 წლის ივლისიდან. ამჟამად არის „კრისტალის“ აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე. მას აქვს საბანკო სექტორში მუშაობის მდიდარი გამოცდილება როგორც მმართველ თანამდებობებზე, ისე კონსულტანტის პოზიციაზე ფინანსური მართვის, რისკების მართვის და ოპერაციული მართვის მიმართულებით. 2015 წლიდან მონაწილეობს SDC-ის, KfW-ისა და AFD-ის პროექტების განხორციელებაში საქართველოსა და სომხეთში. იგი სწავლობდა სომხეთის ამერიკულ უნივერსიტეტში MBA ფინანსების სპეციალიზაციით, მიღებული აქვს მაგისტრის ხარისხი ერევნის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. არის პროკრედიტის კორპორაციის მართვის აკადემიის კურსდამთავრებული და ACCA-ს წევრი.

ალექს რემტულა /წევრი/

პარტნიორი და DWM-ის კერძო ინვესტიციათა გუნდის ხელმძღვანელი. ალექს რემტულა 2011 წლიდან არის საბჭოს წევრი, DWM-ის წარმომადგენელი. ის ამჟამად ხელმძღვანელობს გარემოსდაცვით და სოციალურ კომიტეტს. მისი კარიერა საინვესტიციო-საბანკო სფეროში JP Morgan-ში დაიწყო და აქვს 20 წელზე ხანგრძლივი გამოცდილება გლობალურად, როგორც სამეწარმეო კაპიტალის, ასევე ვენჩურული კაპიტალის საშუალებით მიზნობრივი ინვესტირების კუთხით. მიღებული აქვს ბიზნესის მართვის მაგისტრის ხარისხი ჰარვარდის ბიზნესსკოლაში, ხოლო ეკონომიკისა და ფინანსების დარგის ბაკალავრის ხარისხი პრინსტონის უნივერსიტეტში

სუმა სვამინათანი /ალტერნატიული წევრი, დატოვა საბჭოს შემადგენლობა 2024 წლის 15 მარტიდან/

DWM-ის კერძო ინვესტიციების ვიცე-პრეზიდენტი. სუმა სვამინათანი 2020 წლიდან არის „კრისტალის“ სამეთვალყურეო საბჭოს ალტერნატიული წევრი, DWM-ის წარმომადგენელი. DWM-ში მუშაობის დაწყებამდე იყო კონსულტანტი ნიუ-იორკის საკონსულტაციო კომპანია Empire Valuation Consultant-ში. მას აქვს საჯარო და კერძო კომპანიების კაპიტალის, ვალდებულებისა და აქტივების/ფასიანი ქაღალდების შეფასების გამოცდილება პოტენციური

ინვესტიციების, ფინანსური ანგარიშგებისა და კორპორაციული გარიგებების დაგეგმვის მიზნებისათვის. ასევე Infosys Technologies-ის მხრიდან მუშაობდა ტექნოლოგად Capital One AutoFinance-ში. ფლობს NYU's Stern ბიზნესსკოლის MBA ხარისხს, სადაც, ინდოეთის ქსოვის ინდუსტრიაში კოოპერაციულ საზოგადოებებთან მუშაობის შედეგად, გახდა ფაკულტეტის სტიპენდიატი სოციალური მეწარმეობის მიმართულებით. ფლობს ოსმანიის უნივერსიტეტის (ჰიდერაბადი, ინდოეთი) ელექტროინჟინერიის ბაკალავრის ხარისხს.

ნინო მეტრეველი /კორპორაციული მდივანი/

„კრისტალის“ გუნდს 2018 წელს შემოუერთდა თავმჯდომარის აღმასრულებელი თანამემწის რანგში. სწავლებისა და თარგმნის გამოცდილებასთან ერთად, აქვს სხვადასხვა სფეროში 20 წლამდე მუშაობის გამოცდილება, აქედან, 18 წელია ფინანსურ ინსტიტუტებში მოღვაწეობს. 2019 წლიდან არის პროგრამის ოფიცერი ფონდ კრისტალში, USAID-ის მიერ დაფინანსებული პროგრამის YES-Georgia-ს ფარგლებში. მას აქვს მრავალფეროვანი გამოცდილება სწავლების, ადმინისტრაციული ერთეულების მართვის, დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და მასთან დაკავშირებული კომიტეტების საქმიანობისა და პროექტების მართვის კუთხით. 2008-2015 წლებში იყო „ბანკ კონსტანტას“ სამდივნოს უფროსი და კორპორაციული მდივანი. 2015-2018 წლებში მუშაობდა „თიბისი ბანკის“ მარკეტინგის დეპარტამენტში, სადაც მჭიდრო კვება ჰქონდა PR-ისა და MSME-ის მიმართულებებთან. არის ფილოლოგი (ინგლისური ენა), გავლილი აქვს სპეციალიზაცია PR-სა და კომუნიკაციებში.

მმართველი გუნდი

ილია რევია /უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი/

ილია რევია გახლავთ წარმატებული ტოპ-მენეჯერი, საინფორმაციო ტექნოლოგიებსა და საფინანსო სექტორში ტრანსფორმაციისა და ცვლილებების მართვის მდიდარი გამოცდილებით. კარიერა 1998 წელს დაიწყო, როგორც ვებდეველოპერმა. 2001-2006 წლებში მუშაობდა IT პროექტების მართვის მიმართულებით აშშ-ის იურიდიულ კომპანიაში, 2007-2009 წლებში კი დასაქმებული იყო თიბისი ბანკში. 2009 წელს ილია რევია საქართველოს ბანკს შეუერთდა, სადაც მოგვიანებით უფროსი საინფორმაციო ოფიცრის მოადგილედ დაინიშნა და სათავეში კომპანიის არაერთ სტრატეგიულ, კომპლექსურ პროექტს ჩაუდგა, მათ შორის, „პრივატბანკ საქართველოს“ შემენას და Agile ტრანსფორმაციას. კრისტალის გუნდს 2019 წლის მეორე ნახევრიდან შეუერთდა და მას შემდეგ, კომპანიის სტრატეგიული ხედვის ჩამოყალიბებას, ზრდასა და ტრანსფორმაციას უძღვება. ილია არის სერტიფიცირებული პროფესიონალი პროექტების მართვაში (PMP), ფლობს ჯორჯ ვაშინგტონის უნივერსიტეტის მაგისტრის ხარისხს პროექტების მართვაში და შვედეთის იონჩეპინგის უნივერსიტეტის

მაგისტრის ხარისხს საინფორმაციო ტექნოლოგიებსა და ბიზნესინოვაციებში. ასევე მიღებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბაკალავრის ხარისხი მათემატიკაში.

დავით ბენდელიანი /უფროსი ფინანსური ოფიცერი/

2004 წლის აგვისტოდან 2011 წლამდე ეკავა ფონდ „კრისტალის“ ფინანსური მენეჯერის თანამდებობა. 1997 წლის აპრილიდან 2004 წლის ივლისამდე მუშაობდა ფინანსურ მენეჯერად საქველმოქმედო ჰუმანიტარულ ცენტრ „აფხაზეთში“. იგი სწავლობდა თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტზე, მიღებული აქვს სერტიფიკატები მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების სახაზინო მართვაში, სტრატეგიულ დაგეგმარებასა და ცვლილებების მართვაში, მიკროსაფინანსო პროდუქტების განვითარებაში, რისკების მართვის მეთოდოლოგიაში, შიდა აუდიტის განვითარებაში, ადამიანური რესურსების მართვასა და სტრატეგიული დაგეგმვის პროგრამაში.

მელანია კუჭუხიძე /უფროსი ბიზნესოფიცერი/

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „კრისტალის“ უფროსი ბიზნესოფიცერი. იგი გახლავთ მენეჯმენტის ექსპერტი, ფინანსურ სექტორში 19-წლიანი მენეჯერული გამოცდილებით. მელანია არის სერთიფიცირებული ბიზნეს ქოუჩი. 2005-2006 წლებში მუშაობდა EBRD-ის პროექტში ადგილობრივ კონსულტანტად, 2006-2010 წლებში კი „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ საცალო და მცირე ბიზნესის განვითარების უფროსად. 2010-2015 წლებში გახლდათ „ბანკი კონსტანტას“ ქსელის მართვის დეპარტამენტის უფროსი, შემდგომ, 2016 წლამდე მუშაობდა „თიბისი ბანკის“ მიკრობიზნესის განვითარების დეპარტამენტის უფროსად. 2016-2018 წელს გახლდათ „მწვანე ლისის“ ურბანული განვითარების პროექტის კომერციული დირექტორი. 2018 წელს შეუერთდა „კრისტალს“ ქსელის მართვის უფროსის პოზიციაზე, 2019 წელს დაინიშნა „კრისტალის“ უფროსი ბიზნესოფიცერის მოადგილედ, ხოლო 2020 წლის მაისიდან არის უფროსი ბიზნესოფიცერი. იგი არის „ვითიბი ბანკის“ კორპორაციული უნივერსიტეტის მაგისტრანტი მენეჯმენტში. მიღებული აქვს ეკონომიკისა და მენეჯმენტის ბაკალავრის ხარისხი საქართველოს სუბტროპიკული ბიზნესის უნივერსიტეტში.

გიორგი (გიგა) მეგენიშვილი /რისკების უფროსი ოფიცერი/

გიორგი (გიგა) მეგენიშვილი სს „მისო კრისტალის“ რისკების უფროსი ოფიცერია. მას 2005 წლიდან სხვადასხვა თანამდებობა ეკავა და განვითარების საინტერესო გზა განვლო. რისკების მართვის კლასიკური მიდგომების დანერგვით მან კომპანიის განვითარებაში ღირებული წვლილი შეიტანა. არის რისკების სერთიფიცირებული მენეჯერი. მას ასევე მიღებული აქვს მიკროფინანსების მართვის საერთაშორისო სერტიფიკატი (ფინანსებისა და მენეჯმენტის ფრანკფურტის სკოლა). გავლილი აქვს ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტში.

ნინო ფანჯიკიძე /უფროსი ოპერაციული ოფიცერი/

ნინო ფანჯიკიძე კრისტალის უფროსი ოპერაციული ოფიცერის პოზიციაზე 2023 წლის ივნისში დაინიშნა. მას აქვს საბანკო სფეროში მუშაობის 15 წლიანი გამოცდილება. პროკრედიტში თავისი კარიერის მანძილზე არაერთი მენეჯერული პოზიცია ეკავა და ხელმძღვანელობდა ოპერაციების, საცალო კონტროლის, ცენტრალიზებული ოფისის და პროდუქტების განვითარების მიმართულებებს. ფინკა ბანკში გადასვლის შემდეგ, იგი სათავეში ჩაუდგა საბანკო მომსახურებისა და მხარდაჭერის მიმართულებას, მათ შორის ოპერაციებს, უნაღდო გადახდებსა და საბანკო ბარათებს. ბოლო ორი წლის განმავლობაში, იგი იყო ოპერაციების მენეჯერი არასაბანკო სექტორში. ნინოს აქვს სერტიფიცირებული ფინანსური მენეჯერის კვალიფიკაცია თავისუფალი უნივერსიტეტიდან. მან გაიარა კავკასიის უნივერსიტეტში ბიზნეს ადმინისტრირების სამაგისტრო პროგრამა. ფლობს კულტურისა და ხელოვნების სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბაკალავრის ხარისხს საერთაშორისო კულტურული ურთიერთობების მიმართულებით. ნინომ ასევე წარმატებით დაასრულა იელის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ფინანსური ბაზრების შემსწავლელი სრული კურსი.

კახა გაბესკირია /ლიზინგის უფროსი ოფიცერი/

კახა გაბესკირიამ კრისტალში ლიზინგის უფროსი ოფიცერის თანამდებობა 2023 წელს დაიკავა, 2009 წლიდან მოყოლებული კრისტალში წარმატებული მოღვაწეობის შემდეგ. ამ დროის მანძილზე, მას ეკავა სხვადასხვა აღმასრულებელი პოზიცია, როგორებიცაა უფროსი საკრედიტო ოფიცერი, უფროსი ოპერაციების ოფიცერი და უფროსი ბიზნესოფიცერი. 2020 წლიდან, იგი დაინიშნა „მისო კრისტალის“ შვილობილი კომპანიის „კრისტალ ლიზინგის“ უფროს აღმასრულებელ ოფიცრად. ბატონ გაბესკირიას „პროკრედიტ ბანკში“, MSME სექტორში მენეჯერულ პოზიციებზე მუშაობის 20–წლიანი გამოცდილება აქვს. მიღებული აქვს საქართველოს სუბტროპიკული სოფლის მეურნეობის ინსტიტუტის ეკონომიკის ბაკალავრის ხარისხი. გარდა ამისა, სერტიფიცირებულია პროექტების მართვაში, ბიზნესის ანალიზში, ადამიანური რესურსების მართვაში, პროდუქტის განვითარებაში, საკრედიტო პორტფელის დაგეგმვასა და მენეჯმენტში, საკრედიტო და საოპერაციო რისკების მართვაში.

გიორგი ჯანელიძე /შპს „კრისტალ კონსალტინგის“ უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი/

გიორგი ჯანელიძე „კრისტალ კონსალტინგის“ უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერია. ბოლო ცხრა წლის განმავლობაში, მას მისო „კრისტალში“ სხვადასხვა თანამდებობა ეკავა, ამჟამად კი არის აღმასრულებელი ბიზნესკონსალტინგის მიმართულებით. 2008 წლიდან მუშაობს არასამთავრობო ორგანიზაციებსა და კერძო სექტორში. მას აქვს მიკროფინანსების, მარკეტინგის, IT, პროექტების მართვისა და MSE მიმართულებით მუშაობის გამოცდილება. ამასთანავე, მისი მხარდაჭერით, არაერთი სტარტაპი ბიზნეს იდეიდან საბოლოო წარმატებულ პროდუქტად იქცა. არის IT სპეციალისტი, სერტიფიცირებული პროექტის მენეჯერი და

ციფრული მარკეტოლოგი. ფლობს მაგისტრის ხარისხს IT და ეკონომიკის მიმართულებით. ამჟამად სწავლობს დოქტორანტურაში.

კომიტეტების ანგარიშები

აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი (ALCO)

აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი იკრიბება ყოველთვიურად თავმჯდომარის (ALCO-ს თავმჯდომარე), სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების, უფროსი აღმასრულებელი ოფიცრის (CEO), უფროსი ფინანსური ოფიცრისა (CFO) და უფროსი ბიზნესოფიცრის (CBO) შემადგენლობით. აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტის მიზანია „კრისტალში“ აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ზედამხედველობა, რაც მოიცავს: ბალანსისა და მოგება-ზარალის მონიტორინგს, ლიკვიდობის დაგეგმვას, დაფინანსების წყაროების მიმოხილვას, უცხოურ ვალუტებს შორის შეუსაბამობის აღმოჩენას, საპროცენტო განაკვეთის, კაპიტალის ადეკვატურობისა და ლიკვიდობის რისკების მართვას. სამეთვალყურეო საბჭო ასევე განიხილავს ისეთ ანგარიშებს, როგორებიცაა: მაკროეკონომიკური ინდიკატორები, საბაზრო წილის ანალიზი და ანგარიში ბიზნესგეგმის განხორციელების შესახებ. ALCO მონიტორინგს უწევს წლიური ბიუჯეტის ინდიკატორების შესრულებას, საჭიროების შემთხვევაში კი, მათ განიხილავს სამეთვალყურეო საბჭო.

საანგარიშო პერიოდში ჩატარებული სხდომები: 3

ძირითადი განხილული და გადაწყვეტილი საკითხები:

- ფინანსური შედეგები;
- ფინანსური გეგმა;
- ბიუჯეტის პარამეტრები;
- პორტფელის ხარისხი;
- საკრედიტო რესურსები და დაფინანსება.

გარემოსდაცვითი და სოციალური კომიტეტი

კომიტეტის მიზანია კომპანიის გარემოსდაცვითი და სოციალური მიზნების განსაზღვრა და მათი განხორციელების ზედამხედველობა. კომიტეტის ამოცანაა კომპანიის კორპორაციული, გარემოსდაცვითი, სოციალური პასუხისმგებლობის, მომხმარებელთა დაცვისა და პასუხისმგებლიანი დაფინანსების პრინციპების განსაზღვრა, ასევე მათი განხორციელების

მონიტორინგი. ამრიგად, კომიტეტი შესაძლებლობას აძლევს მენეჯმენტსა და სამეთვალყურეო საბჭოს ფოკუსირება მოახდინონ გარემოსდაცვით და სოციალურ ასპექტებზე.

საანგარიშო პერიოდში ჩატარებული სხდომები: 1

ძირითადი განხილული და გადაწყვეტილი საკითხები:

- E&S 2024-2027 - KPI და მიზნები
- კრისტალის ახალი ორგანიზაციული სტრუქტურა და გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობის დეპარტამენტის როლი მასში
- გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობის სტრატეგიის ტენდერში მონაწილე კანდიდატების განხილვა

ადამიანური რესურსების, კომპენსაციისა და ანაზღაურების კომიტეტი

ადამიანური რესურსების, კომპენსაციისა და ანაზღაურების კომიტეტი პასუხისმგებელია ადამიანური რესურსების მართვის მიმართულებით კომპანიის ზოგადი სტრატეგიის განსაზღვრასა და კონტროლზე ისე, რომ ხელი შეუწყოს ბიზნესის უწყვეტობას ადამიანების მეშვეობით. გარდა ამისა, კომიტეტის ფოკუსირების საგანს წარმოადგენს უფროსი ოფიცრების შრომის ანაზღაურება და საქმიანობის შეფასება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას წახალისების სამართლიანი და შესატყვისი მექანიზმები. კომიტეტის ყურადღება ასევე მიმართულია მენეჯმენტის მხარდაჭერაზე დანერგოს მემკვიდრეობითობის პროცესი, რომელსაც კომიტეტის წევრები და შემდგომ სამეთვალყურეო საბჭო წელიწადში სულ მცირე ორჯერ განიხილავენ. კომიტეტის პასუხისმგებლობა ასევე სამეთვალყურეო საბჭოს ახალი წევრების შერჩევის პროცესის განსაზღვრა, შერჩევის განხორციელება სამართლიანად, წესდებისა და აქციონერთა ხელშეკრულების შესაბამისად. კომიტეტი პასუხისმგებელია შეაფასოს სამეთვალყურეო საბჭოს გამართული ფუნქციონირება, საჭიროების შემთხვევაში კი, გასცეს შესაბამისი რეკომენდაციები პროცესების გასაუმჯობესებლად.

საანგარიშო პერიოდში ჩატარებული სხდომები: 2

ძირითადი განხილული და გადაწყვეტილი საკითხები:

- წინადადებების განხილვა/ორგანიზაციაში არსებული კომპენსაციების /ანაზღაურების სისტემის, საბონუსე სქემების და შეფასების სისტემის ანალიზის პროექტი
- ტრენინგის ბიუჯეტი
- ამოცანების შესრულების მართვის პროცესის განხილვა
- უახლესი კომპენსაციის ბენჩმარკინგისა და 2024 წლის ბიუჯეტის პოტენციური გამოყენების შესახებ

- დისკუსია შიდა აუდიტის დეპარტამენტის თანამშრომელთა ანაზღაურებაზე
- ამოცანების შესრულების მართვისა და ანაზღაურების სტრუქტურის მიმოხილვა
- ბონუსების სქემისა და კომპენსაციის სისტემის ანალიზი და მოდელირება
- შეფასების სისტემის შემუშავება
- თანამშრომელთა ჩანაცვლების დაგეგმვის სისტემის შემუშავება
- კომპენსაციის მონაცემების მიმოხილვა და კრისტალის პოზიციონირება შრომით ბაზარზე

შიდა აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტის მიზანია უზრუნველყოს სტრუქტურირებული, სისტემატური ზედამხედველობა ორგანიზაციული მართვის, რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის საკითხებზე. კომიტეტი საბჭოსა და მენეჯმენტს ეხმარება რჩევებითა და მითითებებით ინიციატივების ადეკვატურობის შესახებ ისეთ საკითხებზე, როგორებიცაა:

1. ღირებულებები და ეთიკა;
2. მმართველობითი სტრუქტურა;
3. შიდა კონტროლის სტრუქტურა;
4. ზედამხედველობა შიდა აუდიტის საქმიანობაზე, გარე აუდიტორებსა და რწმუნების გამცემ სხვა მხარეებზე;
5. ფინანსური და საჯარო ანგარიშგება.

ზოგადად, აუდიტის კომიტეტი განიხილავს ზემოთ აღნიშნულ თითოეულ პუნქტს და აძლევს საბჭოს დამოუკიდებელ რჩევებსა და მითითებებს მენეჯმენტის მიერ გამოყენებული პრაქტიკის ადეკვატურობასა და ეფექტიანობაზე, ასევე ამ პრაქტიკის პოტენციური გაუმჯობესების გზებზე.

საანგარიშო პერიოდში ჩატარებული სხდომები: 1

ძირითადი განხილული და გადაწყვეტილი საკითხები:

- აუდიტის შედეგები;
- განახლებული ანგარიში აუდიტის პროცესში გამოცემული რეკომენდაციების შესახებ;
- შიდა აუდიტის წლიური გეგმა;
- აუდიტის პოლიტიკისა და პროცედურების განხილვა და დამტკიცება;
- გარე აუდიტორის შერჩევა.

რისკების კომიტეტი

კომიტეტის მთავარი მიზანია უზრუნველყოს რისკის ყველა კატეგორიის ობიექტური შეფასება და კონტროლი, რისკის დასაშვები დონის განსაზღვრა და რისკების მართვის შესაბამისი სისტემის შექმნა. კერძოდ, კომიტეტი მხარდაჭერას უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კონტროლში და შეთანხმებულად მოქმედებს სამეთვალყურეო საბჭოს სხვა კომიტეტებთან, რომლებიც გარკვეული ტიპის რისკებს ზედამხედველობენ. კომიტეტის მმართველობის გაძლიერების მიზნით, იგი შედგება 3 დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორისაგან, რომლებიც უმრავლესობას შეადგენენ. კომიტეტი შეიქმნა იმისთვის, რომ დაეხმაროს სამეთვალყურეო საბჭოს მის პასუხისმგებლობაში შემავალი რიგი საკითხების შეფასებასა და ზედამხედველობაში, როგორც არის:

- ჯგუფზე ზემოქმედების მქონე რისკების კონტროლი და მართვა;
- რისკის მართვის ყოვლისმომცველი ჩარჩოსა და რისკის მართვის მიდგომის შემუშავება, დანერგვა და გამოყენება;
- რისკის დასაშვები დონის მონიტორინგი, ჯგუფის რისკის საერთო პროფილისა და მატერიალური რისკის ტიპების შეფასება;
- შესაბამისობის მართვის სისტემის ეფექტიანობის მონიტორინგი, რომელიც გავლენას ახდენს მატერიალური რისკის ტიპებზე; და
- რისკის კულტურა და ქცევები.

საანგარიშო პერიოდში ჩატარებული სხდომები: 2

ძირითადი განხილული და გადაწყვეტილი საკითხები:

- ბოლო კომიტეტისა და აუდიტის ანგარიშის შემდგომი დაკვირვებების ანალიზი (პროდუქტის მომგებიანობის განახლების ჩათვლით)
- ცენტრალიზაციის პროექტების განახლებული ანგარიში
- პროდუქტის მომგებიანობის განახლებული ანგარიში
- რისკის მადა
- სტანდარტული რისკის კომიტეტის პრეზენტაცია
- ფინანსური რისკის განახლებული ანგარიში (მმართველი გუნდის ALCO კომიტეტი)
- ძირითადი მიღწევები
- 2024 წლის 1 და 2 კვარტლის გეგმები
- შიდა აუდიტის ანგარიში

ილია რევია
უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი
2024 წლის 30 აგვისტო

არჩილ ბაკურაძე
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური
ფინანსური ანგარიშგებები
2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული
ნახევარწლიური პერიოდისთვის

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

განცხადება კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებებისა და მმართველობის ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობების შესახებ 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისთვის

ხელმძღვანელობა და სამეთვალყურეო საბჭო პასუხს აგებენ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებაზე, რომლებიც სამართლიანად ასახავს სააქციო საზოგადოება მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალის (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი საწარმოს - შპს „კრისტალ კონსალტინგის“ (შემდგომში, ერთად „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, მათი ოპერაციების შედეგებს, ფულად ნაკადებს და საკუთარი კაპიტალის ცვლილებებს ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ხელმძღვანელობა და სამეთვალყურეო საბჭო ასევე პასუხს აგებენ მმართველობის ანგარიშგების მომზადებაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების და მმართველობის ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა და სამეთვალყურეო საბჭო პასუხს აგებენ შემდეგზე:

- სააღრიცხვო პოლიტიკის სათანადოდ შერჩევა და გამოყენება;
- ინფორმაციის წარმოდგენა, სააღრიცხვო პოლიტიკასთან ერთად, იმგვარად, რომ ასახული იყოს რელევანტური, შესაძარისი და გასაგები მონაცემები;
- დამატებითი განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენა, როდესაც ფასს (IFRS) სტანდარტების სპეციფიურ მოთხოვნებთან შესაბამისობა არ აძლევს მომხმარებლებს კონკრეტული გარიგებების, სხვა მოვლენებისა და პირობების ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ მაჩვენებლებზე გავლენის გაგების შესაძლებლობას;
- ჯგუფის უნარის შეფასება, განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ;
- მმართველობის ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნება, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით მოთხოვნილი ფორმით;
- მმართველობის ანგარიშგების მომზადება კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების შესაბამისად.

ხელმძღვანელობა და სამეთვალყურეო საბჭო ასევე პასუხს აგებენ შემდეგზე:

- ჯგუფში შიდა კონტროლის ეფექტური და ჯანსაღი სისტემის შემუშავება, დანერგვა და შენარჩუნება;
- ადეკვატური სააღრიცხვო ჩანაწერების წარმოება, რომლებიც აჩვენებს და განმარტავს ჯგუფის ოპერაციებს და ნებისმიერ დროს გონივრული სიზუსტით იძლევა ინფორმაციას ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, ასევე საშუალებას აძლევს მათ უზრუნველყონ ჯგუფის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების ფასს (IFRS) სტანდარტებთან შესაბამისობა;
- საქართველოს კანონმდებლობით მოთხოვნილი სააღრიცხვო ჩანაწერების წარმოება;
- ისეთი ნაბიჯების გადადგმა, რომლებიც გონივრულ ფარგლებში ხელმისაწვდომია ჯგუფის აქტივების დასაცავად; და
- თაღლითობის და სხვა დარღვევების ფაქტების აღკვეთა და დაფიქსირება.

2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები და მმართველობის ანგარიშგება გამოსაცემად დამტკიცდა 2024 წლის 30 აგვისტოს კომპანიის დირექტორთა საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

ილია რევია
უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი

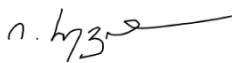
არჩილ ბაკურაძე
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

2024 წლის 30 აგვისტო

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის
 (არააუდიტირებული)
 (ათას ლარში)

	შენიშვნა	6 თვე 2024	6 თვე 2023
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	4	66,169	56,783
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	4	2,656	2,178
საპროცენტო ხარჯი	4	(22,243)	(20,780)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების ზარალის გაწევამდე		46,582	38,181
გაუფასურების ზარალი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე	11,12	(3,792)	(4,462)
გაუფასურების ზარალი სხვა აქტივებზე		(247)	(141)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		42,543	33,578
წმინდა ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით	10	(3,566)	(5,985)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	5	1,444	1,999
საკომისიო შემოსავალი	6	795	539
საკომისიო ხარჯი		(149)	(99)
სხვა შემოსავალი	9	130	761
წმინდა ხარჯები პროცენტის გათვალისწინების გარეშე		(1,346)	(2,785)
საოპერაციო შემოსავალი		41,197	30,793
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(19,758)	(15,346)
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	13,14,15	(3,413)	(3,443)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(6,210)	(5,910)
მოგება დაბეგვრამდე		11,816	6,094
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი		(2,399)	(992)
წლის წმინდა მოგება		9,417	5,102
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		9,417	5,102

ილია რევია
 უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი

2024 წლის 30 აგვისტო

არჩილ ბაკურაძე
 სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

45-108 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

ინდივიდუალური მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის
 (არააუდიტირებული)
 (ათას ლარში)

	შენიშვნა	6 თვე 2024	6 თვე 2023
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	4	66,169	56,783
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	4	2,656	2,178
საპროცენტო ხარჯი	4	(22,243)	(20,780)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების ზარალის გაწევამდე		46,582	38,181
გაუფასურების ზარალი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე	11,12	(3,792)	(4,462)
გაუფასურების ზარალი სხვა აქტივებზე		(247)	(141)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		42,543	33,578
წმინდა ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით	10	(3,566)	(5,985)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	5	1,445	1,998
საკომისიო შემოსავალი	6	795	539
საკომისიო ხარჯი		(149)	(97)
სხვა შემოსავალი	9	129	486
წმინდა ხარჯები პროცენტის გათვალისწინების გარეშე		(1,346)	(3,059)
საოპერაციო შემოსავალი		41,197	30,519
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(19,635)	(15,146)
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	13,14,15	(3,393)	(3,394)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(6,172)	(5,864)
მოგება დაბეგვრამდე		11,997	6,115
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი		(2,399)	(992)
წლის წმინდა მოგება		9,598	5,123
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		9,598	5,123

ილია რევია
 უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი

2024 წლის 30 აგვისტო

არჩილ ბაკურაძე
 სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

45-108 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის
 (არააუდიტირებული)
 (ათას ლარში)

	შენიშვნა	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	9	26,653	33,860
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები			
მოგებაში ან ზარალში ასახვით	10	6,226	-
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		14	188
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	11	459,598	394,069
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	12	12,583	11,134
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივი		802	-
აქტივების გამოყენების უფლება	13	11,524	6,342
ძირითადი საშუალებები	14	4,330	3,357
არამატერიალური აქტივები	15	4,685	4,382
გადავადებული საგადასახადო აქტივები		1,164	3,305
სხვა აქტივები	16	9,775	7,498
სულ აქტივები		537,354	464,115
ვალდებულებები			
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური			
ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	10	-	18,083
გადასახდელი დივიდენდები	22	-	1,454
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება		-	293
საიჯარო ვალდებულება	13	12,274	6,211
თამასუქები	17	8,154	115
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	18	26,357	26,325
ნასესხები სახსრები	19	366,961	313,140
სუბორდინირებული ვალი	20	23,374	16,253
სხვა ვალდებულებები	21	12,062	11,124
სულ ვალდებულებები		449,182	392,998
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	22	3,635	3,635
საემისიო შემოსავალი	22	22,110	22,110
გაუნაწილებელი მოგება		62,427	45,372
სულ საკუთარი კაპიტალი		88,172	71,117
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		537,354	464,115

ი. სვანიძე

ილია რევია
 უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი

2024 წლის 30 აგვისტო

ა. ბაკურაძე

არჩილ ბაკურაძე
 სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

45-108 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის
 (არააუდიტირებული)
 (ათას ლარში)

	შენიშვნა	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	9	26,631	33,779
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები			
მოგებაში ან ზარალში ასახვით	10	6,226	-
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		14	188
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	11	459,598	394,069
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	12	12,583	11,134
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივი		802	-
აქტივების გამოყენების უფლება	13	11,524	6,342
ძირითადი საშუალებები	14	4,320	3,351
არამატერიალური აქტივები	15	4,614	4,316
გადავადებული საგადასახადო აქტივები		1,164	3,305
ინვესტიცია შვილობილ საწარმოში		610	385
სხვა აქტივები	16	9,775	7,498
სულ აქტივები		537,861	464,347
ვალდებულებები			
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური			
ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	10	-	18,083
გადასახდელი დივიდენდები	22	-	1,454
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება		-	293
საიჯარო ვალდებულება	13	12,274	6,211
თამასუქები	17	8,154	115
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	18	26,357	26,325
ნასესხები სახსრები	19	366,961	313,140
სუბორდინირებული ვალი	20	23,374	16,253
სხვა ვალდებულებები	21	12,062	11,124
სულ ვალდებულებები		449,182	392,998
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	22	3,635	3,635
საემისიო შემოსავალი	22	22,110	22,110
გაუნაწილებელი მოგება		62,934	45,604
სულ საკუთარი კაპიტალი		88,679	71,349
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		537,861	464,347

ი. სვანიძე

ილია რევია
 უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი

2024 წლის 30 აგვისტო

ა. ბაკურაძე

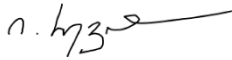
არჩილ ბაკურაძე
 სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

45-108 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის
(არააუდიტირებული)
(ათას ლარში)

	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	გაუნაწილებელ ი მოგება	სულ
2023 წლის 1 იანვარი		3,635	22,110	40,764	66,509
პერიოდის მთლიანი სრული შემოსავალი		-	-	5,102	5,102
გამოცხადებული დივიდენდები	22	-	-	(494)	(494)
2023 წლის 30 ივნისი		3,635	22,110	45,372	71,117
2024 წლის 1 იანვარი		3,635	22,110	53,010	78,755
პერიოდის მთლიანი სრული შემოსავალი		-	-	9,417	9,417
გამოცხადებული დივიდენდები	22	-	-	-	-
2024 წლის 30 ივნისი		3,635	22,110	62,427	88,172

ილია რევია
უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი

2024 წლის 30 აგვისტო

არჩილ ბაკურაძე
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

45-108 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

ინდივიდუალური საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის
 (არააუდიტირებული)
 (ათას ლარში)

	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	გაუნაწილებელ ი მოგება	სულ
2023 წლის 1 იანვარი		3,635	22,110	40,975	66,720
პერიოდის მთლიანი სრული შემოსავალი		-	-	5,123	5,123
გამოცხადებული დივიდენდები	22	-	-	(494)	(494)
2023 წლის 30 ივნისი		3,635	22,110	45,604	71,349
2024 წლის 1 იანვარი		3,635	22,110	53,336	79,081
პერიოდის მთლიანი სრული შემოსავალი		-	-	9,598	9,598
გამოცხადებული დივიდენდები	22	-	-	-	-
2024 წლის 30 ივნისი		3,635	22,110	62,934	88,679

ი. სვანიძე

ილია რევია
 უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი

2024 წლის 30 აგვისტო

ა. ბაკურაძე

არჩილ ბაკურაძე
 სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

45-108 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის
 (არააუდიტირებული)
 (ათას ლარში)

	შენიშვნა	6 თვე 2024	6 თვე 2023
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მოგება დაბეგვრამდე		11,816	6,094
<i>კორექტირებები:</i>			
წმინდა ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით	10	3,566	5,985
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	13,14,15	3,413	3,443
საპროცენტო შემოსავალი	4	(66,169)	(56,783)
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	4	(2,656)	(2,178)
საპროცენტო ხარჯები	4	22,243	20,780
გაუფასურების ზარალი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე	11,12	3,792	4,462
გაუფასურების ზარალი სხვა აქტივებზე		247	141
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალი/(შემოსულობა)	5	8,355	(4,603)
ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული ზარალი		6	1
შემოსულობა იჯარის გაუქმებიდან	13	(51)	-
საოპერაციო საქმიანობიდან ფულადი სახსრების გასვლა საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებამდე		(15,438)	(22,658)
<i>ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში:</i>			
მოგება ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების წმინდა (ზრდა)/ფინანსური ვალდებულებების წმინდა ზრდა		(8,976)	4,035
ზრდა მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებში		(30,271)	(8,069)
ოჯარებში ინვესტიციების ზრდა		(104)	(1,126)
შემცირება გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში		-	9
ზრდა სხვა აქტივებში		(1,091)	(842)
ზრდა სხვა ვალდებულებებში		(1,633)	(1,399)
წმინდა ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში		(42,075)	(7,392)
<i>მიღებული პროცენტი</i>			
სხვა მიღებული პროცენტი		64,135	54,063
გადახდილი პროცენტი		2,713	2,031
გადახდილი მოგების გადასახადი		(22,566)	(20,621)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(3,696)	-
საოპერაციო (საქმიანობაში გამოყენებული)/საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(16,927)	5,423
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	14	(884)	(280)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	15	(1,312)	(974)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(2,196)	(1,254)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
შემოსულობა თამასუქებიდან	17	8,615	108
შემოსულობა გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდებიდან	18	-	25,000
შემოსულობა ნასესხები სახსრებიდან	19	142,709	95,097
შემოსულობა სუბორდინირებული ვალიდან	20	5,404	7,853
თამასუქების დაფარვა	17	(2,035)	-
ნასესხები სახსრების დაფარვა	19	(114,900)	(119,691)
სუბორდინირებული ვალის დაფარვა	20	-	(4,689)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	13	(1,870)	(1,648)
გადახდილი დივიდენდები	22	(1,006)	-
საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		36,917	2,030
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		17,794	6,199
გაცვლითი კურსის ეფექტი უცხოურ ვალუტაში ფლობილი ფულადი სახსრების ნაშთზე		606	(151)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისის მდგომარეობით		8,253	27,812
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	9	26,653	33,860

ი. სვიციანი
 ილია რევია
 უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი

არჩილ ბაკურაძე
 სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

2024 წლის 30 აგვისტო

45-108 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის
 (არააუდიტირებული)
 (ათას ლარში)

	შენიშვნა	6 თვე 2024	6 თვე 2023
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მოგება დაბეგვრამდე		11,997	6,115
<i>კორექტირებები:</i>			
წმინდა ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით	10	3,566	5,985
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	13,14,15	3,393	3,394
საპროცენტო შემოსავალი	4	(66,169)	(56,783)
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	4	(2,656)	(2,178)
საპროცენტო ხარჯები	4	22,243	20,780
გაუფასურების ზარალი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე	11,12	3,792	4,462
გაუფასურების ზარალი სხვა აქტივებზე		247	141
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალი/(შემოსულობა)	5	8,354	(4,602)
ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული ზარალი		6	1
შემოსულობა იჯარის გაუქმებიდან	13	(51)	-
საოპერაციო საქმიანობიდან ფულადი სახსრების გასვლა საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებამდე		(15,278)	(22,685)
<i>ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში:</i>			
მოგება ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების წმინდა (ზრდა)/ფინანსური ვალდებულებების წმინდა ზრდა		(8,976)	4,035
ზრდა მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებში		(30,271)	(8,069)
ოჯარებში ინვესტიციების ზრდა		(104)	(1,126)
შემცირება გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში		-	9
ზრდა სხვა აქტივებში		(1,031)	(842)
ზრდა სხვა ვალდებულებებში		(1,633)	(1,385)
წმინდა ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში		(42,115)	(7,378)
მიღებული პროცენტი		64,135	54,063
სხვა მიღებული პროცენტი		2,713	2,031
გადახდილი პროცენტი		(22,566)	(20,621)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(3,696)	-
საოპერაციო (საქმიანობაში გამოყენებული)/საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(16,807)	5,410
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ინვესტიცია შვილობილ საწარმოში		(138)	(45)
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	14	(880)	(275)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	15	(1,312)	(974)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(2,330)	(1,254)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
შემოსულობა თამასუქებიდან	17	8,615	108
შემოსულობა გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდებიდან	18	-	25,000
შემოსულობა ნასესხები სახსრებიდან	19	142,709	95,097
შემოსულობა სუბორდინირებული ვალიდან	20	5,404	7,853
თამასუქების დაფარვა	17	(2,035)	-
ნასესხები სახსრების დაფარვა	19	(114,900)	(119,691)
სუბორდინირებული ვალის დაფარვა	20	-	(4,689)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	13	(1,870)	(1,648)
გადახდილი დივიდენდები	22	(1,006)	-
საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		36,917	2,030
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		17,780	6,146
გაცვლითი კურსის ეფექტი უცხოურ ვალუტაში ფლობილი ფულადი სახსრების ნაშთზე		607	(152)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისის მდგომარეობით		8,244	27,785
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	9	26,631	33,779

ილია რევიზი *ი. რევიზი* არჩილ ბაკურაძე *ა. ბაკურაძე*
 უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

2024 წლის 30 აგვისტო
 45-108 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

1. ინფორმაცია ორგანიზაციის შესახებ

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“ (შემდგომში „კომპანია“) 2007 წლის 23 აგვისტოს დაფუძნდა „ფონდი კრისტალის“ გადაწყვეტილების (საბჭოს გადაწყვეტილება №20, 2007 წლის 21 აგვისტო) საფუძველზე, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ 2006 წლის 18 ივლისით დათარიღებული საქართველოს კანონის შესაბამისად.

2018 წლის 26 იანვარს კომპანიამ დააფუძნა შვილობილი საწარმო - შპს „კრისტალ კონსალტინგი“. შვილობილი საწარმო თანდათანობით იწყებს ოპერირებას და მისი მთავარი საქმიანობები იქნება ბიზნეს საკონსულტაციო მომსახურება, ორგანიზაციული განვითარება, მართვა, ტექნიკური და ტექნოლოგიური კონსულტაცია და მიკრო და მცირე საწარმოების მომსახურების უზრუნველყოფა.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალის“ და შპს „კრისტალ კონსალტინგის“ („ჯგუფი“) იურიდიული მისამართია: ნიკეას ქ. №22, ქუთაისი, საქართველო.

ჯგუფის მართვის უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება.

ჯგუფის ოპერაციების ზედამხედველობას სამეთვალყურეო საბჭო ახორციელებს, რომლის წევრებსაც ნიშნავს აქციონერთა საერთო კრება. ჯგუფის ყოველდღიურ მართვას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დანიშნული დირექტორთა საბჭო.

ჯგუფის მიზანია საქართველოში მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების მხარდაჭერა და განვითარება, კლიენტების სოციალური და ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესება, მათთვის მისაღები ფინანსური მომსახურების შეთავაზების გზით.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა მიკრო სესხების გაცემა. ჯგუფის ფინანსური პროდუქტები მოიცავს შემდეგს: ინდივიდუალური ბიზნეს სესხები, სასოფლო-სამეურნეო სესხები, სამომხმარებლო სესხები, სალომბარდო სესხები, სესხები უძრავი ქონების შესაძენად და მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის.

2024 წლისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ჯგუფს მთელი საქართველოს მასშტაბით ორმოცდარვა ფილიალი აქვს, ასევე - სათავო ოფისი თბილისსა და ქუთაისში.

2024 წლისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ჯგუფის მფლობელობის სტრუქტურა 22-ე შენიშვნაშია განსაზღვრული.

ჯგუფს არ ჰყავს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

განცხადება შესაბამისობაზე - წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის („ფასიკ“) მიერ გამოშვებული ინტერპრეტაციების შესაბამისად.

კონსოლიდაციის საფუძველი - კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიის და მის კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების (შვილობილი საწარმოები) ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც: ა) კომპანიას აქვს უფლებამოსილება თავის ინვესტირების ობიექტებზე; ბ) კომპანია იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება; და გ) კომპანიას შეუძლია ისარგებლოს ამ ძალაუფლებით მის უკუგებაზე ზემოქმედებისთვის.

შვილობილი საწარმოს კონსოლიდირება იწყება მაშინ, როდესაც კომპანია იღებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც კომპანია კარგავს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე. კონკრეტულად, წლის განმავლობაში შეძენილი ან გაყიდული შვილობილი საწარმოს შემოსავალი და ხარჯები შესულია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავალის ანგარიშგებაში კომპანიის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან იმ თარიღამდე, როდესაც კომპანიას უწყდება კონტროლი შვილობილ საწარმოზე. მოგება-ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი ეკუთვნის კომპანიის მფლობელებს და არამაკონტროლებელ წილებს. საჭიროების შემთხვევაში შვილობილი საწარმოს ფინანსური ანგარიშგება კორექტირდება, სააღრიცხვო პოლიტიკის ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით. ჯგუფს შიდა ყველა აქტივი და ვალდებულება, საკუთარი კაპიტალი, ხარჯები და ფულადი ნაკადები, რომლებიც უკავშირდება ოპერაციებს ჯგუფის წევრებს შორის, სრულად ელიმინირდება კონსოლიდირების პროცესში.

ფუნქციონირებადი საწარმო - წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები მომზადდა იმ დაშვებით, რომ ჯგუფი წარმოადგენს ფუნქციონირებად საწარმოს და განაგრძობს ფუნქციონირებას განჭვრეტად მომავალში. ამ დაშვების გაკეთებისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა, მიმდინარე განზრახვები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსურ რესურსებზე წვდომა.

პირვანდელი ღირებულების წესი - წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების წესის მიხედვით, გარდა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისა მოგებაში ან ზარალში ასახვით. პირვანდელი ღირებულება ჩვეულებრივ საქონელსა და მომსახურებებში გადახდილი საფასურის სამართლიან ღირებულებას ეფუძნება.

სამართლიანი ღირებულება - სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომლის მიღებაც მოხდებოდა აქტივის გასაყიდად ან ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობით ოპერაციაში ვალდებულების გადასაცემად, მიუხედავად იმისა, ფასი პირდაპირ დაკვირვებადია, თუ შეფასების სხვა მეთოდით არის განსაზღვრული. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას ჯგუფი ითვალისწინებს აქტივების და ვალდებულებების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების ფასწარმოების განხორციელებისას ამ მახასიათებლებს გაითვალისწინებენ შეფასების თარიღში. წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეფასების და/ან გაცხადების მიზნებისთვის სამართლიანი ღირებულება ანალოგიურად განისაზღვრება. ამასთან, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, სამართლიანი ღირებულების შეფასება დაყოფილია 1-ლ, მე-2 და მე-3 დონეებად იმისდა მიხედვით, თუ რამდენად არის მათი სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებაში მონაწილე მონაცემები დაკვირვებადი და, მთლიანობაში, რამდენად მნიშვნელოვანია ეს ამოსავალი მონაცემები მათი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის. აღნიშნული დონეები განიმარტება შემდეგი სახით: 1-ლი დონის ამოსავალი მონაცემები წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა თუ ვალდებულებების კოტირებულ ფასებს (დაუკორექტირებელი), რომლებზეც საწარმოს წვდომა აქვს შეფასების თარიღში; მე-2 დონის ამოსავალი მონაცემები არის 1-ლ დონეში შესული კოტირებული ფასებისგან განსხვავებული მონაცემები, რომლებიც პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია აქტივისა თუ ვალდებულებისთვის; მე-3 დონის ამოსავალი მონაცემები არის აქტივების ან ვალდებულებების არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები.

სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა - კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებში ასახული მუხლები ფასდება იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტაში, რომელშიც ფუნქციონირებს კომპანია და მისი შვილობილი საწარმო (შემდგომში „სამუშაო ვალუტა“). მათი სამუშაო ვალუტა ქართული ლარი (შემდგომში „ლარი“). ჯგუფის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

წარსადგენი ვალუტაა ლარი. ლარში წარმოდგენილი ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ურთიერთგადაფარვა - ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ურთიერთგადაფარება და წმინდა თანხა აისახება კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებებში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ასევე არსებობს სურვილი განხორციელდეს გადახდა წმინდა საფუძველზე ან ერთდროულად აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. შემოსავალი და ხარჯი კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში არ გაიქვითება, თუ ეს არ მოითხოვება ან დაიშვება ბუღალტრული აღრიცხვის რომელიმე სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით, რომლის შესახებაც საგანგებო მითითება არსებობს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები - განმარტებითი შენიშვნები მოცემულია მხოლოდ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის, რადგან ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ციფრებს შორის არსებითი სხვაობა არ არსებობს.

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა აღწერილია ქვემოთ.

ანგარიშგება სეგმენტის შესახებ

საოპერაციო მართვის უმაღლესი ორგანო ჯგუფს აფასებს, როგორც ცალკე საოპერაციო სეგმენტს, გაცხადებული ფასს (IFRS) შედეგების საფუძველზე. ჯგუფის შემოსავლის და აქტივების უმრავლესობა საქართველოშია განთავსებული. მას არ ჰყავს გარე კონტრაქტი, რომელმაც 2024 ან 2023 წლებში ჯგუფის ამონაგების 10%-ზე მეტი შეადგინა.

საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით (EIR). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც მომავალში მოსალოდნელი გადახდების ან ფულადი სახსრების ზუსტ დისკონტირებას ახდენს ფინანსური ინსტრუმენტის ვადაზე ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საზღაურს და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ მიკუთვნება ინსტრუმენტზე და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო ამონაგები თუ ხარჯი. შემოსავალი ჯარიმიდან შესულია საპროცენტო შემოსავალში, საკრედიტო რისკის ანაზღაურების გათვალისწინებით.

როდესაც ფინანსური აქტივი გაუფასურდება, ჯგუფი საპროცენტო ამონაგებს ანგარიშობს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივი გამოსწორდება და აღარ იქნება გაუფასურებული, ჯგუფი დაუბრუნდება საპროცენტო ამონაგების მთლიან საფუძველზე დაანგარიშების მეთოდს.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შესყიდვისას ან წარმოქმნისას (POCI), ჯგუფი საპროცენტო ამონაგებს ანგარიშობს საკრედიტო რისკის მიხედვით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებით და ამ მაჩვენებელს იყენებს აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე. საკრედიტო რისკის მიხედვით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც საწყისი აღიარებისას ახდენს შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებას (საკრედიტო ზარალის ჩათვლით) შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების აქტივების ამორტიზებულ ღირებულებამდე.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების აღიარება ხდება ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაში, როდესაც ჯგუფი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

აღიარებული ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. საოპერაციო დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიკუთვნებადია ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების შეძენასა თუ გამოშვებასთან (მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების გარდა), საწყისი აღიარებისას, შესაბამისად, ემატება ან აკლდება ფინანსური აქტივებისა თუ ფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებას. საოპერაციო დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიკუთვნებადია მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შეძენასა თუ გამოშვებასთან, სასწრაფო წესით აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება საწყისი აღიარებისას არსებული სამართლიანი ღირებულებისგან, ჯგუფი ამგვარ სხვაობებს შემდეგი სახით აღრიცხავს:

- თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც იყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ სხვაობა საწყისი აღიარებისას აღიარდება მოგებაში ან ზარალში (ე.ი. 1-ლი დღის მოგება ან ზარალი).
- ყველა სხვა შემთხვევაში სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება გარიგების ფასის შესაბამისად (ე.ი. 1-ლი დღის მოგება ან ზარალი გადავადდება მისი აქტივის ან ვალდებულების საწყის საბალანსო ღირებულებაში შეტანის გზით).

საწყისი აღიარების შემდეგ გადავადებული შემოსულობა ან ზარალი გადავა მოგებაში ან ზარალში ლოგიკურ საფუძველზე, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ის წარმოიშობა ფაქტორში (მათ შორის დროში) ცვლილებიდან, რომელსაც გაითვალისწინებდნენ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას დამოკიდებულია მათ სახელშეკრულებო პირობებსა და ინსტრუმენტების მართვის ბიზნესმოდელზე. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და, მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების გარდა, საოპერაციო დანახარჯები ემატება ან აკლდება ამ თანხას.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები

ჯგუფმა მოახდინა თავისი ყველა ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია აქტივების მართვის ბიზნესმოდელის საფუძველზე, ხოლო აქტივების სახელშეკრულებო პირობები შეფასდა ქვემოთ მოცემულიდან ერთ-ერთით:

- ამორტიზებული ღირებულებით;
- სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI);
- სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVPL).

ფინანსური ვალდებულებები, გარდა სასესხო ვალდებულებებისა, ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება, ან - სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, როცა არიან სავაჭროდ გამიზნულნი, წარმოებული ინსტრუმენტები ან გამოიყენება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის ოფცია.

ჯგუფის ყველა ფინანსური აქტივი და ვალდებულება ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება, წარმოებული ინსტრუმენტების გამოკლებით, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ჯგუფის შეფასების კატეგორიების მიხედვით კლასიფიცირებული ფინანსური აქტივები მოიცავს შემდეგს:

ფინანსური აქტივები	ბიზნესმოდელი	მხოლოდ ძირითადი და ძირითადი დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდა (SPPI)	შეფასების კატეგორია
წარმოქმნილი ფინანსური აქტივები	სხვა ბიზნესმოდელი	ფულადი ნაკადები არ წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი და ძირითადი დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს	FVTPL
ფულადი ნაშთები ბანკებში	ამოსაღებად გამიზნული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი და ძირითადი დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	ამოსაღებად გამიზნული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი და ძირითადი დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
სხვა მოთხოვნები	ამოსაღებად გამიზნული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი და ძირითადი დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება

რეკლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები განმეორებით არ კლასიფიცირდება საწყისი აღიარების შემდეგ, გარდა პერიოდისა, მას შემდეგ, როდესაც ჯგუფი შეიცვლის ბიზნესმოდელს ფინანსური აქტივების სამართავად. ახალ კატეგორიასთან დაკავშირებული კლასიფიკაციის და შეფასების მოთხოვნები პერსპექტიულად გამოიყენება პირველი საანგარიშგებო პერიოდის პირველივე დღიდან, ბიზნესმოდელის ცვლილების შემდეგ, რაც იწვევს ჯგუფის ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციას. მიმდინარე ფინანსური წლის და წინა სააღრიცხვო პერიოდის განმავლობაში, არ მომხდარა ცვლილება იმ ბიზნესმოდელში, რომელშიც ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ფლობს და შესაბამისად რეკლასიფიკაციები არ განხორციელდება. ცვლილებები სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში გათვალისწინებულია ქვემოთ აღწერილ ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებისა და აღიარების შეწყვეტის შესახებ სააღრიცხვო პოლიტიკებში.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს და შეუზღუდავ ნაშთებს ბანკებში, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა 90 დღე ან მასზე ნაკლებია და ისინი თავისუფალია სახელშეკრულებო შეზღუდვებისგან. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და სხვა მოთხოვნები

კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა აქტივებში შესული მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და სხვა მოთხოვნები ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და სხვა მოთხოვნები თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, კორექტირდება საოპერაციო დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ზღვრული და პირდაპირ მიკუთვნებადია ფინანსური აქტივის გაცემასთან და მიღებული საზღაურებისთვის, რადგან ისინი შემდგომში შესულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაანგარიშებაში. შემდგომში მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და სხვა მოთხოვნები ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახულ ფინანსურ აქტივებში შესული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს უცხოური ვალუტის ფორვარდულ კონტრაქტებსა და სავალუტო სვოპებს.

წარმოებული ინსტრუმენტები თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით აღიარდება იმ თარიღში, როდესაც წარმოებული ხელშეკრულებები შედის ძალაში და შემდგომ გადაფასდება სამართლიანი ღირებულებით. ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აისახება, როგორც ფინანსური აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ფინანსური ვალდებულებები, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია.

ცვლილება წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაში სასწრაფო წესით აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ინვესტიცია შვილობილ საწარმოში

შვილობილი საწარმო არის კომპანიის კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმო. ინვესტიცია შვილობილ საწარმოში გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) შემცირებული თვითღირებულებით აღირიცხება წინამდებარე ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

წმინდა ინვესტიცია იჯარებში

იჯარის დაწყებისას, მეიჯარე მის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებს იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნას იჯარაში განხორციელებული წმინდა ინვესტიციის ოდენობით. იჯარაში წმინდა ინვესტიცია წარმოადგენს შემდეგი მუხლების თანხას, რომელიც დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით:

- ა. ფინანსური იჯარის ფარგლებში მეიჯარის მიერ მისაღები საიჯარო გადახდები; და
- ბ. ნებისმიერი არაგარანტირებული ნარჩენი ღირებულება, რომელიც ერიცხება მეიჯარეს.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

ძირი თანხის, პროცენტის, გაცემის საფასურისა და სიცოცხლის დაზღვევის გარდა, საიჯარო გადახდები ასევე მოიცავს შემდეგი ტიპის ხარჯების დაფარვისთვის საჭირო თანხებს: ქონების გადასახადი, ინსპექტირების გადასახადი, მონიტორინგის გადასახადი და GPS კონტროლი.

იჯარაში ნაგულისხმევი განაკვეთი წარმოადგენს მეიჯარის მიერ საიჯარო ხელშეკრულებაში განსაზღვრულ საპროცენტო განაკვეთს. ეს არის განაკვეთი, რომლითაც საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულება და არაგარანტირებული ნარჩენი ღირებულება საიჯარო აქტივის სამართლიანი ღირებულების და მეიჯარის ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯების თანხას უტოლდება.

თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები წარმოადგენს იჯარის მიღების დამატებით დანახარჯებს, რომელთა გაწევაც არ მოხდებოდა იმ შემთხვევაში, თუ იჯარა არ გაფორმდებოდა.

თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები შედის იჯარაში წმინდა ინვესტირების საწყის შეფასებაში და ის ამცირებს იჯარის ვადაზე აღიარებული შემოსავლის თანხას.

მეიჯარე ამცირებს წმინდა ინვესტიციას იჯარაში, მიღებულ გადახდებზე. მეიჯარემ უნდა აღიაროს ფინანსური შემოსავალი იჯარის ვადაზე, იჯარაში მეიჯარის მიერ განხორციელებულ წმინდა ინვესტიციაზე პერიოდული მუდმივი უკუგების განაკვეთის ამსახველი შაბლონის საფუძველზე. მეიჯარის მიზანია ფინანსური შემოსავლის განაწილება იჯარის ვადაზე, სისტემატიურ და რაციონალურ საფუძველზე. მეიჯარემ უნდა გამოიყენოს პერიოდთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები იჯარაში განხორციელებულ მთლიან ინვესტიციასთან მიმართებით, ძირითადი და გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავლის შემცირების მიზნით.

გაუფასურება

ჯგუფი აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივების გარდა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უნდა შეფასდეს ზარალის რეზერვში, ქვემოთ მოცემული ოდენობით:

- 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, ე.ი. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც გამოწვეულია ფინანსურ ინსტრუმენტზე დეფოლტის იმ შემთხვევებით, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში (შეესაბამება 1-ლ სტადიას); ან
- არსებობის მანძილზე სრული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, ე.ი. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც გამოწვეულია ფინანსურ ინსტრუმენტებზე დეფოლტის იმ შემთხვევებით, რომლებიც შესაძლოა დადგეს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში (შეესაბამება მე-2 და მე-3 სტადიებს).

ზარალის რეზერვი არსებობის მანძილზე სრული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის საჭიროა ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, თუ ამგვარი ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა საწყისი აღიარების შემდეგ. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს საკრედიტო ზარალის დღევანდელი ღირებულების ვარაუდზე დაფუძნებულ შეფასებას. ის ფასდება ხელშეკრულების საფუძველზე ჯგუფის მიმართ არსებული დავალიანების ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის სხვაობის დღევანდელი ღირებულებით, რომლის მიღებასაც ჯგუფი მოელის სხვადასხვა მომავალი ეკონომიკური სცენარის შეწონვის განხორციელების და აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირების გზით.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აფასებს კოლექტიურ საფუძველზე, სესხების იმ პორტფელებისთვის, რომლებსაც ეკონომიკური რისკის მსგავსი მახასიათებლები აქვთ.

დამატებითი ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების შესახებ მოცემულია 27-ე შენიშვნაში, მათ შორის ინფორმაცია კოლექტიურ საფუძველზე ინსტრუმენტების შეფასებისას მათი დაჯგუფების შესახებ.

გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივი 'გაუფასურებულია', როდესაც წარმოიქმნება ერთი ან მეტი მოვლენა, რომელსაც უარყოფითი გავლენა ექნება ამგვარი ფინანსური აქტივების შეფასებულ მომავალ ფულად ნაკადებზე. გაუფასურებული ფინანსური აქტივები მე-3 სტადიის აქტივებად განისაზღვრება. გაუფასურების მტკიცებულება მოიცავს ემპირიულ მონაცემებს შემდეგი შემთხვევების შესახებ:

- მსესხებლის ან ემიტენტის მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა ვალდებულებების შეუსრულებლობის ან ვადაგადაცილების გზით;
- მსესხებლის ფინანსური სირთულეებით გამოწვეული ეკონომიკური ან სახელშეკრულებო მიზეზების გამო, კრედიტორმა მსესხებელს შესთავაზა დათმობა, რომელსაც კრედიტორი სხვაგვარად არ მოიაზრებდა;
- ფასიანი ქაღალდისთვის აქტიური ბაზრის გაუჩინარება ფინანსური სირთულეების გამო; ან
- ფინანსური აქტივის შეძენა დიდი ფასდაკლებით, რომელიც ასახავს გაწეულ საკრედიტო ზარალს.

შესაძლოა არ იყოს შესაძლებელი ერთი კონკრეტული მოვლენის იდენტიფიცირება - ფინანსური აქტივების გაუფასურება შესაძლოა გამოეწვიოს რამდენიმე მოვლენის ერთობლიობას.

სესხი გაუფასურებულად მიიჩნევა, როდესაც მსესხებელს მიენიჭება დათმობა მისი ფინანსური პირობების გაუარესების გამო, სანამ წარმოდგენილი არ იქნება მტკიცებულება იმისა, რომ დათმობის მინიჭების შედეგად სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოუღებლობის რისკი მნიშვნელოვნად შემცირდა და გაუფასურების სხვა ნიშნები არ არსებობს. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებთან მიმართებაშიც შესაძლოა გაიცეს, მაგრამ არ გაცემულა დათმობები, აქტივი გაუფასურებულად ითვლება მაშინ, როდესაც არსებობს გაუფასურების ემპირიული მტკიცებულება, მათ შორის დეფოლტის განმარტების მოთხოვნების დაკმაყოფილება.

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივები განსხვავებულად მუშავდება, რადგან აქტივი საწყისი აღიარებისას არის გაუფასურებული. ამგვარი აქტივებისთვის ჯგუფი ყველა ცვლილებას საწყისი აღიარების შემდეგ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში აღიარებს როგორც ზარალის რეზერვს, მოგებაში ან ზარალში აღიარებული ნებისმიერი ცვლილებით. ამგვარი აქტივების ხელსაყრელი ცვლილება წარმოქმნის გაუფასურების შემოსულობას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში შემდეგი სახით:

- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისა და იჯარებში წმინდა ინვესტიციებისთვის: აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან დაქვითვის სახით;

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

- სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული სავალო ინსტრუმენტებისთვის: კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ზარალის რეზერვი არ აღიარდება, რადგან საბალანსო ღირებულება სამართლიან ღირებულებას არის გატოლებული.
- სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისთვის: ანარიცხის სახით; და
- როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი მოიცავს გამოყენებულ და გამოუყენებელ კომპონენტს, ჯგუფს არ შეუძლია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცალკე განსაზღვრა სასესხო ვალდებულების კომპონენტზე, გამოყენებული კომპონენტებისგან განცალკევებით: ჯგუფი წარმოადგენს ზარალის კომბინირებულ რეზერვს ორივე კომპონენტისთვის. კომბინირებული თანხა წარდგენილია, როგორც დაქვითვა შედგენილი კომპონენტის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან.

ინფორმაცია დეფოლტის განმარტების, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის და საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენების შესახებ მოცემულია 27-ე შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირება

ფინანსური აქტივის მოდიფიცირება ხდება ფინანსური აქტივის ფულადი ნაკადების მმართველი სახელშეკრულებო პირობების გადახედვის ან სხვაგვარად ცვლილების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის თავდაპირველ აღიარებასა და დაფარვის ვადას შორის პერიოდში. მოდიფიცირება მოქმედებს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თანხაზე და/ან ვადებზე, მაშინვე ან მომავალ პერიოდებში.

ჯგუფი ახდენს ფინანსური სირთულის მქონე მომხმარებლებზე გაცემული სესხების რესტრუქტურისა, სესხის დაბრუნების შესაძლებლობების მაქსიმალურად გაზრდის და დეფოლტის რისკის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით. სესხის პირობების ცვლილება ხდება იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ყველა გონივრულ მცდელობას განახორციელებს საწყისი სახელშეკრულებო პირობების საფუძველზე გადახდის შესასრულებლად, არსებობს დეფოლტის წარმომოხების მაღალი რისკი ან დეფოლტი უკვე წარმოიშვა და მოსალოდნელია, რომ მსესხებელი შესძლებს შეცვლილი პირობების დაკმაყოფილებას. უმეტეს შემთხვევაში შეცვლილი პირობები მოიცავს სესხის ვადის გახანგრძლივებას, სესხის ფულადი ნაკადების (ძირი თანხის და პროცენტის დაფარვა) ვადების ცვლას, ვადადამდგარი ფულადი ნაკადების თანხის (ძირი თანხის და პროცენტის პატიება) შემცირება და სხვა პირობების ცვლილება.

ფინანსური აქტივის ცვლილებისას, ჯგუფი აფასებს ხომ არ უნდა მოხდეს ამგვარი მოდიფიცირებული შედეგების აღიარების შეწყვეტა. ჯგუფის პოლიტიკის შესაბამისად, მოდიფიცირება იწვევს აღიარების შეწყვეტას, როდესაც ის არსებითად განსხვავებულ პირობებს წარმოქმნის. იმის განსაზღვრად, მოდიფიცირებული პირობები არსებითად განსხვავდება თუ არა თავდაპირველი სახელშეკრულებო პირობებისგან, ჯგუფი ითვალისწინებს შემდეგს:

- რაოდენობრივი შეფასება ტარდება საწყისი პირობებით დარჩენილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულების შეცვლილი პირობებით სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებთან შედარების მიზნით, ორივე თანხის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დისკონტირებით. თუ სხვაობა დღევანდელ ღირებულებაში არსებითად მიიჩნევა, ჯგუფი წყვეტს აღიარებას.
- როდესაც მოდიფიკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას/ზარალს ანგარიშობს ცვლილებამდე და ცვლილების შემდეგ მთლიანი საბალანსო ღირებულების შედარების გზით (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოკლებით) და აღრიცხავს მას საპროცენტო შემოსავალში. შემდეგ ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აფასებს მოდიფიცირებული აქტივისთვის, სადაც მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივიდან წარმოქმნილი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები შესულია საწყისი აქტივიდან წარმოშობილი ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტის დაანგარიშებაში.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

ადიარების შეწყვეტა და ჩამოწერა

ჯგუფი ფინანსური აქტივის ადიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვადა გაუვა სახელშეკრულებო უფლებას აქტივის ფულად ნაკადებზე (მოდიფიცირებიდან წარმოშობილი ვადის გასვლა არსებითად განსხვავებული პირობებით), ან როდესაც ფინანსური აქტივი და აქტივის ფლობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი სხვა საწარმოს გადაეცემა. თუ ჯგუფი არც გადასცემს და არც შეინარჩუნებს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკს და სარგებელს და განაგრძობს გადაცემული აქტივის კონტროლს, ჯგუფი აქტივში და დაკავშირებულ ვალდებულებაში შენარჩუნებულ პროცენტს ადიარებს იმ თანხის ოდენობით, რომლის გადახდაც შეუძლია. თუ ჯგუფი ინარჩუნებს გადაცემული აქტივის საკუთრების არსებითად ყველა რისკს და სარგებელს, ჯგუფი განაგრძობს ფინანსური აქტივის ადიარებას.

სესხების ჩამოწერა ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს არ აქვს ფინანსური აქტივის (მთლიანად ან ნაწილობრივ) ამოღების გონივრული მოლოდინი. ამ დროს ჯგუფი განსაზღვრავს, რომ მსესხებელს არ აქვს აქტივები ან შემოსავლის წყაროები, რომლებმაც შესაძლოა მოახდინონ შესაბამისი ფულადი ნაკადების გენერირება, ჩამოწერას დაქვემდებარებული თანხების გადასახდელად. ჩამოწერა წარმოადგენს ადიარების შეწყვეტის მოვლენას. ჯგუფმა შესაძლოა გამოიყენოს აღსრულების ღონისძიებები ჩამოწერილ ფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებით. ჯგუფის მიერ გატარებული აღსრულების ღონისძიებებით ამოღებული თანხები გაუფასურების შემოსულობას გამოიწვევს.

ფინანსური ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი

გამომწვეული სავალო და წილობრივი ინსტრუმენტები კლასიფიცირდება, როგორც ფინანსური ვალდებულება ან როგორც საკუთარი კაპიტალი, სახელშეკრულებო შეთანხმების არსის შესაბამისად. ფინანსური ვალდებულება წარმოადგენს სახელშეკრულებო ვალდებულებას, ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მისაწოდებლად ან ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების გასაცვლელად სხვა საწარმოსთან ისეთ პირობებში, რომლებიც არსებითად არახელსაყრელია ჯგუფისთვის ან ხელშეკრულებით, რომელიც დაიფარება ან შესაძლოა დაიფაროს ჯგუფის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტებით ან არის არაწარმოებული ხელშეკრულება, რომლისთვისაც ჯგუფი ვალდებულია ან შესაძლოა ვალდებული იყოს წარმოადგინოს მისი ცვლადი რაოდენობის წილობრივი ინსტრუმენტები ან განსხვავებული ხელშეკრულება საკუთარ კაპიტალზე, რომელიც დაიფარება ან შესაძლოა დაიფაროს ფიქსირებული რაოდენობის ნაღდი ფულის (ან სხვა ფინანსური აქტივის) გაცვლის გარეშე ჯგუფის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ფიქსირებული რაოდენობისთვის.

წილობრივი ინსტრუმენტები

წილობრივი ინსტრუმენტი არის ხელშეკრულება, რომლითაც დასტურდება ნარჩენი ინტერესი საწარმოს აქტივში ყველა მისი ვალდებულების გამოქვითვის შემდეგ. ჯგუფის მიერ გამოწვეული წილობრივი ინსტრუმენტების ადიარება ხდება მიღებული შემოსულობის ოდენობით, რასაც აკლდება გამოწვებასთან დაკავშირებული პირდაპირი დანახარჯები.

ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც საკუთარი კაპიტალი. დამატებითი დანახარჯები პირდაპირ მიკუთვნებადია ჩვეულებრივი აქციების გამოწვებასთან და წილობრივი ოფციონები ადიარდება საკუთარი კაპიტალიდან დაქვითვის სახით, ნებისმიერი დაბეგვრის შედეგის გამოკლებით.

პრივილეგირებული აქციები

პრივილეგირებული აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან მიიღონ დივიდენდები წლიური საპროცენტო განაკვეთით 10%. პრივილეგირებული აქციები საკუთარი კაპიტალის სახით არის

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის
(არააუდიტირებული)
(ათას ლარში)

კლასიფიცირებული, რადგან, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, დივიდენდის ნებისმიერი დაპირება ბათილია და ეფუძნება წლის მოგებას და ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებას.

საემისიო შემოსავალი

სააქციო კაპიტალის ზრდის შემთხვევაში, ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ რაოდენობასა და ფაქტობრივად მიღებული გადახდების სამართლიან ღირებულებას შორის საემისიო შემოსავალის სახით აღიარდება.

დივიდენდები

ჯგუფის უნარი გამოაცხადოს და გადაიხადოს დივიდენდები საქართველოში მოქმედი წესების და ნორმატიული აქტების საგანს წარმოადგენს. ჩვეულებრივ და პრივილეგირებულ აქციებთან დაკავშირებული დივიდენდები აისახება, როგორც გაუნაწილებელი მოგების ფლობა იმ პერიოდში, როდესაც ისინი გამოცხადდება.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიცირება ხდება ან „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ და მოგება-ზარალში ასახულ“ ფინანსურ ვალდებულებებად, ან „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“.

ფინანსური ვალდებულებები სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგება-ზარალში ასახულის“ კატეგორიაში, როდესაც (i) ფინანსური ვალდებულება სავაჭროდ არის გამიზნული ან (ii) მისი დანიშნულებაა სამართლიანი ღირებულებით შეფასება და მოგება-ზარალში ასახვა.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგება-ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო ხელახალი შეფასებისას მიღებული შემოსულობა/ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალში. მოგება-ზარალში აღრიცხული წმინდა შემოსულობა/ზარალი მოიცავს ფინანსურ ვალდებულებაზე გადახდილ ნებისმიერ პროცენტს და ის შესულია „წმინდა შემოსავალში სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებიდან, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება და აისახება მოგება-ზარალში“, მოგება-ზარალის ანგარიშგების მუხლში.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

„სხვა ფინანსური ვალდებულებები“, მათ შორის ნასესხები სახსრები, სუბორდინირებული ვალი, გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, თამასუქები და სხვა არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები, თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, რასაც აკლდება საოპერაციო დანახარჯები.

„სხვა ფინანსური ვალდებულებების“ შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ხოლო საპროცენტო ხარჯის აღიარება ხდება ეფექტური შემოსავლიანობის საფუძველზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულების გაანგარიშებისა და შესაბამის პერიოდზე საპროცენტო ხარჯის განაწილების მეთოდი. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც მომავალში მოსალოდნელი ფულადი

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

გადახდების ზუსტ დისკონტირებას ახდენს ფინანსური ინსტრუმენტის ვადაზე ან, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საწყისი აღიარებისას წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ ზემოთ თავში „წმინდა საპროცენტო შემოსავალი“.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ ჯგუფის ვალდებულებების შესრულების, გაუქმების ან ამოწურვის შემთხვევაში. აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ და გადასახდელ საზღაურს შორის სხვაობის აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში.

როდესაც ჯგუფი არსებულ კრედიტორთან ერთ სავალო ინსტრუმენტს არსებითად განსხვავებული პირობების ინსტრუმენტში გადაცვლის, ამგვარი გადაცვლა აღირიცხება საწყისი ფინანსური ვალდებულების დაფარვის და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარების სახით. ამის მსგავსად ჯგუფი აღრიცხავს არსებული ვალდებულების ან მისი ნაწილის არსებით მოდიფიცირებას, საწყისი ფინანსური ვალდებულების დაფარვის და ახალი ვალდებულების აღიარების სახით. ნავარაუდევია, რომ პირობები არსებითად განსხვავებულია, თუ ახალი პირობების საფუძველზე ფულადი ნაკადების დღევანდელი დისკონტირებული ღირებულება, მათ შორის ნებისმიერი საფასურის გამოკლებით განხორციელებული გადახდა, დისკონტირებული თავდაპირველი ეფექტური განაკვეთის გამოყენებით, სულ მცირე 10 პროცენტით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დღევანდელი დისკონტირებული ღირებულებისგან.

უცხოური ვალუტა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, კომპანიის და მისი შვილობილი საწარმოს სამუშაო ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღიარდება გარიგების დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის, უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი მუხლების გადაყვანა ხდება ამ თარიღით მოქმედი კურსის გამოყენებით. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული არაფულადი მუხლები, რომლებიც გამოხატულია უცხოურ ვალუტაში, იმ კურსებით გადაიყვანება, რომლებიც მოქმედებდა იმ თარიღით, როდესაც განისაზღვრა სამართლიანი ღირებულება. არაფულადი მუხლები, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით არის შეფასებული უცხოურ ვალუტაში, არ კონვერტირდება.

პერიოდის დასასრულის მდგომარეობით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფმა შემდეგი სავალუტო კურსები გამოიყენა:

	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
ლარი/1 აშშ დოლარი	2.8101	2.6177
ლარი/1 ევრო	3.0082	2.8591

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება პირვანდელი ღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და ნებისმიერი აღიარებული გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

ძირითადი საშუალების კომპონენტის შეცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ საწარმო მიიღებს ამ კომპონენტის თანმდევ

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ მისი ხარჯის სარწმუნოდ შეფასება შეიძლება. შეცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური დანახარჯების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მისი დადგომისთანავე.

ცვეთა ერიცხება ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებას და განკუთვნილია აქტივების ჩამოსაწერად სასარგებლო ეკონომიკური მომსახურების ვადის განმავლობაში. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, სასარგებლო გამოყენების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

შენობა-ნაგებობები	30 წელი
ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	8 წელი
ავეჯი	5/10 წელი
IT აღჭურვილობა	5/7 წელი
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	3-დან 5 წლამდე
სხვა	4-დან 10 წლამდე

საიჯარო ქონების გაუმჯობესება ამორტიზდება შესაბამისი საიჯარო აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადაზე. შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და ისინი შედის საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გაუფასურების გადახედვა ხდება მაშინ, როდესაც მოვლენები ან ვითარებების ცვლილება იმაზე მიუთითებს, რომ საბალანსო ღირებულება შესაძლოა ვერ ანაზღაურდეს.

ძირითადი საშუალებების მუხლის აღიარება წყდება მისი გასვლისას ან როდესაც მოსალოდნელია მომავალი ეკონომიკური სარგებლის წარმოშობა აქტივის ხანგრძლივი გამოყენებიდან. ძირითადი საშუალებების ნებისმიერი მუხლის გასვლით ან ჩამოწერით გამოწვეული შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც სხვაობა გაყიდვებიდან შემოსულობასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგება-ზარალში.

არამატერიალური აქტივები

ცალკე შემენილი არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი სასარგებლო გამოყენების თვითღირებულებით აისახება, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

ამორტიზაციის აღიარება წრფივი მეთოდით ხდება, სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადაზე. სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადა 5-დან 10 წლამდე მერყეობს.

სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადა და ამორტიზაციის მეთოდი გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს და ნებისმიერი შეტანილი ცვლილების ეფექტი პერსპექტიულად აღირიცხება.

ცალკე შემენილი არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი სასარგებლო გამოყენების თვითღირებულებით აისახება, რასაც აკლდება დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივები ფასდება გაუფასურებაზე, როდესაც არსებობს მითითება იმისა, რომ არამატერიალური აქტივები შესაძლოა გაუფასურებული იყოს.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

დასაკუთრებული აქტივები

კონკრეტულ ვითარებებში, აქტივების დასაკუთრება ხდება დეფოლტირებული სესხების უზრუნველყოფის საგნის გამოყენების შემდეგ. ჯგუფი დასაკუთრებულ აქტივებს მიიჩნევს დეფოლტირებული სესხით მართებული თანხების დაფარვის ფორმად, შეძენილ და ჩვეული საქმიანობის პროცესში გასაყიდად გამიზნულ აქტივად.

დასაკუთრებული აქტივები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომ ფასდება საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

დაბეგრა

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადს. მოგების გადასახადის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის უკავშირდება სხვა სრული შემოსავლის მუხლებს და პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აღიარებულ ოპერაციებს აქციონერებთან, რა შემთხვევაშიც ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში.

მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს მოსალოდნელ საგადასახადო ვალდებულებას წლის დასაბეგრ შემოსავალზე, საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით, რომლებიც მოქმედებს ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღში, და საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერ კორექტირებას წინა წელთან მიმართებით.

2018 წლის 12 ივნისის საფინანსო დაწესებულებების, მათ შორის მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს და სადაზღვევო კომპანიების, მოგების გადასახადით დაბეგრის არსებულ მოდელში ცვლილება შევიდა. ცვლილების მიხედვით, გაუნაწილებელი მოგება დაიბეგრება ნულოვანი საგადასახადო განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით 2023 წლის 1 იანვრიდან. 2022 წლის 16 დეკემბერს კოდექსში შევიდა ცვლილება მოგების გადასახადის შესახებ, რომლითაც 2023 წლის 1 იანვრიდან გაუქმდა მოსალოდნელი გადასვლა განაწილებული მოგების დაბეგრაზე. 2023 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედებული ამ ცვლილების საფუძველზე შენარჩუნდება არსებული დაბეგრის წესები საფინანსო დაწესებულებების, მათ შორის ბანკებისთვის. ამავდროულად არსებული მოგების გადასახადის განაკვეთი საფინანსო დაწესებულებებისთვის 15%-დან 20%-მდე გაიზარდა 2023 წლიდან დაწყებული პერიოდებისთვის. გარდა ამისა, 2023 წლიდან დასაბეგრი საპროცენტო შემოსავალი და მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლის გამოქვითვა შესაძლებელია, განისაზღვრება ფასს (IFRS) სტანდარტების და არა საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციების მიხედვით.

ცვლილებას პირდაპირი გავლენა ჰქონდა გადავადებული საგადასახადო აქტივისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების ბალანსებზე, რომლებიც უკავშირდებოდა წინა პერიოდებიდან წარმოშობილ და ადრე აღიარებულ დროებით სხვაობებს. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები ხელახლა შეფასდა, განახლებული კანონმდებლობის შესაბამისად. ცვლილებამ გამოიწვია არსებითი ერთჯერადი გადავადებული დანარიცხი, რადგან ადრე ჯგუფმა აღიარა გადავადებული გადასახადები მხოლოდ იმის გათვალისწინებით, რომ მათი რეალიზაცია მოსალოდნელი იყო 2023 წლის 1 იანვრამდე.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა განსაზღვრა, რომ მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასთან დაკავშირებით დაგროვილი დროებითი სხვაობა კონვერტირებისას 20%-ით დაიბეგრებოდა, ხოლო მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გავრცელებული სხვაობები - 15%-ით.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების და საგადასახადო მიზნებისთვის გამოყენებული თანხების საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებით სხვაობასთან მიმართებაში.

იგი არ ეხება შემდეგი სახის დროებით სხვაობებს: საგადასახადო მიზნებისათვის გამოუქვითავი გუდვილის შემთხვევაში, აქტივებისა და ვალდებულებების საწყისი აღიარების შემთხვევაში, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ არც საგადასახადო და არც სააღრიცხვო მოგებაზე, ასევე დროებითი სხვაობები, რომლებიც უკავშირდება ინვესტიციებს შვილობილ საწარმოებში, ფილიალებში და მეკავშირე საწარმოებში, სადაც მშობელ საწარმოს შეუძლია გააკონტროლოს დროებითი სხვაობის შემობრუნების დრო და მოსალოდნელია, რომ დროებითი სხვაობა განჭვრეტად მომავალში არ გაუქმდება. გადავადებული გადასახადის ნაშთები ფასდება საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღში მოქმედი ან არსებითად მოქმედი საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც იგეგმება პერიოდზე, როდესაც დროებითი სხვაობები გაუქმდება ან გამოყენებული იქნება გადატანილი საგადასახადო ზარალი.

გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია სამომავლო დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის და კრედიტის გამოყენება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები გადაფასდება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის და მცირდება მაშინ, თუ აღარ არის სავარაუდო შესაბამისი საგადასახადო სარგებლის რეალიზება.

საოპერაციო გადასახადები

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა სხვა გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შედის კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში საოპერაციო ხარჯების კომპონენტში.

დასაქმებულთა გასამრჯელოები

დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები

დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოს ვალდებულებები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და აღირიცხება მაშინ, როდესაც მოხდება შესაბამისი მომსახურების გაწევა. ვალდებულება აღიარდება იმ თანხაზე, რომლის მიღებაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი პრემიის ან მოგებაში მონაწილეობის გეგმების ფარგლებში, თუ ჯგუფს აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს თანხა დასაქმებულის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად. ამგვარი ვალდებულება შესაძლოა საიმედო სიზუსტით შეფასდეს.

იჯარები

ჯგუფი აფასებს ხელშეკრულება არის ან მოიცავს თუ არა იჯარას, ხელშეკრულების ამოქმედების თარიღში. ჯგუფი აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და შესაბამის საიჯარო ვალდებულებას ყველა საიჯარო გარიგებასთან მიმართებაში, რომელშიც ის მოიჯარის როლში გამოდის, გარდა

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

მოკლევადიანი იჯარებისა (12 თვის ან ნაკლები ვადის მქონე იჯარები) და დაბალი ღირებულების აქტივების იჯარებისა (როგორც არის ტაბლეტები და პერსონალური კომპიუტერები, საოფისე ავეჯის მცირე ერთეულები და ტელეფონები). ამ იჯარებისთვის ჯგუფი აღიარებს საიჯარო გადასახდელებს საოპერაციო ხარჯად, წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადაზე, სანამ სხვა სქემა უფრო ზუსტად არ ასახავს საიჯარო აქტივებიდან ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების სისტემატურობას.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იჯარის დაწყების თარიღში გადაუხდელი საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, რომელიც დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი რთულად განსასაზღვრია, ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო განაკვეთს.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში საიჯარო ვალდებულება ცალკე მუხლად არის წარმოდგენილი.

საიჯარო ვალდებულება შემდგომში ფასდება საბალანსო ღირებულების გაზრდის გზით, საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტის ასახვის მიზნით, ასევე საბალანსო ღირებულების შემცირების გზით - განხორციელებული საიჯარო გადახდების ასახვის მიზნით.

ჯგუფი ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას (და ახდენს დაკავშირებული აქტივის გამოყენების უფლების შესაბამის კორექტირებას), როდესაც:

- იჯარის ვადა იცვლება ან არსებობს მნიშვნელოვანი მოვლენა ან ვითარების ცვლილება, რომელიც იწვევს ცვლილებას არსებული შესყიდვის უფლებით სარგებლობის შეფასებაში, რა შემთხვევაშიც საიჯარო ვალდებულება განმეორებით ფასდება შეცვლილი საიჯარო გადახდების დისკონტირების გზით, გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით.
- საიჯარო გადახდები იცვლება ინდექსის ან განაკვეთის ან გარანტირებული ნარჩენი ღირებულების ფარგლებში მოსალოდნელი გადახდის ცვლილების გამო, რა შემთხვევაშიც საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება შეცვლილი საიჯარო გადახდების დისკონტირებით, უცვლელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით (თუ საიჯარო გადახდები იცვლება მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო, რა შემთხვევაშიც გამოიყენება შეცვლილი დისკონტირების განაკვეთი).
- საიჯარო ხელშეკრულება იცვლება და საიჯარო მოდიფიკაცია არ აღირიცხება ცალკე იჯარად, რა შემთხვევაშიც საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება შეცვლილი იჯარის საიჯარო ვადის საფუძველზე, შეცვლილი საიჯარო გადახდების დისკონტირებით, ცვლილების თარიღში მოდიფიცირებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით.

ჯგუფს არ განუხორციელებია ამგვარი ცვლილებები წარმოდგენილი პერიოდის განმავლობაში.

აქტივების გამოყენების უფლება წარმოადგენს შესაბამისი საიჯარო ვალდებულებების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადახდების საწყის შეფასებას, ნებისმიერი მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების და თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯების გამოკლებით. ისინი შემდგომ ფასდება დაგროვილი ცვეთით და გაუფასურების ზარალით შემცირებული თვითღირებულებით.

როდესაც ჯგუფს წარმოეჩნება საიჯარო აქტივის დემონტაჟის და მოხსნის, ასევე მათი განთავსების ადგილის ადგენის ან საიჯარო აქტივის იჯარის პირობებით მოთხოვნილ მდგომარეობამდე მიყვანასთან დაკავშირებული ხარჯების დაფარვის ვალდებულება, ბასს (IAS) 37-ის საფუძველზე აღიარდება და შეფასდება შესაბამისი ანარიცხი. იმ შემთხვევაში, თუ ხარჯი აქტივის გამოყენების უფლებას უკავშირდება, ხარჯები შევა აქტივის გამოყენების შესაბამის უფლებაში, თუ ამგვარი ხარჯების გაწევა არ მოხდა მარაგების საწარმოებლად.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

აქტივების გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხებათ საიჯარო ვადასა და საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უფრო მოკლე პერიოდზე. თუ იჯარა გადასცემს საიჯარო აქტივის საკუთრების უფლებას ან აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება ასახავს, რომ ჯგუფი მოელის შესყიდვის უფლებით სარგებლობას, შესაბამის აქტივის გამოყენების უფლებაზე ირიცხება ცვეთა საბაზისო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ცვეთის დარიცხვა იწყება იჯარის ვადის დაწყების თარიღში.

აქტივების გამოყენების უფლება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ცალკე ხაზის სახით არის წარმოდგენილი.

იმის განსასაზღვრად, აქტივის გამოყენების უფლება გაუფასურებულია თუ არა, ჯგუფი ბასს (IAS) 36-ს იყენებს და აღრიცხავს ნებისმიერ გამოვლენილ გაუფასურების ზარალს, „ძირითადი საშუალებების“ პოლიტიკაში აღწერილი ფორმით.

პრაქტიკული მიდგომის სახით, ფასს (IFRS) 16 მოიჯარეს საშუალებას აძლევს ცალკე არ გამოჰყოს არასაიჯარო კომპონენტები და სანაცვლად აღრიცხოს ნებისმიერი იჯარა და დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენტები, ინდივიდუალური გარიგების სახით. ჯგუფმა ეს პრაქტიკული მიდგომა გამოიყენა.

2020 წლიდან ჯგუფი მეიჯარის სახით იყო წარმოდგენილი, რადგან ის ყიდულობს სხვადასხვა აღჭურვილობას, მანქანა-დანადგარებს და სხვ. პერსპექტიული კლიენტების საჭიროებების დაკმაყოფილების მიზნით, მათ იჯარით გასცემს ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობების და დაფარვის გრაფიკის საფუძველზე და გადასცემს უფლებას შესაბამის ქონებაზე სახელშეკრულებო გადახდების წარმატებით დასრულების შემდეგ.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენის გამო აქვს მიმდინარე იურიდიული თუ კონსტრუქციული ვალდებულება, მოსალოდნელია, რომ ჯგუფს მოეთხოვება ამ ვალდებულების გასტუმრება და შესაძლებელია ვალდებულების ოდენობის სათანადო სანდოობით განსაზღვრა.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ანგარიშსწორების მიზნით ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

უზრუნველყოფის საგანი

მომხმარებლის ვალდებულებასთან მიმართებაში ჯგუფი ისეთ უზრუნველყოფის საგანს იღებს, რომელსაც ის შესაბამისად მიიჩნევს. უზრუნველყოფის საგანი, ჩვეულებრივ, იღებს მომხმარებლის აქტივებზე გირაოს ფორმას და ჯგუფს ანიჭებს ამგვარი აქტივების მოთხოვნის უფლებას მომხმარებლის არსებულ და მომავალ ვალდებულებებთან მიმართებაში.

3. კრიტიკული მნიშვნელობის სააღრიცხვო განსჯა და შეფასების განუსაზღვრელობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი წყაროები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას, რომელიც მე-2 შენიშვნაშია აღწერილი, ჯგუფის ხელმძღვანელობას მოეთხოვება განსჯის, შეფასებისა და დაშვებების გამოყენება იმ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც სხვა წყაროებიდან მზა სახით ხელმისაწვდომი არ არის. ეს შეფასებები და მათთან დაკავშირებული დაშვებები ეყრდნობა ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა საპროგნოზო ინფორმაციას, რომლებიც აქტუალურად მიიჩნევა. ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდნენ ამ შეფასებებისგან.

შეფასებები და თანმდევი დაშვებები მუდმივად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასების გადასინჯვის აღიარება ხდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა ამ შეფასების გადახედვა, თუ ამ უკანასკნელს გავლენა აქვს მხოლოდ ამ პერიოდზე, ან გადახედვის პერიოდსა და სამომავლო პერიოდებში, თუ გადახედვა გავლენას ახდენს როგორც მიმდინარე, ისე სამომავლო პერიოდებზე.

შეფასების განუსაზღვრელობის ძირითადი წყაროები

ქვემოთ მოცემულია მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი ცვლილების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

ზარალის რეზერვი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის

ქვემოთ მოცემულია მნიშვნელოვანი დაშვებები, რომლებსა ხელმძღვანელობამ მიმართა ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში და რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდათ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებზე:

- **საპროგნოზო სცენარების განსაზღვრა:** მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას ჯგუფი იყენებს გონივრულ და მხარდამჭერ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეყრდნობა სხვადასხვა ეკონომიკური დრეივების მომავალ მოძრაობასთან დაკავშირებულ დაშვებებს და ამ დრეივების ერთმანეთზე მოქმედების წესს.
- **საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა:** როგორც მე-2 შენიშვნაში აღვნიშნეთ, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება, 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ოდენობით 1-ლი სტადიის აქტივებისთვის, ან არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - მე-2 ან მე-3 სტადიის აქტივებისთვის. აქტივი მე-2 სტადიაში გადადის, როდესაც მისი საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად გაიზარდება. იმის შეფასებისას, აქტივის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა, ჯგუფი ითვალისწინებს თვისებრივ და რაოდენობრივ, გონივრულ და მხარდამჭერ საპროგნოზო ინფორმაციას.
- **დეფოლტის ალბათობა (PD):** დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებულ მნიშვნელოვან ამოსავალ ინფორმაციას. დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეული დროის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის შესაძლებლობის შეფასება, რომლის დაანგარიშება მოიცავს განვლილ მონაცემებს, დაშვებებსა და მომავალი ვითარებების მოლოდინებს.
- **დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD):** LGD არის დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგის შეფასება. ის ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც სესხის გამცემი მოელის, უზრუნველყოფის საგნიდან და კრედიტის ხარისხის გაუმჯობესებიდან წარმოშობილი ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

როგორც 25-ე შენიშვნაშია აღწერილი, ჯგუფი იყენებს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც მოიცავს ამოსავალ მონაცემებს, რომლებიც, თავის მხრივ არ ეფუძნება ემპირიულ საბაზრო მონაცემებს, კონკრეტული ტიპის ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად. 25-ე შენიშვნაში მოცემულია დეტალური ინფორმაცია ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებების შესახებ, ასევე ამ დაშვებებისთვის მგრძობელობის დეტალური ანალიზი. ჯგუფის ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ შერჩეული შეფასების მეთოდები და გამოყენებული დაშვებები შესაბამისია ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის.

4. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	6 თვე 2024	6 თვე 2023
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი:		
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	66,115	56,737
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	54	46
	66,169	56,783
სხვა საპროცენტო შემოსავალი:		
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	2,656	2,178
	68,825	58,961
საპროცენტო ხარჯები		
ნასესხები სახსრები	(18,813)	(18,095)
გამომშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	(1,885)	(1,861)
სუბორდინირებული ვალი	(888)	(541)
საიჯარო ვალდებულება	(445)	(276)
თამასუქები	(212)	(7)
	(22,243)	(20,780)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	46,582	38,181

5. საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა

	6 თვე 2024	6 თვე 2023
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა (ზარალი)/შემოსულობა	(8,355)	4,603
წმინდა შემოსავალი/(ხარჯი) უცხოური ვალუტით ვაჭრობიდან	9,799	(2,604)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	1,444	1,999

6. საკომისიო შემოსავალი

	6 თვე 2024	6 თვე 2023
ფულადი გზავნილები	236	281
სესხთან დაკავშირებული სხვა მომსახურებები	144	93
გადახდები კომუნალურ მომსახურებებზე	19	25
სხვა საკომისიო შემოსავალი	396	140
	795	539

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

7. სხვა შემოსავალი

	6 თვე 2024	6 თვე 2023
შემოსულობა ტექნიკური მხარდაჭერიდან	40	470
საკონსულტაციო მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი - მმართველობითი საკონსულტაციო პროექტი	-	189
საკონსულტაციო მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი - მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების კომპეტენციების პროექტი	-	46
საკონსულტაციო მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი - მეწარმე ქალების პროექტი	-	40
სხვა შემოსავალი	90	16
	130	761

8. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	6 თვე 2024	6 თვე 2023
კომუნალური მომსახურება და კავშირგაბმულობა	894	921
პროგრამული უზრუნველყოფის ტექნიკური მხარდაჭერა და ტექნომსახურება	727	614
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	495	924
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	418	353
ბანკის საკომისიო გადახდები	415	335
სახარჯო მასალები და საოფისე აღჭურვილობა	410	446
დაზღვევა	400	346
საწევრო შენატანი	347	314
მარკეტინგი და რეკლამა	309	185
საწვავი და ტრანსპორტირება	297	266
მივლინებები	244	193
რემონტი და ტექნომსახურება	180	261
მოკლევადიან იჯარებსა და დაბალფასიან მუხლებთან დაკავშირებული ხარჯი	149	122
დაცვა	126	115
ზარალი სხვა არამოდებად აქტივებზე	110	77
პერსონალის გადამზადება და დასაქმება	55	112
ქველმოქმედება	11	3
სხვა	623	323
	6,210	5,910

9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
ნაღდი ფული	12,786	15,815
ნაშთები ბანკში	13,867	18,045
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	26,653	33,860

ჯგუფის არცერთი ნაშთი არ არის ვადაგადაცილებული. ზარალის რეზერვი არ არის აღიარებული ბანკებში არსებულ ბალანსებში მოკლევადიანი ხასიათის გამო. ჯგუფის ნაშთები მოიცავს მიმდინარე ანგარიშებს ქართულ ბანკებში და გამოიყენება ჯგუფის ყოველდღიური საოპერაციო მიზნებისათვის.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

2024 წლისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ჯგუფის ნაღდი ფული განთავსებულია ბანკებში, რომლებსაც „Fitch Ratings“ სარეიტინგო სააგენტოსგან მიღებული აქვთ B (მოკლევადიანი) და BB (გრძელვადიანი) რეიტინგები.

10. სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით

	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები		
წარმოქმნილი ფინანსური აქტივები		
სავალუტო სვოპის ხელშეკრულებები	6,226	-
მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები	<u>6,226</u>	<u>-</u>
	<u>2024 წლის 30 ივნისი</u>	<u>2023 წლის 30 ივნისი</u>
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით		
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები		
სავალუტო სვოპის ხელშეკრულებები	-	18,083
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით	<u>-</u>	<u>18,083</u>

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით სავალუტო ხელშეკრულებებს მოიცავს.

2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით წმინდა ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე, რომელიც სამართლიანი ღირებულებით არის აღიარებული მოგება-ზარალში 3,566 ათასი ლარის და 5,985 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად, წარმოადგენს ამ გარიგებების წმინდა გავლენას ჯგუფის შემოსავლებზე. ეს თანხები მოიცავს საოპერაციო დანახარჯებს, ე.ი. ნებისმიერ საზღაურს ან პროცენტს, რომლებიც ამ ჰეჯირების ინსტრუმენტს ერიცხება, ასევე კორექტირების ეფექტს მათი სამართლიანი ღირებულების განსასაზღვრად.

სავალუტო სვოპები

ჯგუფი ბანკებისგან მიღებული უცხოურ ვალუტაში განთავსებული ანაბრებით უზრუნველყოფილი კომპენსაციური სესხების არაწარმოებულ გარიგებებს და იმავე ბანკებში განთავსებულ ანაბრებს აერთიანებს წარმოებულ გარიგებებში, იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ გარიგებები (ანაბრის განთავსება და სესხის აღება) არსებითად იწვევს წარმოებულ ინსტრუმენტის წარმოქმნას. დასკვნა შემდეგ ინდიკატორებს ეფუძნება:

- ისინი ფორმდება ერთდროულად და ერთმანეთის გათვალისწინებით;
- მათ ერთი და იგივე კონტრაპენტი ჰყავთ;
- ისინი ერთსა და იმავე რისკთან არიან დაკავშირებული;
- არ არსებობს აშკარა ეკონომიკური საჭიროება ან არსებითი საქმიანი მიზანი გარიგებების ცალკე სტრუქტურულიზაციისთვის, რომელიც ვერ განხორციელდება ერთ გარიგებაში;

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

- არსებობს თავდაპირველი წმინდა ინვესტიცია, რომელიც უფრო ნაკლებია, ვიდრე სხვა სახის ინვესტიცია, რომელიც ანალოგიურად რეაგირებს მსგავს ცვლილებებზე საბაზრო ფაქტორებიდან და სამომავლო გეგმებიდან გამომდინარე.

	პირობითი თანხა	
	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
აშშ დოლარის გაყიდვა ლარის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	43,228	131,670
3-იდან 12 თვემდე	92,733	-
12 თვეზე მეტი	42,151	-
	178,112	131,670
აშშ დოლარის გაყიდვა ევროს ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	1,203	7,258
	1,203	7,258
აშშ დოლარის გაყიდვა შვეიცარიული ფრანკის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	1,033	2,909
	1,033	2,909
აშშ დოლარის გაყიდვა დიდი ბრიტანეთის გირვანქა სტერლინგის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	409	-
	409	-
აშშ დოლარის გაყიდვა რუსული რუბლის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	168	59
	168	59
ლარის გაყიდვა აშშ დოლარის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	5,166	8,200
12 თვეზე მეტი	286	-
	5,452	8,200
ევროს გაყიდვა ლარის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	2,497	3,502
3-იდან 12 თვემდე	30,082	-
	32,579	3,502
შვეიცარიული ფრანკის გაყიდვა აშშ დოლარის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	625	584
	625	584
ევროს გაყიდვა აშშ დოლარის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	301	-
	301	-
დიდი ბრიტანეთის გირვანქა სტერლინგის გაყიდვა აშშ დოლარის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	25	-
	25	-
ლარის გაყიდვა ევროს ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	-	596
	-	596

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

11. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
ძირითადი თანხა	469,648	404,327
დარიცხული პროცენტი	3,149	3,389
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(13,199)	(13,647)
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	459,598	394,069

მომხმარებლებზე გაცემული ყველა სესხი ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ჯამდება ერთგვაროვანი პროდუქტის ჯგუფების მიხედვით, როდესაც თითოეულ ჯგუფში სესხები მსგავსი მახასიათებლებით ხასიათდება, მათი მაჩვენებლების, დაკავშირებული რისკების და საბაზისო ბიზნეს პროცესების გათვალისწინებით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია სასესხო პროდუქტების ჯგუფების მიხედვით 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	ზარალის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება ამორტიზებული ღირებულებით
საცალო მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:			
მიკრო ბიზნეს-სესხები	131,072	(2,678)	128,394
სამომხმარებლო სესხები	109,807	(3,087)	106,720
სასოფლო-სამეურნეო სესხები	109,996	(4,599)	105,397
სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის	47,072	(1,994)	45,078
განვადება	42,838	(549)	42,289
სალომბარდო სესხები	18,055	(42)	18,013
იპოთეკური სესხები	13,957	(250)	13,707
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	472,797	(13,199)	459,598

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია სასესხო პროდუქტების ჯგუფების მიხედვით 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	ზარალის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება ამორტიზებული ღირებულებით
საცალო მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:			
მიკრო ბიზნეს-სესხები	104,538	(2,965)	101,573
სამომხმარებლო სესხები	94,109	(5,989)	88,120
სასოფლო-სამეურნეო სესხები	78,053	(1,898)	76,155
სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის	47,525	(293)	47,232
განვადება	44,188	(2,165)	42,023
სალომბარდო სესხები	20,010	(96)	19,914
იპოთეკური სესხები	19,293	(241)	19,052
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	407,716	(13,647)	394,069

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

12. წმინდა ინვესტიცია იჯარებში

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია საინვესტიციო სექტორების მიხედვით 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	ზარალის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება
მშენებლობა	4,228	(75)	4,153
ტრანსპორტირება და ლოგისტიკა	2,279	(31)	2,248
ვაჭრობა	2,047	(49)	1,998
მომსახურება	1,398	(20)	1,378
სოფლის მეურნეობა	979	(69)	910
წარმოება	752	(44)	708
სილამაზე და ჯანდაცვა	522	(45)	477
სამომხმარებლო	247	(2)	245
მანქანის დილერები	123	-	123
უძრავი ქონების განვითარება	112	-	112
ფინანსები	106	-	106
მეცნიერება და განათლება	102	(1)	101
ტურიზმი	13	-	13
ტელეკომუნიკაციები	7	-	7
სხვა	4	-	4
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	12,919	(336)	12,583

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია საინვესტიციო სექტორების მიხედვით 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	ზარალის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება
მშენებლობა	3,403	(91)	3,312
ტრანსპორტირება და ლოგისტიკა	1,335	(11)	1,324
ვაჭრობა	1,847	(18)	1,829
მომსახურება	1,170	(34)	1,136
სოფლის მეურნეობა	658	(51)	607
წარმოება	741	(4)	737
სილამაზე და ჯანდაცვა	477	(5)	472
სამომხმარებლო	1,591	(21)	1,570
უძრავი ქონების განვითარება	84	(1)	83
მეცნიერება და განათლება	10	-	10
ტურიზმი	21	-	21
ტელეკომუნიკაციები	7	-	7
სხვა	6	-	6
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	11,350	(236)	11,114

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

13. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

შენობა-ნაგებობები და საოფისე ფართები წარმოდგენილია ჯგუფის საფილიალო ქსელით, რომლებიც ქვეყნის მასშტაბით არის დაქირავებული; ავტოსატრანსპორტო საშუალებები მოიცავს ტრანსპორტირების მომსახურებებს, რომლებსაც ქირაობს ჯგუფი ავტომობილების მძღოლებთან ხელშეკრულების გაფორმების გზით. საშუალო შეწონილი იჯარის ვადა აქტივების გამოყენების უფლებისთვის 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით 4.2 და 4.4 წელს შეადგენს, შესაბამისად.

	შენობა-ნაგებობები და საოფისე ფართები	ავტოსატრანსპორტ ო საშუალებები	სულ
თვითღირებულება			
ნაშთი 2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	22,067	2,009	24,076
შესყიდვები	3,980	-	3,980
გაუქმება	51	-	51
იჯარების მოდიფიცირება	-	-	-
ნაშთი 2024 წლის 30 ივნისს	26,098	2,009	28,107
ცვეთა			
ნაშთი 2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(13,153)	(1,442)	(14,595)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(1,894)	(94)	(1,988)
ნაშთი 2024 წლის 30 ივნისს	(15,047)	(1,536)	(16,583)
საბალანსო ღირებულება			
2024 წლის 30 ივნისს	11,051	473	11,524
	შენობა-ნაგებობები და საოფისე ფართები	ავტოსატრანსპორტ ო საშუალებები	სულ
თვითღირებულება			
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	17,571	1,442	19,013
შესყიდვები	-	-	-
გაუქმება	-	-	-
იჯარების მოდიფიცირება	-	-	-
ნაშთი 2023 წლის 30 ივნისს	17,571	1,442	19,013
ცვეთა			
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(9,646)	(1,215)	(10,861)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(1,696)	(114)	(1,810)
ნაშთი 2023 წლის 30 ივნისს	(11,342)	(1,329)	(12,671)
საბალანსო ღირებულება			
2023 წლის 30 ივნისს	6,229	113	6,342

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

მოდრაობა საიჯარო ვალდებულებებში 2024 და 2023 წლების პირველი 6-თვიანი პერიოდისათვის იყო შემდეგი:

	<u>2024 წლის 30 ივნისი</u>	<u>2023 წლის 30 ივნისი</u>
ნაშთი 1 იანვარს	9,689	8,121
შესყიდვები	3,980	-
გაუქმება	-	-
მოდირიგირებები	-	-
საპროცენტო ხარჯი	445	276
საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა	440	(226)
იჯარის პროცენტის დაფარვა	(410)	(312)
იჯარის ძირითადი თანხის დაფარვა	(1,870)	(1,648)
ნაშთი 30 ივნისს	<u>12,274</u>	<u>6,211</u>

საშუალო შეწონილი იჯარის ვადა აქტივების გამოყენების უფლებაზე 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით 4.2 და 4.4 წელს შეადგენს, შესაბამისად, ხოლო მოიჯარის საშუალო შეწონილი ზღვრული სასესხო განაკვეთი, რომელიც საიჯარო ვალდებულებებზე ვრცელდება 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით 9.1% და 8.1% შეადგენს, შესაბამისად.

მოგება-ზარალში აღიარებული თანხები	<u>6 თვე 2024</u>	<u>6 თვე 2023</u>
ცვეთის ხარჯი	(1,988)	(1,810)
საპროცენტო ხარჯი	(445)	(276)
საკურსო სხვაობით განპირობებული (ზარალი)/შემოსულობა	(440)	226
მოკლევადიან იჯარებსა და დაბალფასიან მუხლებთან დაკავშირებული ხარჯები	(149)	(181)
შემოსულობა იჯარის გაუქმებიდან	51	-
სულ	<u>(2,971)</u>	<u>(2,041)</u>

2024 და 2023 წლების პირველი 6-თვიანი პერიოდისათვის ფულადი სახსრების მთლიანმა გასვლამ იჯარებზე, შესაბამისად, 2,421 ათასი ლარი და 2,097 ათასი ლარი შეადგინა. არ არსებობს საიჯარო გადახდები, რომ შეწყვეტის ოფციის მქონე საიჯარო გადახდებმა, რომლითაც სარგებლობა შესაძლებელია და რომლებთან დაკავშირებითაც საიჯარო ვალდებულება არ აღიარებულა 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

14. ძირითადი საშუალებები

	შენობა- ნაგებობები	ავტოსატრ ანსპორტო საშუალებ ები	ავეჯი	IT აღჭურვი ლობა	საიჯარო ქონების გაუმჯობესებ ა	სხვა	სულ
თვითღირებულება							
2024 წლის 1 იანვარს	105	1,186	1,508	6,870	6,902	4,439	21,010
შესყიდვები	-	134	48	86	409	207	884
გასვლები	-	-	(16)	(146)	-	(74)	(236)
2024 წლის 30 ივნისს	105	1,320	1,540	6,810	7,311	4,572	21,658
დაგროვილი ცვეთა							
2024 წლის 1 იანვარს	(57)	(1,071)	(1,307)	(4,309)	(6,285)	(3,994)	(17,023)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(2)	(32)	(27)	(331)	(87)	(56)	(535)
გასვლისას	-	-	16	142	-	72	230
ელიმინირებული							
2024 წლის 30 ივნისს	(59)	(1,103)	(1,318)	(4,498)	(6,372)	(3,978)	(17,328)
საბალანსო ღირებულება							
2024 წლის 30 ივნისს	46	217	222	2,312	939	594	4,330

	შენობა- ნაგებობები	ავტოსატრ ანსპორტო საშუალებ ები	ავეჯი	IT აღჭურვი ლობა	საიჯარო ქონების გაუმჯობესებ ა	სხვა	სულ
თვითღირებულება							
2023 წლის 1 იანვარს	105	1,194	1,378	6,088	6,561	4,262	19,588
შესყიდვები	-	13	39	138	45	45	280
გასვლები	-	(38)	(1)	-	(82)	-	(121)
2023 წლის 30 ივნისს	105	1,169	1,416	6,226	6,524	4,307	19,747
დაგროვილი ცვეთა							
2023 წლის 1 იანვარს	(53)	(1,019)	(1,232)	(3,678)	(5,835)	(3,799)	(15,616)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(2)	(55)	(48)	(382)	(268)	(139)	(894)
გასვლისას	-	38	2	-	80	-	120
ელიმინირებული							
2023 წლის 30 ივნისს	(55)	(1,036)	(1,278)	(4,060)	(6,023)	(3,938)	(16,390)
საბალანსო ღირებულება							
2023 წლის 30 ივნისს	50	133	138	2,166	501	369	3,357

სხვა ძირითადი საშუალებები უმეტესად მოიცავს უსაფრთხოების სისტემებს და გენერატორებს.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

15. არამატერიალური აქტივები

	არამატერიალური აქტივები
თვითღირებულება	
2024 წლის 1 იანვარს	10,452
შესყიდვები	1,312
2024 წლის 30 ივნისს	<u>11,764</u>
დაგროვილი ამორტიზაცია	
2024 წლის 1 იანვარს	(6,189)
წლის ამორტიზაცია	(890)
2024 წლის 30 ივნისს	<u>(7,079)</u>
საბალანსო ღირებულება	
2024 წლის 30 ივნისს	<u><u>4,685</u></u>
თვითღირებულება	
2023 წლის 1 იანვარს	8,889
შესყიდვები	974
2023 წლის 30 ივნისს	<u>9,863</u>
დაგროვილი ამორტიზაცია	
2023 წლის 1 იანვარს	(4,742)
წლის ამორტიზაცია	(739)
2023 წლის 30 ივნისს	<u>(5,481)</u>
საბალანსო ღირებულება	
2023 წლის 30 ივნისს	<u><u>4,382</u></u>

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფას და ლიცენზიებს, მათ შორის ადგილობრივად შემუშავებულ პროგრამულ უზრუნველყოფას 1,089 ათასი ლარისა და 757 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად, 2024 წლისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

16. სხვა აქტივები

	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
სხვა მოთხოვნები	3,522	2,775
სხვა მოთხოვნები ლიზინგზე	1,730	1,350
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(153)	(137)
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	5,099	3,988
დასაკუთრებული აქტივები	2,638	1,486
გადახდილი ავანსები	1,095	1,521
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	571	384
იჯარით გასაცემი წმინდა აქტივები	251	-
მარაგები	121	119
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	4,676	3,510
ყველა სხვა აქტივი	9,775	7,498

ჯგუფი ფლობს დასაკუთრებულ ქონებას, რომელიც გადაუხდელი სესხების დაფარვის სახით ჯგუფის მფლობელობაში გადასული მიწისა და შენობა-ნაგებობისგან შედგება. ჯგუფი გეგმავს ამ აქტივების გაყიდვას ჩვეული საქმიანობის პროცესში.

ჯგუფი რეგულარულად იქირავებს გარე შემფასებლებს დასაკუთრებული ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასების და ჩამოწერის საჭიროების გამოვლენის მიზნით.

17. თამასუქები

მოცემულ განმარტებით შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია პროცენტის თამასუქების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება. საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდობის რისკის ზომის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 27-ე შენიშვნაში.

ჯგუფის თამასუქების მოკლე და გრძელვადიანი კლასიფიკაცია არის შემდეგი:

	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
თამასუქები	520	-
მოკლევადიანი ვალდებულებები		
თამასუქები	7,634	115
სულ თამასუქები	8,154	115

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

ქვემოთ მოცემულია დაუფარავი თამასუქების პირობები:

		ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
	ვალუტა			საბალანსო ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
თამასუქები უზრუნველყოფის გარეშე	ლარი	11.00% - 14.50%	2024 – 2026	5,861	115
თამასუქები უზრუნველყოფის გარეშე	აშშ დოლარი	5.00% - 7.25%	2024 – 2025	2,171	-
თამასუქები უზრუნველყოფის გარეშე	ევრო	6.50%	2024	122	-
სულ თამასუქები				8,154	115

საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ცვლილებების შეჯერება:

	2024 წლის 1 იანვარი	თამასუქები ს გამოშვება	თამასუქები ს დაფარვა	პროცენტის დარიცხვა	პროცენტის გადახდა	საკურსო სხვაობით განპირობებ ული ზარალი	2024 წლის 30 ივნისი
თამასუქები	1,330	8,615	(2,035)	212	(89)	121	8,154
	2023 წლის 1 იანვარი	თამასუქები ს გამოშვება	თამასუქები ს დაფარვა	პროცენტის დარიცხვა	პროცენტის გადახდა	საკურსო სხვაობით განპირობებ ული ზარალი	2023 წლის 30 ივნისი
თამასუქები	-	108	-	7	-	-	115

თამასუქი

2023 წლის იანვარში ჯგუფმა დანერგა ფიზიკური პირებისგან, ინდივიდუალური მესაკუთრეებისა და სხვა არასაფინანსო იურიდიული პირებისგან სახსრების მოზიდვის გზა, თამასუქის პროდუქტის ფორმით, სახელწოდებით „მონეტა“, რა შემთხვევაშიც მონეტის მყიდველს შეუძლია არჩევანი გააკეთოს ორ შემდეგ შესაძლებლობას შორის: ა) ღია და დახურული თამასუქი, და ბ) პროცენტის გამოთხოვის სიხშირე, სახელშეკრულებო პირობებით.

დახურულ თამასუქს უფრო მაღალი საპროცენტო განაკვეთი ერიცხება, რადგან სესხის გამცემი იღებს ძირითად თანხას ერთჯერადი გადახდის გზით, ვადის ბოლოს. რაც შეეხება ღია თამასუქს, ინვესტირებული სახსრების განკარგვა ხდება კლიენტის გადაწყვეტილებით და მისი გატანა შესაძლებელია მოკლე შეტყობინების გზით. ამასთან, სესხის გამცემს თავისი შეხედულებისამებრ შეუძლია მიიღოს საპროცენტო შემოსავალი მითითებული სიხშირით ან მთლიანი თანხის სახით, ვადის ბოლოს.

თამასუქი მეტწილად მოკლე-ვადიანი ინსტრუმენტია, თუმცა ჯგუფმა გააფორმა რამდენიმე საშუალო-ვადიანი გარიგებაც. ღია თამასუქის ოდენობა 100 ათასი ლარიდან (ან ეკვივალენტი) 1,000 ათას ლარამდე

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

(ან ეკვივალენტი) განისაზღვრება ხოლო დახურული თამასუქის შემთხვევაში - მაქსიმალური ოდენობა 3,000 ათასი ლარია (ან ეკვივალენტი).

კოვენანტების მოთხოვნები

თამასუქებზე კოვენანტების მოთხოვნები არ ვრცელდება.

18. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

მოცემულ განმარტებით შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია პროცენტის სავალო ფასიანი ქაღალდების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება. საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდობის რისკის ზომის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 27-ე შენიშვნაში.

ჯგუფის ფასიანი ქაღალდების მოკლე და გრძელვადიანი კლასიფიკაცია არის შემდეგი:

	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
<i>გრძელვადიანი ვალდებულებები</i>		
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	24,764
<i>მოკლევადიანი ვალდებულებები</i>		
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	26,357	1,561
სულ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	26,357	26,325

დაუფარავი გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების პირობები შემდეგია:

			2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი	
	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	საბალანსო ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები უზრუნველყოფის გარეშე	ლარი	4.75% + 6-თვე თბილისის ბანკთაშორისი განაკვეთი (TIBR)	2025	26,357	26,325
სულ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები				26,357	26,325

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ცვლილებების შეჯერება:

	2024 წლის 1 იანვარი	თამასუქები ს გამოშვება	თამასუქები ს დაფარვა	პროცენტის დარიცხვა	პროცენტის გადახდა	საკურსო სხვაობით განპირობებ ული ზარალი	2024 წლის 30 ივნისი
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	26,406	-	-	1,885	(1,934)	-	26,357

	2024 წლის 1 იანვარი	თამასუქები ს გამოშვება	თამასუქები ს დაფარვა	პროცენტის დარიცხვა	პროცენტის გადახდა	საკურსო სხვაობით განპირობებ ული ზარალი	2024 წლის 30 ივნისი
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	25,000	-	1,861	(536)	-	26,325

კორპორაციული ობლიგაციები

2023 წლის თებერვალში ჯგუფმა გამოუშვა 25,000 ათასი ლარის ნომინალური ღირებულების მქონე რეგიონში პირველი სერტიფიცირებული გენდერული ობლიგაცია, რომლის მთავარი ინვესტორი (75%) აზიის განვითარების ბანკი იყო, ხოლო თანა-დამფინანსებელი ადგილობრივი კომერციული ბანკი (25%). ობლიგაციის დაფარვის ვადაა 2 წელი და მის ნომინალურ თანხაზე ირიცხება წლიური სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი თბილისის 6-თვიან ბანკთაშორის განაკვეთს პლუს 4.75%-ის ოდენობით.

კოვენანტების მოთხოვნები

ჯგუფი ვალდებულია დააკმაყოფილოს ფინანსური კოვენანტების მოთხოვნები გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან მიმართებით. ეს კოვენანტები მოიცავს მითითებულ კოეფიციენტებს, ასევე ნასესხები სახსრების დონის, ლიკვიდობის, მომგებიანობისა და რისკის დაფარვის კოეფიციენტებს. 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ჯგუფი სრულად აკმაყოფილებს ამ ფინანსურ ვალდებულებებს.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

19. ნასესხები სახსრები

მოცემულ განმარტებით შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია პროცენტური სესხებისა და ნასესხები სახსრების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება. საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდობის რისკის ზომის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 27-ე შენიშვნაში.

ჯგუფის ნასესხები სახსრების მოკლე და გრძელვადიანი კლასიფიკაცია არის შემდეგი:

	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
<i>გრძელვადიანი ვალდებულებები</i>		
ნასესხები სახსრები	211,910	183,513
<i>მოკლევადიანი ვალდებულებები</i>		
ნასესხები სახსრები	155,051	129,627
სულ ნასესხები სახსრები	366,961	313,140

ქვემოთ მოცემულია დაუფარავი ნასესხები სახსრების პირობები:

				2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	საბალანსო ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
საფინანსო დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	ლარი	11.00% - 15.38%	2023 – 2028	189,877	195,512
საფინანსო დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	აშშ დოლარი	5.25% - 9.89%	2024 – 2028	143,908	117,628
საფინანსო დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	ევრო	6.38% - 6.50%	2026 – 2027	33,176	-
სულ ნასესხები სახსრები				366,961	313,140

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ცვლილებების შეჯერება:

	2024 წლის 1 იანვარი	თამასუქები ს გამოშვება	თამასუქები ს დაფარვა	პროცენტის დარიცხვა	პროცენტის გადახდა	საკურსო სხვაობით განპირობებ ული ზარალი	2024 წლის 30 ივნისი
ნასესხები სახსრები	332,303	142,709	(114,900)	18,813	(19,383)	7,419	366,961

	2023 წლის 1 იანვარი	თამასუქები ს გამოშვება	თამასუქები ს დაფარვა	პროცენტის დარიცხვა	პროცენტის გადახდა	საკურსო სხვაობით განპირობებ ული შემოსულობ ა	2023 წლის 30 ივნისი
ნასესხები სახსრები	342,923	95,097	(119,691)	18,095	(19,189)	(4,095)	313,140

აუთენტიკაციის საკრედიტო ხაზები

2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰქონდა საკრედიტო ხაზი 23,000 ათასი ლარისა და 20,000 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად, რომლებსაც მომდევნო წელს გასდიოდა ვადა. ამ ინსტრუმენტებს განახლებადი ხასიათი აქვთ და მოქმედებს დაფარვის ვადამდე. ჯგუფს აქვს შესაძლებლობა საჭიროებიდან გამომდინარე გამოითხოვოს ან დაფაროს სასურველი ოდენობის თანხა, საბაზისო საკრედიტო ხაზის ლიმიტის ფარგლებში, ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციებისა და ლიკვიდობის მართვის საჭიროებების მიზნით. შესაბამისი პერიოდის ბოლოს მდგომარეობით გამოუყენებელი თანხები 3,650 ათასი ლარი და 7,989 ათასი ლარი იყო, შესაბამისად.

კოვენანტების მოთხოვნები

ჯგუფი ვალდებულია დააკმაყოფილოს ფინანსური კოვენანტების მოთხოვნები ზემოთ აღწერილ ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებით. ეს კოვენანტები მოიცავს მითითებულ კოეფიციენტებს, ასევე ნასესხები სახსრების დონის, ლიკვიდობის, მომგებიანობისა და რისკის დაფარვის კოეფიციენტებს.

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ჯგუფი არღვევს ერთი ინვესტორის მიერ დაწესებულ ერთ კოვენანტს, თუმცა მხარეები შეთანხმდნენ, ამ მოთხოვნის ცვლილება მომავალი გარიგების დადებისას გაითვალისწინონ, მანამდე კი კრედიტორმა ცნობად მიიღო ფაქტი და არ აპირებს თანხის სასწრაფო წესით გამოთხოვას.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

20. სუბორდინირებული ვალი

მოცემულ განმარტებით შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია პროცენტური სუბორდინირებული ვალის სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება. საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდობის რისკის ზომის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 27-ე შენიშვნაში.

ჯგუფის სუბორდინირებული ვალის მოკლე და გრძელვადიანი კლასიფიკაცია არის შემდეგი:

	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
სუბორდინირებული ვალი	20,086	16,102
მოკლევადიანი ვალდებულებები		
სუბორდინირებული ვალი	3,288	151
მთლიანი სუბორდინირებული ვალი	23,374	16,253

ქვემოთ მოცემულია დაუფარავი სუბორდინირებული ვალის პირობები:

სესხის გამცემი	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	2024 წლის	2023 წლის 30
				30 ივნისი	ივნისი
				საბალანსო ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
საფინანსო დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	აშშ დოლარი	7.80% - 12.05%	2025 – 2030	23,374	16,253
მთლიანი სუბორდინირებული ვალი				23,374	16,253

გაკოტრების შემთხვევაში სუბორდინირებული ვალის დაფარვა განხორციელდება ჯგუფის ყველა სხვა ვალდებულების სრულად დაფარვის შემდეგ.

საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ცვლილებების შეჯერება:

	2024 წლის	თამასუქები	თამასუქები	პროცენტის	პროცენტის	საკურსო	2024 წლის
	1 იანვარი	ს გამოშვება	ს დაფარვა	დარიცხვა	გადახდა	ული განპირობებ ზარალი	
სუბორდინირებული ვალი	16,867	5,404	-	888	(750)	965	23,374

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

	2023 წლის 1 იანვარი	თამასუქები ს გამოშვება	თამასუქები ს დაფარვა	პროცენტის დარიცხვა	პროცენტის გადახდა	საკურსო სხვაობით განპირობებ ული	2023 წლის 30 ივნისი
						შემოსულობ ა	
სუბორდინირებული ვალი	13,576	7,853	(4,689)	541	(584)	(444)	16,253

კოვენანტების მოთხოვნები

ჯგუფი ვალდებულია დააკმაყოფილოს ფინანსური კოვენანტების მოთხოვნები სუბორდინირებულ სესხთან დაკავშირებით, თუმცა ამ ვალდებულებების შეუსრულებლობა არ გამოიწვევს დეფოლტს, თუ ვალი აკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრულ კრიტერიუმებს მარეგულირებელ კაპიტალში მისი ჩართვის შესახებ. 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ჯგუფი სრულად აკმაყოფილებს ამ ფინანსურ ვალდებულებებს.

21. სხვა ვალდებულებები

	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
მომავალი დაფარვისთვის მიღებული გადახდები	7,633	7,447
ვალდებულებები მომწოდებლების მიმართ	2,386	2,839
დასაკმებულთა ანაზღაურების დარიცხვები	1,342	379
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	676	439
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	12,037	11,104
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები	25	20
სულ სხვა არაფინანსური ვალდებულებები	25	20
სულ სხვა ვალდებულებები	12,062	11,124

2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით მომავალი დაფარვისთვის მიღებული გადახდები 7,633 ათასი ლარისა და 7,447 ათასი ლარის ოდენობით შესაბამისად წარმოადგენს მომხმარებლების მიერ წინასწარ გადახდილ თანხებს, რომლითაც იფარება მათი შესაბამისი მომდევნო სასესხო ვალდებულებები, მათი სახელშეკრულებო გრაფიკების შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ წინსწრებით დაფარვას ინარჩუნებს შუალედურ ანგარიშზე - როგორც ვალდებულებას მომხმარებლების წინაშე - გრაფიკით განსაზღვრული ფაქტობრივი გადახდის თარიღამდე და ის არ მიმართავს სესხის სასწრაფო წესით დაფარვას, და მომხმარებლებს წინსწრებით დაფარვისთვის ჯარიმას არ ერიცხებათ. თანხები ყოველთვის იფარება ერთი თვის ვადაში და შესულია ლიკვიდობის ყველაზე ადრეულ ფულში.

2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე 676 ათასი ლარისა და 439 ათასი ლარის ოდენობით (შესაბამისად) წარმოადგენს სესხის დაფარვას კლიენტების ფაქტობრივად დასაფარავ თანხებზე მეტი ოდენობით. თანხები მომხმარებლების წინაშე ჯგუფის ვალდებულებად რჩება 3 წლის განმავლობაში სესხის დახურვის შემდეგ, რა დროსაც თანხები შესაძლოა მოთხოვნილ იქნას ნებისმიერ დროს და ისინი სასწრაფო წესით დაფარვის საგანს წარმოადგენს. სამწლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ თანხები ჯგუფის მოგებაში აღიარდება.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

22. სააქციო კაპიტალი და რეზერვები

სააქციო კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით იდენტურია:

აქციონერი	აქციების რაოდენობა	ჩვეულებრივი/ არა გამოსყიდვადი პრივილეგირებული	აქცია %	ხმის უფლებები	კაპიტალი ათასი ლარი
AGRIF COÖPERATIEF U.A.	1,186,157	ჩვეულებრივი	38.75%	38.75%	1,185
DWM Funds S.C.A-SICAV SIF	378,719	ჩვეულებრივი	12.37%	12.37%	379
ინდივიდუალური აქციონერები	1,496,306	ჩვეულებრივი	48.88%	48.88%	1,497
	3,061,182		100.00%	100.00%	3,061
DWM Funds S.C.A-SICAV SIF	304,613	პრივილეგირებული	53.12%	0.00%	305
AGRIF COÖPERATIEF U.A.	268,781	პრივილეგირებული	46.88%	0.00%	269
	573,394		100.00%	0.00%	574

ყველა ჩვეულებრივ აქციას აქვს ნომინალური ღირებულება 1 ლარი და ისინი სრულად არის დაფარული.

ყველა ჩვეულებრივი და პრივილეგირებული აქცია თანაბრად ნაწილდება ჯგუფის ნარჩენ აქტივებთან მიმართებაში, თუმცა, გაკოტრების შემთხვევაში პრივილეგირებულ აქციებს უპირატესობა აქვთ ჩვეულებრივ აქციებთან მიმართებით. მეორეს მხრივ, პრივილეგირებული აქციების მფლობელებს ხმის უფლებები არ აქვთ.

საემისიო შემოსავალი

საემისიო შემოსავალი წარმოადგენს თანხას, რომელიც მიიღება აქციის სარეგისტრაციო ღირებულებაზე დამატებით. შესაბამისად, მისი გამომუშავება შესაძლებელია იგივე წყაროებიდან, როგორც სააქციო კაპიტალი - აქციების ფაქტობრივი გამოშვება.

2024 წლის 30 ივნისითა და 2023 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდებისათვის საემისიო შემოსავალმა 22,110 ათასი ლარი შეადგინა.

დივიდენდები

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და ასევე ჯგუფის ყოველწლიურ და საერთო კრებებზე აქვთ ერთ აქციაზე ერთი ხმის უფლება.

პრივილეგირებული აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან მიიღონ დივიდენდები წლიური საპროცენტო განაკვეთით 10%. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, დივიდენდის ნებისმიერი დაპირება ბათილია და ეფუძნება წლის მოგებას და ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებას.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

აქციონერების გადაწყვეტილების საფუძველზე, 2023 ფინანსური წლის შედეგებზე დაყრდნობით, გამოცხადდა და პრივილეგირებული აქციონერებისთვის გადახდილ იქნა 997 ათასი ლარის ოდენობით დივიდენდები, ერთ აქციაზე 1.74 ლარის ოდენობით.

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ჯგუფის გასანაწილებელი რეზერვები იზღუდება გაუნაწილებელი მოგების ნაშთით, რომელიც ჯგუფის ფასს (IFRS) სტანდარტების მიხედვით მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაშია შესული.

23. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავები

ჩვეული საქმიანობის პროცესში შესაძლებელია ჯგუფის წინააღმდეგ სარჩელი აღიძრას. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ თუ რაიმე სარჩელის გამო კომპანიას დაეკისრება პასუხისმგებლობა, ამ პასუხისმგებლობის მთლიანი მოცულობა უარყოფითად არ იმოქმედებს ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

საგადასახადო გარემო

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს, და შესაძლოა ხშირი იყოს ცვლილებები. ამ გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში შექმნას საგადასახადო რისკები, რომლებიც უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სხვა განვითარებულ ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მას დარიცხული აქვს ყველა ვადადამდგარი საგადასახადო თანხა და შესაბამისად კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში რეზერვი არ გაკეთებულა.

საოპერაციო გარემო

საქართველოს მსგავსი განვითარებადი ბაზრები განვითარებულ ბაზრებზე მეტ სხვადასხვა სახის რისკს გასწევენ; ეს მოიცავს ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და სოციალურ, ასევე იურიდიულ და საკანონმდებლო რისკებს. საქართველოში ბიზნესებზე მოქმედი კანონმდებლობები და ნორმატიული აქტები სწრაფად ვითარდება საგადასახადო და მარეგულირებელი ჩარჩოებით, განსხვავებული ინტერპრეტაციების გამო. საქართველოს ეკონომიკის მომავალ მიმართულებაზე მნიშვნელოვნად მოქმედებს მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და ფულად-საკრედიტო პოლიტიკები, სამართლებრივ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოში მიმდინარე მოვლენებთან ერთად.

ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოში რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, რომლებიც დიდწილად უკავშირდება საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანების გეგმას. წლების განმავლობაში განხორციელებული საკანონმდებლო ცვლილებები კვლავ ხორციელდება, ევროკავშირში საქართველოს გაწევრიანების სამოქმედო გეგმის განვითარებასთან ერთად კიდევ უფრო მეტია მოსალოდნელი.

ამასთან, 2023 წელს საქართველომ მიიღო ევროკავშირის კანდიდატის სტატუსი, რომელმაც ხელი შეუწყო მომხმარებელთა და ბიზნესების ნდობის ზრდას.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

24. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები

კონტროლი

2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ჯგუფზე მნიშვნელოვანი გავლენის მქონე აქციონერები არიან „AGRIF COÖPERATIEF U.A.“ და „DWM Funds S.C.A-SICAV SIF“ 38.75% და 12.37% წილით, შესაბამისად (იხილეთ 22-ე შენიშვნა).

ოპერაციები სამეთვალყურეო და აღმასრულებელი საბჭოების წევრებთან

თანამშრომლებზე გაწეულ ხარჯში ჩართული მთლიანი ანაზღაურება და ხელმძღვანელობის საკონსულტაციო მომსახურების საფასური 2024 წლისა და 2023 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდებისათვის ასეთია:

	<u>6 თვე 2024</u>	<u>6 თვე 2023</u>
ხელფასები და პრემიები	1,300	1,001
საკონსულტაციო მომსახურების საფასური	266	246
	<u>1,566</u>	<u>1,247</u>

2024 წლისა და 2023 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდებისათვის მოზიდული მთლიანი თანხები იყო შემდეგი:

	<u>ტრანზაქციის ღირებულება 6 თვე 2024</u>	<u>ტრანზაქციის ღირებულება 6 თვე 2023</u>	<u>დაუფარავი ნაშთი 2024 წლის 30 ივნისი</u>	<u>დაუფარავი ნაშთი 2023 წლის 30 ივნისი</u>
თამასუქი	-	-	225	-
საპროცენტო ხარჯი	7	-	9	-

სხვა საოპერაციო ხარჯებში შესულია 2 ათასი ლარის ოდენობით სამივლინებო ხარჯები (2023 წლის 6 თვე=: ნული ლარი).

25. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფასს (IFRS) სტანდარტები სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს, როგორც ფასს, რომლის მიღებაც მოხდებოდა აქტივის გასაყიდად ან ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობით ოპერაციაში ვალდებულების გადასაცემად.

ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება ჯგუფის მიერ განისაზღვრა ბაზრის ხელმისაწვდომი ინფორმაციის და შესაბამისი შეფასების მეთოდების გამოყენებით. თუმცა ბაზრის მონაცემების ინტერპრეტირებისთვის საჭიროა განსჯის გამოყენება, სავარაუდო სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრად. საქართველო განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის მახასიათებლების ჩვენებას და ეკონომიკური პირობები განაგრძობს ფინანსურ ბაზრებზე აქტივობების მოცულობის შეზღუდვას. საბაზრო კოტირებები შესაძლოა ვადაგასული იყოს ან ასახავდეს სასწრაფო გაყიდვის გარიგებებს. შესაბამისად ისინი არ მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად ხელმძღვანელობამ გამოიყენა ყველა ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაცია.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

ჯგუფი სამართლიან ღირებულებებს აფასებს სამართლიანი ღირებულების შემდეგი იერარქიით, რომელიც ასახავს შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას:

- 1-ლი დონე: ანალოგიური ინსტრუმენტის კოტირებული საბაზრო ფასი (გაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე.
- მე-2 დონე: პირველ დონეში შესული კოტირებული ფასების გარდა სხვა პირდაპირ (ანუ ფასების სახით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან მიღებული) დაკვირვებადი მონაცემები. ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც ფასდება შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე; მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები ისეთ ბაზრებზე, რომლებიც ნაკლებად აქტიურად ითვლება; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რა შემთხვევაშიც, შეფასებაში მონაწილე ყველა მნიშვნელოვანი მონაცემი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არის ბაზრიდან მოპოვებადი.
- მე-3 დონე: არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები. ეს კატეგორია მოიცავს ყველა ინსტრუმენტს, რომელთა შეფასების მეთოდიც ეყრდნობა ისეთ ინფორმაციას, რომელიც არ შეიცავს ემპირიულ და არაემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს, მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასების საფუძველზე, რა შემთხვევაშიც მნიშვნელოვანი არაემპირიული კორექტირებები ან დაშვებებია საჭირო ამ ინსტრუმენტებს შორის განსხვავებების ასახვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც მუდმივად არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით (თუმცა მოთხოვნილია განმარტებითი შენიშვნები სამართლიანი ღირებულების შესახებ).

მოკლევადიანი (3 თვეზე ნაკლები) დაფარვის ვადის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის ნავარაუდევია, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მათ სამართლიან ღირებულებას არის მიახლოებული. ეს დაშვება ასევე გამოიყენება მოთხოვნამდე ანაზრებთან და დაფარვის ვადის არმქონე მიმდინარე ანგარიშებთან მიმართებით.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები – ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება, რომელიც მათ მიმდინარე სამართლიან ღირებულებასთან არის მიახლოებული.

სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები – სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები უმეტესად მოიცავს მოკლევადიან მოთხოვნებსა და ვალდებულებებს, შესაბამისად საბალანსო ღირებულება მიიჩნევა მათი სამართლიანი ღირებულების გონივრულ შეფასებად.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები - ფიქსირებულ-პროცენტული ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების საფუძველზე, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული ოდენობით, მსგავსი საკრედიტო რისკის და დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის. დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია ვალუტაზე, ინსტრუმენტის დაფარვის ვადასა და კონტრაქტის საკრედიტო რისკზე.

ნასესხები სახსრები, გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, თამასუქები და სუბორდინირებული ვალი – სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ზოგადად მიღებული შეფასების მოდელით, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის საფუძველზე ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

საპროცენტო განაკვეთების გამოყენებით. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ცვლადი განაკვეთით ნასესხები სახსრების მიღება შესაძლოა ჩაითვალოს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთად.

საიჯარო ვალდებულება - საიჯარო ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით შემცირებულ მოსალოდნელ მომავალ ფულად ნაკადებს. დისკონტირების განაკვეთი დამოკიდებულია ინსტრუმენტების ვალუტასა და ვადიანობაზე. საიჯარო ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება მის თვითღირებულებას უახლოვდება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებები, რომლებიც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაშია აღიარებული.

	სამართლიანი ღირებულების იერარქია	2024 წლის 30 ივნისი		2023 წლის 30 ივნისი	
		საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	მე-3 დონე	459,598	470,487	394,069	403,031
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	მე-3 დონე	12,583	12,583	11,114	11,114
სხვა ფინანსური აქტივები	მე-3 დონე	5,099	5,099	3,988	3,988
საიჯარო ვალდებულება	მე-3 დონე	12,274	12,274	6,211	6,211
თამასუქები	მე-3 დონე	8,154	8,154	115	115
გამომშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	მე-3 დონე	26,357	26,357	26,325	26,325
ნასესხები სახსრები	მე-3 დონე	366,961	366,363	313,140	313,295
სუბორდინირებული ვალი	მე-3 დონე	23,374	23,100	16,253	16,261
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	მე-3 დონე	12,037	12,037	11,104	11,104

ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც პერიოდულად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით ფასდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია ამ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის შესახებ (კონკრეტულად, შეფასების მეთოდ(ებ)ი და გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები).

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	სამართლიანი ღირებულება		სამართლიანი ღირებულება ის იერარქია	შეფასების მეთოდ(ებ)ი და მნიშვნელოვანი ამოსავალი მონაცემ(ებ)ი	არაემპირიული მნიშვნელოვანი არაემპირიული	ამოსავალი მონაცემების და
	2024 წლის 30 ივნისი	2024 წლის 30 ივნისი			ლი	სამართლიანი ღირებულების თანაფარდობა
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	6,226	-	მე-2 დონე	მომავალი ფულადი ნაკადები ფასდება ფორვარდული გაცვლითი კურსის (ემპირიული ფორვარდული გაცვლითი კურსიდან	N/A	N/A
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	18,083	მე-2 დონე	საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღში) და სახელშეკრულებო ფორვარდული განაკვეთების საფუძველზე.		

ჯგუფი იყენებს ფართოდ აღიარებულ შეფასების მოდელებს იმისათვის, რომ განსაზღვროს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, მაგალითად, როგორც არის უცხოური ვალუტის გაცვლის ხელშეკრულებები და სავალუტო სვოპები, რომელთათვისაც გამოიყენება მხოლოდ ხელმისაწვდომი საბაზრო მონაცემები და საჭიროებს ნაკლებ განსჯასა და შეფასებას ხელმძღვანელობის მხრიდან.

26. კაპიტალის მართვა

კაპიტალის შენარჩუნებისას ჯგუფის მიზნებია:

- უზრუნველყოს ჯგუფის ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენის უნარი, რომ მან შეძლოს აქციონერებისთვის უკუგების მოტანის გაგრძელება; და
- აქციონერებისთვის ადეკვატური უკუგების უზრუნველყოფა რისკის დონის შესაბამისი ფასწარმოქმნის მომსახურებებით.

ჯგუფი განსაზღვრავს კაპიტალის რაოდენობას, რომელსაც ის რისკის პროპორციულად მოითხოვს. ჯგუფი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციისა და საიჯარო აქტივების რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტორების მიზნით, ჯგუფმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად.

ჯგუფი შესაბამისობაშია მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნებთან - საკუთარ კაპიტალში განხორციელებული მინიმალური ფულადი შენატანი არ უნდა იყოს 1,000 ათას ლარზე ნაკლები.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

2018 წლის 1 სექტემბერიდან ჯგუფს ასევე ვალდებულება აქვს დააკმაყოფილოს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ განსაზღვრული ფინანსური მოთხოვნები, როგორც არის: კაპიტალის ადეკვატურობა, ლიკვიდობა, ქონებრივი ინვესტიცია, ინვესტიცია, დაგირავებული აქტივებისა და ინსაიდერების საკრედიტო კოეფიციენტები. შესაბამისობა ამ კოეფიციენტებთან ყოველთვიურად კონტროლირდება სებ-ის მიერ.

სებ-ის რეგულაციების შესაბამისად, ჯგუფი ვალდებულია იქონიოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის მინიმალური დონე სულ მცირე 18%-ის ოდენობით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შესახებ, 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით. დაანგარიშების საფუძველია სებ-ის წესები და სახელმძღვანელო მითითებები, რომლებიც მარეგულირებლის მიერ არის გაცემული და მის მიერ კონტროლირდება, და არა ფასს (IFRS) სტანდარტები:

	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
სააქციო კაპიტალი	3,635	3,635
საემისიო კაპიტალი	22,110	22,110
გაუნაწილებელი მოგება	68,964	52,527
უფლებამოსილი სუბორდინირებული ვალი	15,174	11,518
საზედამხედველო კაპიტალი დაქვითვამდე	109,883	89,790
მინუს: არამატერიალური აქტივები	(4,613)	(4,316)
მინუს: ინვესტიციები შვილობილ საწარმოში	(610)	(385)
საზედამხედველო კაპიტალი	104,660	85,089
	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
მთლიანი აქტივები დაქვითვამდე	533,297	466,812
მინუს: არამატერიალური აქტივები	(4,613)	(4,316)
მინუს: ინვესტიციები შვილობილ საწარმოში	(610)	(385)
მთლიანი აქტივები დაქვითვის შემდეგ	528,074	462,111
	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	19.82%	18.41%

ჯგუფი ასევე აკონტროლებს თავისი კაპიტალის ადეკვატურობის დონეს სასესხო კოვენანტებთან შესაბამისობაზე, რომელიც დაანგარიშდება სესხის გამცემების მოთხოვნების შესაბამისად. ვალდებულებასთან შესაბამისობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია იხილეთ მე-19 შენიშვნაში.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

27. რისკის მართვის პოლიტიკა

რისკის მართვას არსებითი მნიშვნელობა აქვს ბიზნესისთვის და ასევე არსებით ელემენტს წარმოადგენს ჯგუფის ოპერაციებისთვის. ჯგუფის ძირითადი რისკებია საბაზრო, საკრედიტო და ლიკვიდობის რისკები.

რისკის მართვის პოლიტიკის მიზანია ჯგუფის წინაშე არსებული რისკების განსაზღვრა, გაანალიზება და მართვა, სათანადო საკრედიტო ლიმიტებისა და კონტროლის მექანიზმების დაწესება, რისკის დონეების მუდმივი მონიტორინგი და ლიმიტების დაცვა. რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცედურები რეგულარულად გადაიხედება, რომ ასახავდეს საბაზრო პირობებსა და ბაზარზე შეთავაზებულ პროდუქტებსა და მომსახურებებში მომხდარ ცვლილებებს და ახალ საუკეთესო პრაქტიკას.

სამეთვალყურეო საბჭოს თავის კომიტეტებთან ერთად აქვს მთლიანი პასუხისმგებლობა რისკის მართვის სტრუქტურის მიმოხილვაზე, მნიშვნელოვანი რისკების მართვის მიმოხილვასა და თავისი რისკების მართვის პოლიტიკებისა და პროცედურების გადახედვაზე, ასევე მნიშვნელოვანი მსხვილი დაქვემდებარებების დამტკიცებაზე.

ჯგუფის აღმასრულებელი საბჭოს რისკების მართვის კომიტეტი და ფინანსური დეპარტამენტი პასუხს აგებენ რისკის შემსუბუქების ღონისძიებების გაკონტროლებასა და განხორციელებაზე, ასევე იმის დამტკიცებაზე, რომ ჯგუფი ფუნქციონირებს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში. რისკის მართვის განყოფილების უფროსი პასუხისმგებელია რისკის ზოგადი მართვისა და შესაბამისობის ფუნქციებზე, როგორც ფინანსური, ისე არაფინანსური რისკების განსაზღვრის, შეფასების, მართვისა და ანგარიშგების საყოველთაო პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვის უზრუნველყოფაზე. ის პირდაპირ აღმასრულებელი საბჭოს წინაშე ანგარიშვალდებული.

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკები, პორტფელურ და საოპერაციო დონეებზე, იმართება და კონტროლირდება საკრედიტო კომიტეტების და აქტივ-პასივების კომიტეტის სისტემებით. იმისათვის, რომ მიღებულ იქნას ეფექტური გადაწყვეტილებები, ჯგუფი ადგენს საკრედიტო კომიტეტის იერარქიას, რაც დამოკიდებულია წარსადაგენი სამუშაოს სახეობასა და რაოდენობაზე.

მთელი ორგანიზაციის მასშტაბით ხდება გარე და შიდა რისკის ფაქტორების განსაზღვრა და მართვა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკის ფაქტორების სრული სპექტრისა და რისკის შემცირების არსებული პროცედურების რწმუნების დონის განსაზღვრას. სტანდარტული საკრედიტო და საბაზრო რისკის ანალიზისგან განცალკევებით, რისკების მართვის დეპარტამენტი აკონტროლებს ფინანსურ და არაფინანსურ რისკებს რეგულარული შეხვედრების ჩატარებით საოპერაციო ერთეულებთან, რათა მიღებულ იქნას ექსპერტის დასკვნები მათი მართვის სფეროში.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ჯგუფის ფინანსური დანაკარგის რისკი, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მომხმარებელი ან კონტრაქტის ვერ შეასრულებს თავის სახელმეკრულებო ვალდებულებებს.

ჯგუფს აქვს შემუშავებული კრედიტის მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, ჰყავს საკრედიტო კომიტეტი და სხვა ანალიტიკური სამსახურები, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან სესხის განაცხადის ანალიზზე, საკრედიტო რისკების შეფასებასა და შემცირებაზე. საკრედიტო პოლიტიკა (საკრედიტო სახელმძღვანელოს ფორმით) გადაიხედება და მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

საკრედიტო პოლიტიკა ადგენს:

- სასესხო განაცხადების შემოწმების და დამტკიცების პროცედურებს;
- მსესხებელთა კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდებს;
- უზრუნველყოფის საგნის შეფასების მეთოდებს;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო დავალიანებების მიმდინარე მონიტორინგის პროცედურებს.

საკრედიტო კომიტეტი უფლებამოსილია მიიღოს საბოლოო გადაწყვეტილება სესხზე განაცხადების დაფინანსების ან უარყოფის შესახებ. კომიტეტისთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი სესხები ეყრდნობა საკრედიტო პოლიტიკით დადგენილ ლიმიტებს.

საკრედიტო კომიტეტისთვის მიწოდებული ინფორმაციის სიზუსტე და სისწორე არის იმ საკრედიტო ოფიცრის პასუხისმგებლობა, რომელიც ავსებს საკრედიტო განაცხადს მას შემდეგ, რაც განხორციელდება განმცხადებლის ბიზნესის შემოწმება და საკრედიტო რისკების შეფასება, საკრედიტო ქულების მოდელისა და განაცხადების მონაცემების შემოწმების პროცედურების შემოწმების გზით. საბოლოოდ საკრედიტო კომიტეტის წევრები აფასებენ განაცხადებს დადგენილი კრიტერიუმების გათვალისწინებით (განმცხადებლის საკრედიტო ისტორია, ფინანსური მდგომარეობა, კონკურენტუნარიანობა და ა.შ.).

განმცხადებლის კრედიტუნარიანობის შეფასება ხდება განმცხადებლის ბიზნესის მონიტორინგის გზით, რაც ჯგუფს აძლევს საშუალებას, დროულად მოახდინოს ფინანსური ზარალის დადგომის საფრთხის იდენტიფიკაცია. მონიტორინგს აწარმოებენ საკრედიტო ოფიცრები, რომლებიც ახორციელებენ შედეგების ხელმძღვანელობისთვის მიწოდებას. სესხების რეგულარულ მონიტორინგს ასევე ახორციელებს მონიტორინგის დეპარტამენტი. პოტენციურ რისკებზე დროული რეაგირებისთვის უნდა განხორციელდეს რისკების მონიტორინგი უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელობისთვის ინფორმაციის ყოველთვიურად მიწოდების გზით. მონიტორინგის სისტემა ხელს უწყობს საკრედიტო რისკების მართვას და მათ დროულ შემცირებას.

საკრედიტო რისკის მართვა აგრეთვე ნაწილობრივ ხორციელდება უზრუნველყოფის საგნისა და პირადი გარანტიების მიღებით.

გარდა მომხმარებლის ინდივიდუალური ანალიზისა, საკრედიტო პორტფელი ფასდება რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ, საკრედიტო კონცენტრაციისა და საბაზრო რისკების გათვალისწინებით.

საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა, როგორც წესი, აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

2024 წლისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ჯგუფს არ ჰყავს კრედიტორები ან დაკავშირებული კრედიტორების ჯგუფები, რომელთა მიმართაც საკრედიტო რისკი აჭარბებს ჯგუფის კაპიტალის 10%-ს.

პორტფელის სეგმენტებად დაყოფა

პორტფელის სეგმენტებად დაყოფის მიზნისათვის, პორტფელის ჯგუფების რისკების ერთგვაროვნებიდან გამომდინარე, პორტფელი იყოფა ჯგუფებად პროდუქტის ტიპების მიხედვით: მიკრო ბიზნესი, მცირე და საშუალო საწარმოები, სასოფლო-სამეურნეო, იპოთეკური, სამომხმარებლო, განვადება და სალომბარდო სესხები. ვინტაჟ-ანალიზი და დეფოლტის განაკვეთის ანალიზი ტარდება იდენტიფიცირებული სეგმენტების ერთგვაროვნების უზრუნველყოფის მიზნით. დეფოლტის ალბათობა დაანგარიშდება განცალკევებით, ზემოთ ხსენებული თითოეული ჯგუფისთვის.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის
(არააუდიტირებული)
(ათას ლარში)

კლიენტის დაქვემდებარება დამატებით იყოფა უზრუნველყოფილ და არაუზრუნველყოფილ სესხებად, რადგან ეს ორი სხვადასხვა მახასიათებლებით ხასიათდება და განსხვავებული რისკის მატარებლები არიან.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

როდესაც ხდება იმის განსაზღვრა, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საწყისი აღიარების შემდეგ დაფიქსირებული დეფოლტის რისკი ფინანსურ ინსტრუმენტზე, ჯგუფი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისობაშია და ხელმისაწვდომია დამატებითი მნიშვნელოვანი ხარჯების ან ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც რაოდენობრივ, ისე თვისებრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ჯგუფის გამოცდილების და საექსპერტო საკრედიტო შეფასების, ასევე საპროგნოზო ინფორმაციის საფუძველზე.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის უპირატესი ინდიკატორია და ის არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას ეფუძნება შემდეგი მონაცემების შედარების გზით:

- ანგარიშგების თარიღში დარჩენილი ვადის დეფოლტის ალბათობა; დროის კონკრეტული მომენტისთვის დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეფასდა დაქვემდებარების საწყისი აღიარების დროს არსებული ფაქტებისა და ვითარებების საფუძველზე.
- საჭიროების შემთხვევაში, ჯგუფი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არის მომენტი, როდესაც აქტივი 30 დღეზე მეტ ხანს არის ვადაგადაცილებული.

ჯგუფი ახორციელებს იმ კრიტერიუმის ეფექტურობის მონიტორინგს, რომელიც გამოიყენება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის იდენტიფიკაციისთვის რეგულარული შემოწმების გზით იმის დასადასტურებლად, რომ:

- კრიტერიუმი არის სწორად შემუშავებული მნიშვნელოვანი ზრდის გამოვლენისთვის საკრედიტო რისკის განსაზღვრის მიმართულებით, სანამ დაფიქსირდება დეფოლტის შემთხვევა;
- კრიტერიუმი არ განიხილავს იმ მომენტს, როდესაც აქტივი 30 დღეზე მეტ ვადაგადაცილებაშია; და
- არ ფიქსირდება რეზერვში არასასურველი მერყეობა 12-თვიან და არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობებს შორის.

დეფოლტის განმარტება

ჯგუფი დეფოლტს შემდეგ შემთხვევებში აღიარებს:

- ვადაგადაცილებული სესხები, რომლებიც რესტრუქტურირებულია >90 დღე
- კლიენტის გარდაცვალება
- ფორს-მაჟორული ვითარება, როდესაც კლიენტი ხდება გადახდისუნარო გარე ფაქტორების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება კონტროლს
- სალომბარდო დეფოლტის ზღვარია >30 დღის ვადაგადაცილება

დეფოლტის განმარტება შეესაბამება სათანადო რეგულაციებს, ზღვრული 90-დღიანი ვადაგადაცილების გათვალისწინებით ფასს (IFRS) 9-ის შესაბამისად.

ის სესხები, რომლებზეც ჯგუფმა აღიარა დეფოლტი, ითვლება გაუფასურებულ სესხებად.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება

ჯგუფი საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს შემდეგში: შეფასება იმისა, ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საწყისი აღიარების შემდეგ და ასევე თავისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში.

ჯგუფმა მოახდინა საკრედიტო რისკის და საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვანი დრეივების იდენტიფიცირება და დოკუმენტირება პორტფელისთვის განვლილი მონაცემების ანალიზის გამოყენებით. მან შეაფასა მაკროეკონომიკური ცვლადების გავლენა დეფოლტის ალბათობაზე და ანაზღაურების განაკვეთზე. ანალიზში გამოყენებული იყო შემდეგი მაკრო-ეკონომიკური ცვლადი მონაცემები:

- საქართველოს მშპ-ის რეალური ზრდის განაკვეთი;
- ინფლაციის ტემპი;
- მონეტარული პოლიტიკის საპროგნოზო განაკვეთი;
- ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ძირითადი მაკროეკონომიკური ინდიკატორები, რომლებიც გამოყენებულია 2024 წლის 30 ივნისს, 2024-დან 2026 წლამდე პერიოდისთვის საქართველოში:

	2024	2025	2026
მშპ-ის ზრდა			
საბაზისო სცენარი	5.0	4.5	5.0
ოპტიმისტური სცენარი	6.5	5.5	5.0
პესიმისტური სცენარი	3.0	4.0	5.0
ინფლაციის ტემპი			
საბაზისო სცენარი	3.6	3.1	3.0
ოპტიმისტური სცენარი	3.25	3.0	3.0
პესიმისტური სცენარი	5.0	4.0	3.0
მონეტარული პოლიტიკის საპროგნოზო განაკვეთი			
საბაზისო სცენარი	8.75	7.75	7.0
ოპტიმისტური სცენარი	7.75	7.0	7.0
პესიმისტური სცენარი	9.25	8.5	7.5
ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი			
საბაზისო სცენარი	409.3	409.3	409.3
ოპტიმისტური სცენარი	417.5	423.8	423.8
პესიმისტური სცენარი	368.4	368.4	379.4

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში მნიშვნელოვანი ამოსავალი მონაცემები მოიცავს შემდეგი ცვლადი მონაცემების ვადების სტრუქტურას:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება (EAD).

ეს პარამეტრები ჩვეულებრივ მომდინარეობს ადგილობრივად შემუშავებული სტატისტიკური მოდელებიდან და სხვა განვლილი მონაცემებიდან. ისინი კორექტირდება ზემოთ აღწერილი საპროგნოზო ინფორმაციის ასახვის მიზნით.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

დეფოლტის ალბათობა (PD)

კოქსის მოდელი ცნობილი სტატისტიკური კონცეფციაა, რომელიც ფართოდ გამოიყენება გადარჩენის ანალიზში და წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მონაცემების სტატისტიკის სფეროს. პროცენტის ცვლადი მონაცემი წარმოადგენს მოვლენის წარმოშობის დროს. ის ჩვეულებრივ გამოიყენება სამედიცინო მედიკამენტების კვლევისა და საინჟინრო საქმეში საიმედოობის შესწავლისას. საკრედიტო რისკის შემთხვევაში, სადავო მოვლენა არის დეფოლტი.

როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პარაგრაფში აღვნიშნეთ, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებაში გამოიყენება PD (დეფოლტის ალბათობა), CPD-ის (დეფოლტის ერთობლივი ალბათობა) გამოყენებით. ორივე პარამეტრის მიღება მარტივად შეიძლება თითოეული დაქვემდებარებისთვის დაანგარიშებული საფრთხეების ფუნქციებიდან.

გადარჩენის მოდელის გამოყენების შედეგად, ადგილი აქვს ძველი მოდელიდან გადასვლას, მხოლოდ ვადაგადაცილების ახალ მოდელში ინდივიდუალურ შეფასებაზე მიგრაციის საფუძველზე. გამოყენებით ფაქტორებთან ერთად, ქვევითი ფაქტორები ემატება ახალ მოდელს, რომელიც ახდენს ამ მიდგომის განვითარების პოტენციალის გამოვლინებას დეფოლტის ალბათობის შეფასებაში.

დეფოლტის ალბათობის მოდელის სრული პროცედურის შეფასება ხუთ ძირითად ეტაპს მოიცავდა:

- მონაცემების მომზადება და კანდიდატების შერჩევა განმარტებითი ცვლადი მონაცემებისთვის.
- ერთჯერადი ანალიზი.
- მრავალფაქტორიანი ანალიზი.
- თანხედრების შეფასება კოქსის პროპორციული რისკის მოდელში.
- ხარისხის და ისტორიული მონაცემების შეფასება.

ძირითადი დაშვებები და სეგმენტაცია

მოდელირების მიზნებისთვის გაკეთდა შემდეგი დაშვებები:

- მოქმედად ჩაითვალა თითოეული დავალიანების მხოლოდ პირველი დეფოლტი (ე.ი. დანარჩენი მონაცემები დეფოლტის დადგენის შემდეგ ჩამოიჭრა)
 - პირველი დაკვირვების თარიღში ყველა ვადაგადაცილებული დავალიანება გამორიცხულია ნიმუშიდან
 - დეფოლტი განისაზღვრა ორი კრიტერიუმის მიხედვით: ვადაგადაცილებული დღეები და ჩამოწერის სტატუსი
 - ვადებში მყოფი სესხის ყოველი წარმოშობა მიიჩნეოდა ცალკე დაკვირვების საგნად
- მოდელირება დაეფუძნა პროდუქტის ჯგუფის სეგმენტაციას, რომელიც სესხებს მიჯნავს სტანდარტული მახასიათებლების მიხედვით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში წარმოადგენს დეფოლტის შემთხვევაში სავარაუდო ზარალის სიმძლავრეს. ჯგუფი აფასებს დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების პარამეტრებს სესხის აღდგენის ისტორიაზე დაყრდნობით, დეფოლტირებული კონტრაქტების მოთხოვნების საპირწონედ. LGD მოდელი ითვალისწინებს მხოლოდ ფულადი სახსრების დაბრუნებას. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგები დაანგარიშდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე, დისკონტირების ფაქტორად ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება (EAD)

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს მთლიან მისაღებ თანხას დეფოლტის დროს. ჯგუფი დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებას ანგარიშობს კონტრაქტის მიმდინარე დაქვემდებარებიდან და ხელშეკრულებით დაშვებული მიმდინარე თანხის პოტენციური ცვლილებიდან, ამორტიზაციის ჩათვლით. ფინანსური აქტივის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება არის მისი მთლიანი საბალანსო ღირებულება.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	მთლიანი სესხები 1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მთლიანი სესხები მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - არა გაუფასურებული	მთლიანი სესხები მე-3 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - გაუფასურებული	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი მთლიან სესხებზე %
ანალიზი პროდუქტების ჯგუფების მიხედვით:						
მიკრო ბიზნეს-სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	121,384	3,518	1,166	(1,274)	124,794	1%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	225	803	237	(133)	1,132	11%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	591	190	(129)	652	17%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	558	230	(199)	589	25%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	2,170	(943)	1,227	43%
180 დღეზე მეტი	-	-	-	-	-	0%
ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	-
სულ მიკრო ბიზნეს-სესხები	121,609	5,470	3,993	(2,678)	128,394	2%
სასოფლო-სამეურნეო სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	100,932	3,684	1,717	(3,250)	103,083	3%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	240	557	393	(287)	903	24%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	373	199	(173)	399	30%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	245	153	(144)	254	36%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	1,503	(745)	758	505
180 დღეზე მეტი	-	-	-	-	-	0%
ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	-
სულ სასოფლო-სამეურნეო სესხები	101,172	4,859	3,965	(4,599)	105,397	4%

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

სამომხმარებლო სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	100,987	3,776	650	(1,772)	103,641	2%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	544	851	320	(244)	1,471	14%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	400	145	(142)	403	26%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	447	134	(228)	353	39%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	1,553	(701)	852	45%
180 დღეზე მეტი	-	-	-	-	-	0%
ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	-
სულ სამომხმარებლო სესხები	101,531	5,474	2,802	(3,087)	106,720	3%
განვადება						
ვადაგადაცილების გარეშე	40,248	617	33	(300)	40,598	1%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	245	326	28	(19)	580	3%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	253	13	(22)	244	8%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	272	29	(38)	263	13%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	774	(170)	604	22%
180 დღეზე მეტი	-	-	-	-	-	0%
ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	-
სულ განვადება	40,493	1,468	877	(549)	42,289	1%
სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის						
ვადაგადაცილების გარეშე	39,767	4,048	1,963	(1,517)	44,261	3%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	19	335	195	(145)	404	26%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	112	40	(25)	127	16%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	7	41	(20)	28	42%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	545	(287)	258	53%
180 დღეზე მეტი	-	-	-	-	-	0%
ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	-
სულ სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის	39,786	4,502	2,784	(1,994)	45,078	4%

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

სალომბარდო სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	-	17,727	134	(37)	17,824	0%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	-	172	9	(2)	179	1%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	-	8	(2)	6	25%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	-	5	(1)	4	20%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	-	-	-	0%
180 დღეზე მეტი	-	-	-	-	-	0%
ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ სალომბარდო სესხები	-	17,899	156	(42)	18,013	0%
იპოთეკური სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	12,633	827	118	(164)	13,414	1%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	9	217	45	(32)	239	12%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	13	3	(5)	11	31%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	4	6	(5)	5	50%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	82	(44)	38	54%
180 დღეზე მეტი	-	-	-	-	-	0%
ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ იპოთეკური სესხები	12,642	1,061	254	(250)	13,707	2%
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	417,233	40,733	14,831	(13,199)	459,598	3%

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	მთლიანი სესხები 1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მთლიანი სესხები მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - არა გაუფასურებული	მთლიანი სესხები მე-3 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - გაუფასურებული	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი მთლიან სესხებზე %
ანალიზი პროდუქტების ჯგუფების მიხედვით:						
მიკრო ბიზნეს-სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	95,119	4,677	784	(1,568)	99,012	2%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	233	727	208	(187)	981	16%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	518	48	(91)	475	16%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	527	108	(216)	419	34%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	1,589	(903)	686	57%
180 დღეზე მეტი	-	-	-	-	-	0%
ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	-
სულ მიკრო ბიზნეს-სესხები	95,352	6,449	2,737	(2,965)	101,573	3%
სასოფლო-სამეურნეო სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	85,003	5,125	1,171	(4,743)	86,556	5%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	143	616	224	(297)	686	30%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	423	126	(217)	332	40%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	292	63	(156)	199	44%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	923	(576)	347	62%
180 დღეზე მეტი	-	-	-	-	-	0%
ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	-
სულ სასოფლო-სამეურნეო სესხები	85,146	6,456	2,507	(5,989)	88,120	6%

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

სამომხმარებლო სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	69,791	4,193	587	(852)	73,719	1%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	271	913	112	(141)	1,155	11%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	535	59	(98)	496	16%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	374	46	(151)	269	36%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	1,172	(656)	516	56%
180 დღეზე მეტი	-	-	-	-	-	0%
ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ სამომხმარებლო სესხები	70,062	6,015	1,976	(1,898)	76,155	2%
განვადება						
ვადაგადაცილების გარეშე	45,901	313	40	(118)	46,136	0%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	125	173	13	(7)	304	2%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	137	3	(7)	133	5%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	168	19	(20)	167	11%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	633	(141)	492	22%
180 დღეზე მეტი	-	-	-	-	-	0%
ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ განვადება	46,026	791	708	(293)	47,232	1%
სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის						
ვადაგადაცილების გარეშე	34,610	7,145	1,391	(1,795)	41,351	4%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	51	348	99	(98)	400	20%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	68	-	(18)	50	26%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	69	6	(31)	44	41%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	401	(223)	178	56%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის	34,661	7,630	1,897	(2,165)	42,023	5%
სალომბარდო სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	-	19,373	262	(76)	19,559	0%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	-	307	45	(13)	339	4%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	-	22	(7)	15	32%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	-	-	-	-	0%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	-	-	-	0%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ სალომბარდო სესხები	-	19,680	330	(96)	19,914	0%
იპოთეკური სესხები						

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

ვადაგადაცილების გარეშე	17,153	1,855	43	(200)	18,851	1%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	90	69	10	(11)	158	7%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	12	-	(2)	10	17%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	9	-	(5)	4	56%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	52	(23)	29	44%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ იპოთეკური სესხები	17,243	1,945	105	(241)	19,052	1%
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	348,490	48,966	10,260	(13,647)	394,069	3%

2024 წლისა და 2023 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდების განმავლობაში ჯგუფმა შეცვალა მომხმარებლებზე გაცემულ კონკრეტულ სესხებზე სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები. ყველა ამგვარი სესხი სულ მცირე მე-2 ეტაპზე გადავიდა, რომლის ზარალის რეზერვი შეფასდა არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. შესაბამისად, მე-2 ან მე-3 სტადიიდან 1-ლზე გადასული შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მქონე სესხები არ არსებობს.

იჯარებში წმინდა ინვესტიციების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია იჯარებში წმინდა ინვესტიციების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	ინვესტიცია იჯარებში 1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	ინვესტიცია იჯარებში მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - არა გაუფასურებუ ლი	ინვესტიცია იჯარებში მე-3 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - გაუფასურებუ ლი	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	ინვესტიციე ბზე %
ვადაგადაცილების გარეშე	9,442	132	136	(50)	9,660	1%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	1,023	37	254	(62)	1,252	5%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	571	101	(27)	645	4%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	85	79	(10)	154	6%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	604	(83)	521	14%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	455	(104)	351	23%
სულ ინვესტიცია იჯარებში	10,465	825	1,629	(336)	12,583	3%

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია იჯარებში წმინდა ინვესტიციების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	ინვესტიცია იჯარებში 1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნე ლი საკრედიტო ზარალი	ინვესტიცია იჯარებში მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნე ლი საკრედიტო ზარალი - არა გაუფასურებუ ლი	ინვესტიცია იჯარებში მე-3 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნე ლი საკრედიტო ზარალი - არა გაუფასურებუ ლი	ინვესტიცია იჯარებში მოსალოდნე ლი საკრედიტო ზარალი	წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	მოსალოდნე ლი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იჯარებში ინვესტიციე ბზე %
ვადაგადაცილების გარეშე ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	8,309	120	297	(110)	8,616	1%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	1,093	42	155	(61)	1,229	5%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	637	113	(18)	732	2%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	464	62	(10)	516	2%
ვადაგადაცილებული 180 დღეზე მეტი	-	-	58	(37)	21	64%
ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ ინვესტიცია იჯარებში	9,402	1,263	685	(236)	11,114	2%

უზრუნველყოფის საგნისა და კრედიტის ხარისხის გაუმჯობესების სხვა საშუალებების ანალიზი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია სასესხო პორტფელის ანალიზი, გაუფასურების გამოკლებით:

	2024 წლის 30 ივნისი	სასესხო პორტფელის %	2023 წლის 30 ივნისი	სასესხო პორტფელის %
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	344,964	75%	300,383	76%
უზრუნველყოფილი სესხები	114,634	25%	93,686	24%
სულ	459,598	100%	394,069	100%

	2024 წლის 30 ივნისი მთლიანი საბალანსო ღირებულება	2024 წლის 30 ივნისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	2024 წლის 30 ივნისი საბალანსო ღირებულება	2024 წლის 30 ივნისი უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება
უძრავი ქონება	60,417	(2,675)	57,742	247,130
მოძრავი ქონება	46,349	(1,208)	45,141	98,676
ძვირფასი ლითონები	11,762	(11)	11,751	21,277
უზრუნველყოფის გარეშე	354,269	(9,305)	344,964	-
სულ	472,797	(13,199)	459,598	367,083

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

	2023 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
უზრუნველყოფის საგნის ტიპი	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფი ს საგნის სამართლიანი ღირებულება
უძრავი ქონება	64,088	(2,847)	61,241	243,080
მომრავი ქონება	22,331	(326)	22,005	50,575
ძვირფასი ლითონები	10,458	(18)	10,440	23,033
უზრუნველყოფის გარეშე	310,839	(10,456)	300,383	-
სულ	407,716	(13,647)	394,069	316,688

სესხების უზრუნველყოფას მეტწილად უძრავი ქონება, მოძრავი ქონება და ძვირფასი ლითონები წარმოადგენს. ამასთან სესხების უმრავლესობა თავდებობით არის უზრუნველყოფილი. უზრუნველყოფილი სესხები უმეტესად მოიცავს სალომბარდო, მომსახურების, სავაჭრო და სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების სესხებს.

მე-3 სტადიის სესხები მეტწილად უძრავი ქონებით არის უზრუნველყოფილი, თუმცა პორტფელის გარკვეული ნაწილი არ არის უზრუნველყოფილი.

ხელმძღვანელობის შეფასებით, უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება, რომელიც სესხის გაცემის თარიღში ფასდება, სულ მცირე შესაბამისი უზრუნველყოფილი სესხების საბალანსო ღირებულებას უტოლდება, 2024 წლისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ზედმეტი თავდებობის ეფექტის გამოკლებით. დაბალი სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის გამო, ხელმძღვანელობა არ მოელოს, რომ შესაძლო ნეგატიურ მოძრაობას საბაზრო ფასებში მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება სესხების ანაზღაურებაზე.

ფიზიკური პირებისგან მიღებული თავდებობები არ გათვალისწინდება გაუფასურების შეფასების მიზნებისთვის. შესაბამისად, ასეთი სესხები და ნაწილობრივ უზრუნველყოფილი დავალიანებების არაუზრუნველყოფილი ნაწილი წარმოდგენილია, როგორც სესხები უზრუნველყოფის გარეშე.

დასაკუთრებული აქტივები სხვა აქტივებშია წარმოდგენილი. იხილეთ მე-16 შენიშვნა.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო რისკი მოიცავს სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა საფასო რისკებს. ჯგუფის საბაზრო რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთების ღია პოზიციებიდან, რომლებზეც მოქმედებს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის ცვლილების დინამიკები და ცვლილება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების დონეში.

საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკის მართვა და გაკონტროლება მისაღები პარამეტრების ფარგლებში და, ამასთანავე, რისკზე უკუგების ოპტიმიზაციის გზით.

საბაზრო რისკზე მთლიანი უფლებამოსილება ვრცელდება აქტივ-პასივების კომიტეტზე.

ჯგუფი თავის საბაზრო რისკს მართავს ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, საპროცენტო განაკვეთებისა და სავალუტო პოზიციებისთვის. ისინი

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

რეგულარულად გაკონტროლდება და გადაიხედება აღმასრულებელი საბჭოს მიერ, რაც მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება ბაზრის საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის გამო. ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. საპროცენტო მარჟები შეიძლება ასეთი ცვლილებების გამო გაიზარდოს, მაგრამ ასევე შეიძლება შემცირდეს, ან წარმოქმნას ზარალი მოულოდნელი მერყეობის შემთხვევაში.

საპროცენტო განაკვეთების გეკ-ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა ძირითადად ხდება საპროცენტო განაკვეთების გეპების მონიტორინგით. საპროცენტო ინტერვალის პოზიციის მიმოხილვა წარმოდგენილია საპროცენტო განაკვეთის მიღების თარიღსა და ფინანსური ინსტრუმენტების დაფარვის ვადას შორის უმცირესით:

	1 წელზე თვემდე	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	უპროცენტო	საბალანსო ღირებულება
2024 წლის 30 ივნისი							
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	8,975	-	-	-	-	17,678	26,653
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	857	628	386	4,355	-	-	6,226
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	96,645	67,687	94,017	198,616	2,633	-	459,598
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	184	207	1,346	10,779	67	-	12,583
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	5,099	5,099
	106,661	68,522	95,749	213,750	2,700	22,777	510,159
ვალდებულებები							
საიჯარო ვალდებულება	1,354	1,300	2,364	7,193	63	-	12,274
თამასუქები	1,184	2,150	4,300	520	-	-	8,154
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,460	-	24,897	-	-	-	26,357
ნასესხები სახსრები	39,526	38,508	77,017	211,910	-	-	366,961
სუბორდინირებული ვალი	-	2,853	435	13,969	6,117	-	23,374
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	12,037	12,037
	43,524	44,811	109,013	233,592	6,180	12,037	449,157
საპროცენტო მგრძობელობის გეპი	63,137	23,711	(13,264)	(19,842)	(3,480)	10,740	
კუმულაციური საპროცენტო მგრძობელობის გეპი	63,137	86,848	73,584	53,742	50,262	61,002	

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

	1 წელზე თვემდე	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	უპროცენტო	საბალანსო ღირებუ- ლება
2023 წლის 30 ივნისი							
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12,475	-	-	-	-	21,385	33,860
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	90,572	59,652	79,234	162,260	2,351	-	394,069
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში სხვა ფინანსური აქტივები	117	341	655	9,907	94	-	11,114
	-	-	-	-	-	3,988	3,988
	103,164	59,993	79,889	172,167	2,445	25,373	443,031
ვალდებულებები							
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	18,083	-	-	-	-	-	18,083
გადასახდელი დივიდენდები	960	-	494	-	-	-	1,454
საიჯარო ვალდებულება	779	794	1,181	3,334	123	-	6,211
თამასუქები	-	-	115	-	-	-	115
გამომშვებელი სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	520	1,041	24,764	-	-	26,325
ნასესხები სახსრები	31,430	32,783	65,414	183,513	-	-	313,140
სუბორდინირებული ვალი სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	151	13,008	3,094	-	16,253
	-	-	-	-	-	11,104	11,104
	51,252	34,097	68,396	224,619	3,217	11,104	392,685
საპროცენტო მგრძობელობის გეპი	51,912	25,896	11,493	(52,452)	(772)	14,269	
კუმულაციური საპროცენტო მგრძობელობის გეპი	51,912	77,808	89,301	36,849	36,077	50,346	

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებისა და ვალდებულებების საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები 2024 წლისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით. ეს საპროცენტო განაკვეთები მიახლოებულია ამ აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადამდე მიღებულ შემოსავალთან.

	2024 წლის 30 ივნისი			2023 წლის 30 ივნისი		
	ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %			ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %		
	აშშ			აშშ		
	ლარი	დოლარი	ევრო	ლარი	დოლარი	ევრო
საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5.69%	1.00%	-	5.53%	1.00%	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	35.76%	17.88%	-	35.69%	20.03%	-
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	38.76%	-	-	38.70%	-	-
საპროცენტო სარგებლის მქონე ვალდებულებები						
თამასუქები	13.39%	6.20%	6.50%	14.00%	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	13.98%	-	-	16.35%	-	-
ნასესხები სახსრები	12.21%	7.02%	6.84%	14.51%	6.67%	-
სუბორდინირებული ვალი	-	9.68%	-	-	8.83%	-

საპროცენტო განაკვეთის მგრძობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვას შიდა განაკვეთის გეპ-ანალიზის საფუძველზე ემატება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძობელობის მონიტორინგი. წმინდა მოგების საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის (გადაფასების რისკი) მიმართ მგრძობელობის ანალიზი, 2024 წლისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით არსებული საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მრუდისა და პოზიციების 100 საბაზისო პუნქტით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარზე დაყრდნობით, ასეთია:

	6 თვე 2024	6 თვე 2023
პარალელური ვარდნა 100 საბაზისო პუნქტით	(534)	(516)
პარალელური ზრდა 100 საბაზისო პუნქტით	534	516

ჯგუფის ნასესხები სახსრების ნაწილს მცოცავი სავალუტო კურსი აქვთ, რომელიც უკავშირდება სებ-ის რეფინანსირების, TIBR და SOFR განაკვეთებს. სესხის განაკვეთები შესაძლოა შეიცვალოს სესხების განახლებისას. შესაბამისად, ჯგუფის მიზანია სასურველი ფიქსირებული განაკვეთის მქონე სესხის დაფინანსება მიიღოს დაფინანსების მხრიდან გადაფასების რისკის შესამცირებლად.

სავალუტო რისკი

ჯგუფი ფლობს რამდენიმე სხვადასხვა ვალუტაში გამოხატულ აქტივებს და ვალდებულებებს.

სავალუტო რისკი გამოიხატება იმაში, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება შეიძლება მერყეობდეს სავალუტო კურსის ცვლილების გამო. რადგან ჯგუფი ახდენს თავისი სავალუტო რისკის ზომის ჰეჯირებას კომპენსაციური სესხების გამოყენებით, რომლებიც წარმოებულ ინსტრუმენტებად არის კლასიფიცირებული (იხილეთ მე-10 შენიშვნა), ამგვარი აქტივობები არ წარმოადგენს ჰეჯირების ურთიერთობებს ფასს (IFRS) სტანდარტების შესაბამისად.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უცხოური ვალუტის რისკის ზომის სტრუქტურა 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	სხვა	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,961	9,253	1,072	12,286
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	82	-	82
სხვა ფინანსური აქტივები	117	207	-	324
სულ აქტივები	2,078	9,542	1,072	12,692
ვალდებულებები				
საიჯარო ვალდებულება	-	10,446	-	10,446
თამასუქები	122	2,171	-	2,293
ნასესხები სახსრები	33,176	143,908	-	177,084
სუბორდინირებული ვალი	-	23,374	-	23,374
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1	293	6	300
სულ ვალდებულებები	33,299	180,192	6	213,497
წმინდა პოზიცია	(31,221)	(170,650)	1,066	(200,805)
რისკის სამართავად ფლობილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ეფექტი	31,676	174,515	(962)	205,229
წმინდა პოზიცია რისკის სამართავად ფლობილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემდეგ	455	3,865	104	4,424

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების უცხოური ვალუტის რისკის ზომის სტრუქტურა 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	სხვა	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,672	8,271	812	12,755
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	179	-	179
სხვა ფინანსური აქტივები	97	73	2	172
სულ აქტივები	3,769	8,523	814	13,106
ვალდებულებები				
საიჯარო ვალდებულება	-	5,218	-	5,218
ნასესხები სახსრები	-	117,628	-	117,628
სუბორდინირებული ვალი	-	16,253	-	16,253
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	7	367	-	374
სულ ვალდებულებები	7	139,466	-	139,473
წმინდა პოზიცია	3,762	(130,943)	814	(126,367)
რისკის სამართავად ფლობილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ეფექტი	(4,413)	129,621	(2,397)	122,811
წმინდა პოზიცია რისკის სამართავად ფლობილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემდეგ	(651)	(1,322)	(1,583)	(3,556)

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

პერიოდის განმავლობაში მოქმედებდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		საანგარიშგებო თარიღის სპოტ-კურსი	
	6 თვე 2024	6 თვე 2023	2024 წლის 30 ივნისი	2023 წლის 30 ივნისი
	1 აშშ დოლარი	2.7054	2.5973	2.8101
1 ევრო	2.9252	2.8069	3.0082	2.8591

ლარის გაუფასურებას, ქვემოთ მითითებული ფორმით, შემდეგ ვალუტებთან მიმართებით, 2024 წლისა და 2023 წლის 30 ივნისს, მოჰყვებოდა მოგება-ზარალის ზრდა (შემცირება) ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობით. ეს ანალიზი წარმოდგენილია გადასახადის გარეშე საფუძვლის გათვალისწინებით და ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც ჯგუფის აზრით მოსალოდნელი იყო საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღისთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ კი საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება.

	6 თვე 2024	6 თვე 2023
აშშ დოლარის 10%-იანი აფასება ლართან მიმართებით	309	(106)
ევროს 10%-იანი აფასება ლართან მიმართებით	36	(52)

ლარის გამყარებას ზემოთ მითითებული ვალუტების მიმართ 2024 წლისა და 2023 წლის 30 ივნისს თანაბარი უკუ-ეფექტი ექნებოდა ზემოთ მითითებულ ვალუტებზე, ზემოთ ნაჩვენები თანხებით, ყველა სხვა ცვლადი მონაცემის უცვლელად შენარჩუნების საფუძველზე.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდობის რისკი არსებობს მაშინ, როდესაც აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა ერთმანეთს არ ემთხვევა. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის თუ საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისობა და/ან შეუსაბამობის კონტროლი უმნიშვნელოვანესია ლიკვიდობის მართვისთვის. სრული შესაბამისობა საფინანსო დაწესებულებებისთვის უჩვეულოა, რადგან ბიზნესსაქმიანობა ხშირად წინასწარ განუსაზღვრელი ვადის და სხვადასხვა ტიპისაა. შეუსაბამო პოზიცია პოტენციურად ზრდის მომგებიანობას, მაგრამ ასევე შეუძლია გაზარდოს ზარალის რისკი.

ჯგუფი ახორციელებს ლიკვიდობის მართვას ფონდებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით ნებისმიერ დროს, რათა მოხდეს ვადადამდგარი ყველა სახის ფულადი ვალდებულების გათვალისწინება. ლიკვიდობის პოლიტიკას გადახედავენ და ამტკიცებენ აღმასრულებელი და სამეთვალყურეო საბჭოები.

ჯგუფი უზრუნველყოფს დივერსიფიცირებული და სტაბილური ფინანსირების აქტიურ მხარდაჭერას სხვა ბანკებიდან და საფინანსო დაწესებულებებიდან მოკლე და გრძელ ვადიანი სესხების მიღების გზით, რასაც თან სდევს მაღალი ლიკვიდობის აქტივების დივერსიფიცირებული პორტფელები, იმისათვის, რომ მოხდეს სწრაფი და შეუფერხებელი რეაგირება ლიკვიდობის გაუთვალისწინებელ მოთხოვნებზე.

ლიკვიდობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:

- მოსალოდნელი ფინანსური ნაკადის პროგნოზირებას ძირითადი ვალუტების შესაბამისად და ლიკვიდური აქტივების საჭირო დონის გათვალისწინებას მასთან ურთიერთობაში;
- დივერსიფიცირებული ფინანსური რესურსების შენარჩუნებას;

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

- სესხების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- სასესხო კაპიტალის მოზიდვის გეგმის შენარჩუნებას;
- ლიკვიდობის შენარჩუნებასა და გაუთვალისწინებელ ვითარებაში სამოქმედო გეგმის დაფინანსებას.

ლიკვიდობის პოზიციის მონიტორინგს ახდენს ფინანსური დეპარტამენტი და აქტივ-პასივების კომიტეტი. ბაზრის ნორმალურ პირობებში, ინფორმაცია ლიკვიდობის პოზიციის შესახებ კვირაში ერთხელ წარედგინება ხელმძღვანელობის რისკების მართვის კომიტეტს. ლიკვიდობის მართვის შესახებ გადაწყვეტილებებს მიიღებს აქტივ-პასივების კომიტეტი და ახორციელებს ფინანსური დეპარტამენტი.

ჯგუფი თავისი ლიკვიდობის მონიტორინგის მიზნით განსაზღვრავს კონკრეტულ ლიმიტებს და ადრეულ ინდიკატორებს, წინასწარ განსაზღვრავს და დააფიქსირებს პოტენციურ შემთხვევებს და დროულად მოქმედებს მათზე დაყრდნობით. ბანკთაშორისი დამოკიდებულების კოეფიციენტის მონიტორინგი, როდესაც ბანკების წინაშე ვალდებულებები არ უნდა აღემატებოდეს ადგილობრივად დადგენილ ლიმიტს, და სამთვლიანი ლიკვიდობის ჰორიზონტის უზრუნველყოფა, როდესაც ხელმისაწვდომი ლიკვიდური სახსრები საკმარისი უნდა იყოს მომდევნო 3 თვის ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად, მხოლოდ რამდენიმე მათგანია. ამასთან, ჯგუფი აკმაყოფილებს მარეგულირებლის ლიკვიდობის განაკვეთს, რომელსაც საქართველოს ეროვნული ბანკი განსაზღვრავს, როგორც საშუალო ლიკვიდური აქტივების საშუალო დაქვითვების შემდგომ მთლიან ვალდებულებებთან ფარდობას, რაც, სულ მცირე, 18%-ს უნდა შეადგენდეს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ანალიზი კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების მოსალოდნელი დაფარვის ვადებით 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამ						სულ
	დე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	ვადაგადაცილება	
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	26,653	-	-	-	-	-	26,653
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	858	-	1,013	4,355	-	-	6,226
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	51,170	45,028	160,956	197,697	2,621	2,126	459,598
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	66	118	1,553	10,258	67	521	12,583
სხვა ფინანსური აქტივები	3,093	-	1,621	385	-	-	5,099
სულ აქტივები	81,840	45,146	165,143	212,695	2,688	2,647	510,159
ვალდებულებები							
საიჯარო ვალდებულება	461	893	3,664	7,193	63	-	12,274
თამასუქები	142	1,042	6,450	520	-	-	8,154
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,460	24,897	-	-	-	26,357
ნასესხები სახსრები	13,375	26,151	115,525	211,910	-	-	366,961
სუბორდინირებული ვალი	-	-	3,288	13,969	6,117	-	23,374
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	9,606	-	2,431	-	-	-	12,037
სულ ვალდებულებები	23,584	29,546	156,255	233,592	6,180	-	449,157
წმინდა პოზიცია	58,256	15,600	8,888	(20,897)	(3,492)	2,647	61,002

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის (არააუდიტირებული) (ათას ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ანალიზი კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების მოსალოდნელი დაფარვის ვადებით 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამ						სულ
	დე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	ვადაგადაცილება	
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	33,860	-	-	-	-	-	33,860
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	45,952	44,153	138,172	161,426	2,339	2,027	394,069
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	42	75	996	9,590	94	317	11,114
სხვა ფინანსური აქტივები	1,280	-	2,199	509	-	-	3,988
სულ აქტივები	81,134	44,228	141,367	171,525	2,433	2,344	443,031
ვალდებულებები							
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	65	18,018	-	-	-	-	18,083
გადასახდელი დივიდენდები	960	-	494	-	-	-	1,454
საიჯარო ვალდებულება	258	521	1,975	3,334	123	-	6,211
თამასუქები	-	-	115	-	-	-	115
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	1,561	24,764	-	-	26,325
ნასესხები სახსრები	2,802	28,628	98,197	183,513	-	-	313,140
სუბორდინირებული ვალი	-	-	151	13,008	3,094	-	16,253
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	9,493	-	1,473	138	-	-	11,104
სულ ვალდებულებები	13,578	47,167	103,966	224,757	3,217	-	392,685
წმინდა პოზიცია	67,556	(2,939)	37,401	(53,232)	(784)	2,344	50,346

გეოგრაფიული რისკი

2024 წლისა და 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ჯგუფის ყველა ფინანსური აქტივი საქართველოშია განთავსებული და მისი ბიზნეს-გეგმები მნიშვნელოვანწილად ეფუძნება ქვეყანაში მოქმედი კანონმდებლობის სტაბილურობასა და წესს. საქართველო განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის კონკრეტული მახასიათებლების ჩვენებას. როგორც ასეთი, ჯგუფი ექვემდებარება ქვეყანაში საქმიანი ან სამართლებრივი გარემოს გაუარესებას.

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ჯგუფი ფლობს 252,917 ათასი ლარის, 136,326 ათასი ლარის, 19,873 ათასი ლარისა და 15,730 ათასი ლარის ოდენობით ნასესხებ სახსრებს (მათ შორის სუბორდინირებულ ვალს, გაცემულ სავალო ფასიან ქაღალდებსა და თამასუქებს), რომლებიც მიღებულია ევროპაში, საქართველოში, აზიასა და აშშ-ში რეგისტრირებული კონტრაქტებისგან (შესაბამისად).

2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ჯგუფი ფლობს 214,656 ათასი ლარის, 101,056 ათასი ლარის, 20,377 ათასი ლარისა და 19,744 ათასი ლარის ოდენობით ნასესხებ სახსრებს (მათ შორის სუბორდინირებულ ვალს, გაცემულ სავალო ფასიან ქაღალდებსა და თამასუქებს), რომლებიც მიღებულია ევროპაში, საქართველოში, აშშ-სა და აზიაში დარეგისტრირებული კონტრაქტებისგან (შესაბამისად).

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი“

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარწლიური პერიოდისათვის
(არააუდიტირებული)
(ათას ლარში)

28. შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ჯგუფს მიღებული აქვს შემდეგი დაფინანსება:

- 22,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით ნასესხები სახსრები სხვადასხვა საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებისგან;
- თამასუქები ჯამურად 3,505 ათასი ლარის ეკვივალენტის ოდენობით, რესიდენტი ფიზიკური და იურიდიული პირებისგან.

დანართი 1 - გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსთან შესაბამისობა 2024 წლის I და II კვარტლების მდგომარეობით

გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსი	სტატუსი
1. საბჭოს ლიდერობა და კომპანიის მიზანი	3.0
ა: ეფექტიანი საბჭო	სრულად
ბ: კომპანიის მიზანი და კულტურა	სრულად
გ: რესურსები და კონტროლი	სრულად
დ: დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობა	ნაწილობრივ
ე: სამუშაო რესურსების პოლიტიკა	სრულად
2. პასუხისმგებლობების განაწილება	5.0
ვ: თავმჯდომარის ფუნქცია	სრულად
ზ: დამოუკიდებელი წევრები	სრულად
თ: საბჭოს ეფექტიანობა	სრულად
ი: საბჭოს საკმარისი რესურსები	სრულად
3. შემადგენლობა, უფლებამონაცვლეობა და შეფასება	3.0
კ: დანიშვნა და უფლებამონაცვლეობა	ნაწილობრივ
ლ: უნარ-ჩვევების ერთობლიობა, ხელახალი არჩევა	სრულად
მ: წლიური შეფასება	სრულად
4. აუდიტი, რისკები და შიდა კონტროლი	5.0
ნ: აუდიტის ეფექტიანობა	სრულად
ო: რისკების გამჟღავნება	სრულად
პ: შიდა კონტროლი და რისკების მართვა	სრულად
5. შრომის ანაზღაურება	5.0
ჟ: ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	სრულად
რ: გამჭვირვალე პროცედურა	სრულად
ს: დამოუკიდებელი გადაწყვეტილება	სრულად
ქულათა ჯამი	21.0

შენიშვნა: სრული შესაბამისობა ფასდება 5 ქულით, ნაწილობრივი - 3 ქულით, შეუსაბამობა - 0 ქულით.

კოდექსის სრული ტექსტი ხელმისაწვდომია ბმულზე:

<https://www.frc.org.uk/directors/corporate-governance-and-stewardship/uk-corporate-governance-code>

კომენტარები გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსთან შესაბამისობის შესახებ

დ) არ ხდება დასაქმებულებთან ეფექტიანი თანამშრომლობა, მაგალითად, სამუშაო რესურსის საკონსულტაციო კოლეგიის ფორმით, შესაბამისად, კომპანია ნაწილობრივ აკმაყოფილებს ამ სტანდარტს.

ვ) მიუხედავად იმისა, რომ თავმჯდომარე აღმასრულებელი დირექტორისაგან დამოუკიდებელია, გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსის თანახმად, იგი არ შეიძლება იქნეს მიჩნეული დამოუკიდებლად, რადგან მნიშვნელოვანი აქციონერია და 9 წელზე მეტია საბჭოში მოღვაწეობს; სხვა კრიტერიუმების მიხედვით (მათ შორის, კომპანიის საერთო ხელმძღვანელობის ეფექტიანობასთან, ღიაობისა და დებატების ხელშეწყობასთან, თავმჯდომარის შეფასების კრიტერიუმებთან, ასევე უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორის დანიშვნასთან დაკავშირებით), კომპანია შეესაბამება სტანდარტებს, შესაბამისად, ნაწილობრივ აკმაყოფილებს “ვ” პუნქტის მოთხოვნას.

კ) მიუხედავად საბჭოს წევრების დანიშვნის მკაცრი პროცედურისა, არ არსებობს მემკვიდრეობის ხელშეწყობის გეგმები. კრიტერიუმები სრულდება ნაწილობრივ.

ლ) ხელახალი არჩევნები ყოველწლიურად არ ტარდება; თავმჯდომარე დანიშნულია 9 წელზე ხანგრძლივი ვადით, თუმცა 2023 წელს მან სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის როლი ხელახლა იტვირთა; კრისტალი არ იყენებს გარე საკონსულტაციო მომსახურებას საბჭოს წევრების დასანიშნად; ამიტომ, კრიტერიუმი სრულდება ნაწილობრივ.

გამოყენებულ ტერმინთა განმარტება:

ACCA სერტიფიცირებულ ნაფიც ბუღალტერთა ასოციაცია

ADB აზიის განვითარების ბანკი

AFD საფრანგეთის განვითარების სააგენტო

ALCO აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი

AML ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო

BARTA საუკეთესო წლიური ანგარიშის და გამჭვირვალობის ჯილდო

DFC აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების საფინანსო კორპორაცია (ყოფილი OPIC)

DWM მსოფლიო ბაზრის განვითარება

E&S გარემოსდაცვითი და სოციალური

ESG გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი

HR ადამიანური რესურსები

ROA უკუგება აქტივებზე

ROE უკუგება საკუთარ კაპიტალზე

MSME მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმო

NRA ახალი რისკების შეფასება

USAID აშშ-ს საერთაშორისო განვითარების სააგენტო

მისო მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია

სს სააქციო საზოგადოება

შპს შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია